

MAGYAR STATISZTIKAI KÖZLEMÉNYEK.

ÚJ FOLYAM.

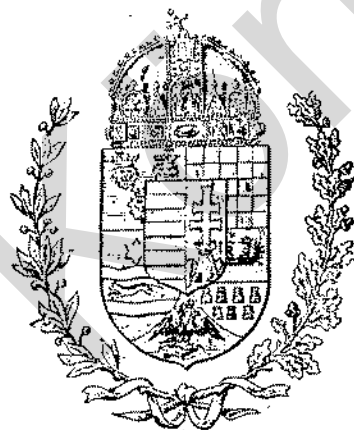
* * *

XIII. KÖTET.

MAGYARORSZÁG

M A L O M I P A R A

1894-BEN.

A KERESKEDELEMÜGYI MAGYAR KIR. MINISZTER RENDELETÉBŐL

SZERKESZTI ÉS KIADJA

AZ ORSZÁGOS MAGYAR KIR. STATISZTIKAI HIVATAL.

Ára 2 forint.

BUDAPEST, 1896.

AZ ATHENAEUM RÉSZVÉNYTÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

KSH Könyvtár

I i B i / XIII

REV. 1.-'79

KÖZPONTI STATISZTIKA
HIVATAL
KSH 64488
1968
KÖNYVTÁRA

1985
R

TARTALOM.

I. Általános jelentés	3*
-----------------------	----

II. Táblás kimutatások.

1. A malmok tulajdonjogi jellege és kezelése	3
2. Hajtóerő és fűtőanyag	9
3. Műberendezés	16
4. Személyzet	32
5. Üzemviszonyok, őrlőképesség	44
6. Az 1894. évi termelés	60
7. A malmok keletkezési éve	72

KSH Könyvtár

I.

ÁLTALÁNOS JELENTÉS.

Régi igazság, hogy a gazdasági termelés összes ágai közül az ipar az, mely leginkább kivonja magát a statisztikai megfigyelés alól. A személyi viszonyokat meg lehet állapítani, a főbb munkagépek összeírása sem ütközik legyőzhetetlen nehézségbe, de már a termelés, végtelenig menő változatosságával, még akkor is alig volna szorítható a statisztikai kérdőívekbe és tabellákba, ha nem forogna is fenn oly nagy mértékben az iparosok titkolódzása, részint üzleti érdekből, részint az adóztatástól való félelemből.

Van azonban az őstermeléshez egészen közel álló néhány iparág, mely termelésének tömeges s kisebb változatosságot mutató jellegénél fogva ép ugy alkalmas a statisztikai összeírásra, mint maga az őstermelés. Ilyen a dohánygyártás, ilyen a szesz-, sör- és cukoripar, ilyen maga a malomipar is. Az első, állami egyedáruság tárgyát képezvén, már régóta statisztikai ellenőrzés alatt áll; a fogyasztási adó tárgyát képező szesz-, sör- és cukor-gyártásról hasonlóképen államfinanczialis szempontból gyűjtettek és gyűjtettek adatok. A malomipar sohasem volt ugyan évenkénti összeírásnak tárgya, de nagyobb időközönként rendszeren statisztikai adatgyűjtésnek vettetett alá.

A véletlen ugy akarta, hogy ezek a malomipar-statisztikai felvételek körülbelül 10 évenként ismétlődjenek. Az első összeírást még a magyar királyi helytartótanács eszközölte 1863-ban. Az összeírás mindössze csak a malmok számát konstataálta, minőségük megkülönböztetésével (gőz-, mű-, putak-, száraz-, szél- és hajómalom), továbbá az őrlő-járatok számát. E különben is szerény adatok értékét még inkább leszállítja az a körülmény, hogy az adatgyűjtés nemcsak hogy az egész Magyarbirodalomra nem terjedt ki, hanem az akkori Erdély is teljesen kimaradt belőle; nem is említve a határőrvidéket, mely még az 1873. évi összeírásban sem foglal helyet.

Az 1873. évi malomstatisztikai felvétel, melyet már az országos magyar kir. statisztikai hivatal fogantatosított, jóval részletesebb volt. A malmok jellegének megkülönböztetésénél nem ment ugyan annyira, mint az 1863. évi összeírás, mert a malmok számát mindössze csak a mozgató erő szerint (víz, szél, gőz, ló) részletezte; de az őrlő-járatok számán kívül kimutatta az évenként megőrölt gabonamennyiséget, alsó-ausztriai mérőkben kifejezve, kimutatta az évenként őrlött liszt s egyéb malomtermények mennyiségét bécsi mázsákban, megkülönböztetve a finom lisztet, a közönséges kenyérlisztet, a kukoriczalisztet, a korpát és egyéb hulladékokat, továbbá az árpadarát, köleskását és egyéb örleményeket. Végre kimutatta a malomban alkalmazott személyzetet a következő részletezéssel: vezetők és felügyelők, segítők, inasok, gépészek, ácsok stb.; napszámosok.

Mint a hogy az 1873. évi malomstatisztika mintegy mellék-hajtása volt az előzőleg fogantatosított, vagy helyesebben: meg-

kisírlott általános iparstatisztikai adatgyűjtésnek, ugy az 1885. évi malomstatisztika az 1884. év elején végrehajtott általános iparstatisztikai felvételben találta gyökerét. A megállapított kérdőívek az iparstatisztikai felvétel alkalmával konstataált önálló malomiparosokhoz küldettek szét az illetékes szolgabirói hivatalok, vagy városi tanácsok által.

A kérdőívet az országos statisztikai hivatal az országos iparegyesület malomipari szakosztályának közreműködésével állapította meg, sokkal részletesebben, szakszerűbben, mint a két első alkalommal történt.¹⁾

Az 1884. évi iparstatisztika és így a malomstatisztika keresztülvitelére is, az általánosán érzett közgazdasági szükségén kívül, az 1885. évi országos kiállítás adta meg a közvetlen lökést. Ugyanezt látjuk most tíz évvel utóbb az 1895. év nyarán megindított malomstatisztikai adatgyűjtésnél; csak hogy míg 1884-ben az országos statisztikai hivatal lépett föl kezdeményezőleg, ezuttal a kezdeményezés egy a hivatalon kívül álló szaktestülettől indult ki.

Az országos malomegyesület 1895. február 23-án fölterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltóságához, hogy az ezredéves kiállítás alkalmából iparunk egyik legfontosabb ágáról, a malomiparról országos felvétel fogantatosíttassék. Az egyesület véleménye szerint e nagyjelentőségű iparágunk mind kedvezőtlenebbé vált helyzete és az a körülmény, hogy annak viszonya a mezőgazdasági érdekkörökhöz gyakran ellenséges indulattal íteltetik meg, a kiállítástól eltekintve is, indokoltá teszik, hogy reá vonatkozólag a tényleges állapotok megismerése és a fejlődés helyes vagy nem helyes irányának megállapítása céljából pontos statisztikai adatok gyűjtessenek.

Az országos magyar kir. statisztikai hivatal, melyet a kereskedelemügyi miniszter ur véleményadásra hívott fel, a maga részéről is helyeselte az eszmét, s kijelentette készségét az adatgyűjtés fogantatosítására, ha az országos malomegyesület részéről a kérdőív szakszerű megállapítására nézve kellő támogatást talál. Miután ez biztosított s az országos statisztikai hivatal által az 1884. évi minta alapulvételével kidolgozott kérdőív az országos malomegyesület részéről gondosan átvizsgáltatott, az országos statisztikai hivatal igazgatójának elnöklete alatt az országos malomegyesület legtekintélyesebb tagjaiból alakult szakértekezlet a felvételi mintát véglegesen megállapította a következő alakban:

¹⁾ Hivatalos statisztikai közlemények. Magyarország malomipara az 1885. év elején. Összeállította dr. Jekelfalussy József miniszteri titkár az országos magyar kir. statisztikai hivatalban. Budapest, 1885.

Vármegye:

Község (város):

Járás:

Uteza és házszám:

Kérdőív az összes őrlőmalmok számára.

E felvételnél minden adóztatási cél ki van zárva.

I. Általános kérdések.

1. A malom tulajdonosának neve vagy cége?
2. A malom-üzemeltetés be van-e a kereskedelmi cégjegyzékbe vezetve és mely név alatt?
3. Ha a malomipar bérüzemben folytattatik, a bérlő neve, illetőleg cége?
4. A malom önálló ipari vállalat-e? vagy csupán saját gazdaságának szükségletére őröl-e?
5. Melyik év óta áll fenn a malom?
6. Ha a malom részvénytársulati tulajdon, mint ilyen alapított-e, vagy magántulajdonból ment át a részvénytársaság birtokába? Mikor ment át?

II. Hajtóerő.

7. Minő hajtóerőre van a malomüzem berendezve, nevezetesen:
8. Állati erő van-e használatban?
Ha állati erő, mennyi a járgányok száma?
9. Szélerő van-e használatban?
Ha szélerő, mennyi a szélkerekek száma?
10. Vízere van-e használatban? Ha van, mennyi a víz által hajtott:
- a) rizkerekek száma és szerkezete?
- b) turbinák száma és szerkezete?
- c) mennyi a rizkerekek löereje?
- d) mennyi a turbinák összes löereje?
11. Gőzgép van-e használatban és pedig hány:
- a) emozdíthatlan (magas nyomású, compound vagy triplex?) kizárólag őrlés céljára vagy egyéb és minő célra is?
- b) szállítható (locomobil) és pedig kizárólag őrlési célokra, vagy időnkint egyéb és minő célokra?
12. Mennyi a gőzfejlesztő készülékek (kazánok) száma? Mely rendszerűek?
- Mely gyárból és honnét rólók és mikor alakítottak át?
- Mekkora a gőzfejlesztő-készülék összes fűtőfelülete -méterekben?
13. Mennyi a használt gőzgépek indított löereje?
14. Minő tüzelőanyag használtatik a kazánok fűtéséhez (kőszén, barnaszén, fa, szalma stb.)?
15. A malom évenként:
- a) hány métermázsza kőszént? barnaszént fogyaszt el?
- b) hány köbméter tüzfűt fogyaszt el?

III. Műberendezés. (Őrlőfelszerelés).

16. A malom sima-, félvü- vagy műörlésre van-e berendezve?
17. A koplatóban (Kopperei):
- a) hány rögszita?
- b) hány tarár?
- c) hány boby (gabonaosztályozó) szita?
- d) hány tisztító- és osztályozó henger?
- e) hány tricur-henger?
- f) hány gabonatisztítógép (Eureka stb.)?
- g) hány hegyező-kőpár és
- h) hány kefélőgép van?
18. Vannak-e őrlőhengerek és pedig:
- a) hány pár rányolt törlő-henger (Schrotwalze) van és mennyi azok hossza és átmérője?
- b) hány pár sima dara- és derczehenger (Gries- u. Dunstmehlwalze) van és mennyi azok hossza és átmérője?

19. Honnan rólók a hengerszékék?
- mikor lettek a malomba behozva?
- és mikor alakították át?
20. Hány pár malomkö (örölőjárat) van a malomban és mily átmérőjűek?
21. Milyen rendszerűek az őrölőjáratok? nevezetesen:
- mennyi a magyar eredetű?
- mennyi a francia eredetű?
- mennyi és minő a másféle eredetű (műkö)?
22. A malomban hány és mily rendszerű:
- a) hengerszita?
- b) centrifugális szita?
- c) sík szita?
- d) oscilláló szita?
- e) hány daratisztító-sorozat van és mindegyikben hány osztály- és egyes gép?
- f) derczetisztító-sorozat van és mindegyikben hány osztály- és egyes gép van?
23. Vannak-e a felsoroltakon kívül egyéb őrlésre szolgáló gépek és minők?
24. Vannak-e rizshántógépek s hány?
25. Vannak-e gyárógépek s hány?
26. Vannak-e hidraulikus sajtók s hány?
27. A malom hány lorat tart?
28. A malom hány más ronóállatot tart?
29. Van-e a malomnak közvetlen sínösszeköttetése (melékvágány, szárnyronal vagy vonatpálya által) vasúttal vagy hajóállomással?
30. A malom raktárai hány métermázsza gabonát s hány métermázsza őrleményt képesek befogadni?

IV. Személyzet.

31. Hány személyből áll a felügyelő- és művezető-személyzet, kereskedelmi és műszaki alkalmazottak szerint?
32. Hány malommunkás volt az év folyamában átlagosan alkalmazva és pedig:
- a) hány malommunkás, köztük hány rangmunkás és hány napszámos?
- b) hány raktári munkás?
- c) hány munkás van a gép- és kazánházban és pedig hány gépápoló, fűtő- és napszámos?
- d) hány és minő kézműves van a malomban?
- e) hány kocsis?
- f) hány egyéb munkás vagy napszámos?
- g) végül hány állandó tűzör?
33. Milyenek a munkabér-viszonyok:
- a) mennyi a munkabérek összege évenként?
- b) mennyi a legkisebb és mennyi a legnagyobb munkabér vagy napszám?
34. A munkások balesetek ellen biztosítottak-e és hol?
35. Mennyi a biztosított munkabérek évi összege és hány-szoros napibér van biztosítva?
36. Van-e a munkásoknak betegsegélyző-pénztáruk és hol?

V. Üzem.

37. Hány napot át dolgozik a malom átlag évenként?
- A munkanapok közül hány volt

1892. évben		1893. évben		1894. évben	
24 órai?	12 órai?	24 órai?	12 órai?	24 órai?	12 órai?

38. Az üzem évenként tapasztalatszerűleg hány napig szünetel vagy, ezhány vagy más akadály miatt?
39. A malom csak nappal, vagy pedig éjjel is dolgozik-e?
40. Az éjjeli munka rendszeresen, vagy csak kivételesen történik-e?
41. A malom miként üzi a termelést, nevezetesen:
- a) eladásra?
- b) bérben mások számára?
- c) saját fogyasztásra?
- d) esetleg eladásra is és bérben is, ez esetben mily arányban áll e kétféle termelés?

- 42. Ha másoknak bérben őröl, pénzben szedi-e a rónót vagy gabonában?
- 43. Ha eladásra őröl, az őrlemények hol árúsíttatnak el:
 - a) kizárólag esakis helyben?
 - b) az országban egyebütt?
 - c) Ausztriában?
 - d) Mely más külföldi államokban?

VI. Őrlőképesség és termelés.

- 44. Hány métermázsza gabonát képes 24 óra alatt feldolgozni és pedig mennyit:
 - a) búzából?
 - b) rozsából?
 - c) árpából?
 - d) kukoricából?
 - e)
 - f)
 - g)
- 45. Milyen nyersanyagot őröl (buzát, rozsot stb.):
 - Pöképen?
 - Másodsorban?
- 46. Minő őrleményeket és hányfélét állít elő a malom?
 - a) Hány fajta búzalisztet gyárt?
 - b) Hány fajta rozslisztet gyárt?
 - c) Mily másfajta gabonanemüekből gyárt még őrleményeket és hány fajtát mindegyikből?
- 47. Hány métermázsza nyersanyagot őrölt meg, nerezetesen mennyit állított elő:

Év	Buzából				Rozsból				Árpából			Kukoricából		
	lisztet és darát	takar-mánylisztet	korpat és egyéb hulladékot	métermázsákban	lisztet	takar-mánylisztet	korpat	métermázsákban	árpagönggy-darát stb.	takar-mányt	métermázsákban	lisztet és darát	takar-mányt	métermázsákban
1885														
1886														
1887														
1888														
1889														
1890														
1891														
1892														
1893														
1894														

Év	Rizsből		Kölesből	
	hántolt rizst	takar-mányt	kását	takar-mányt
1885				
1886				
1887				
1888				
1889				
1890				
1891				
1892				
1893				
1894				

VII. Tűzbiztonság.

- 48. Milyen elővigyázat alkalmaznak a malomban?
- 49. A malom fennállása óta hányszor volt kazán- vagy lisztpor-robbanás és okozott-e hárt és milyent?
- 50. A malomban fennállása óta hányszor volt tűzcész?
- 51. Biztosítva van-e a malom tűzkár ellen?

Ha e kérdőívet az 1884. évvel összehasonlítjuk, a nagyobb részletességen kívül első tekintetre feltűnik a kérdések rendszeres, áttekinthető csoportosítása. Az összes kérdések hét főcím alá foglaltattak. Az első cím a birtoklás jogcímére s a malom fennállására vonatkozó általános kérdéseket tartalmazza. A második a hajtóerő ismertetését; a harmadik a műberendezést; a negyedik a személyzetet; az ötödik az üzemet; a hatodik az őrőképességet és termelést, végre a hetedik a tűzbiztonságot. Az 1884. évi kérdőívben, bár a gondolatmenet nagyjából ugyancz volt, nemcsak a csoportosítás maradt el, hanem az egyes kérdések egymásutánja is több tekintetben nélkülözötte a szoros logikai kapcsolatot.

A mi a kérdőív tartalmi kibővülését illeti, mindjárt az általános kérdések sorában két, egészen új kérdés van, a 4. és a 6. számu. A 4. számu kérdés nem annyira ipari, mint inkább mezőgazdasági szempontból fontos; mert külön tudakolja azokat a malmokat, melyek csupán a malomtulajdonos saját gazdaságának szükségletére őrölnek. A 6. számu kérdés a részvénytársulati formának a malomiparban való térfoglalását kívánja megvilágítani; mert nemcsak azt érdekes tudnunk, hogy a malom jelenleg részvénytársulati tulajdon-e, hanem azt is, hogy mint ilyen jött-e létre, vagy pedig magán tulajdomból ment át a részvénytársulás tulajdonába? Hazai iparunkban egy idő óta nagyon erősen érvényesülő irány a magán vállalatoknak részvénytársaságokká alakítása, még ott is, a hol az iparág természete inkább a magán tulajdomban való megtartást indokolná. Nem érdektelen, hogy ez az irány mennyire érvényesül a malomiparban, mely legnagyobb sikereit épen részvénytársulati vezetés mellett érte el.

A hajtóerő cím alá foglalt kérdések csaknem teljesen megfelelnek az 1884. évi kérdéseknek. Az eltérés itt is némi kibővítésben áll: hogy a vízkerekeknek és turbináknak nemcsak száma, hanem szerkezete is tudakoltatott; a gőzgépeknél pedig — az elmozdíthatatlanoknál és a szállíthatóknál egyiránt — az is fölvetett a kérdésbe, hogy kizárólag őrlésre szolgálják-e, vagy más, és pedig mely célra? Végre nemcsak a használt tüzelőanyag megnevezése kívántatott, hanem az évenként elfogyasztott kőszén, barnaszén és tűzifa mennyiségének bevallása is.

Sokkal lényesebb a kibővítés a műberendezést ismertető kérdéseknél. Az 1884. évi felvétel nem tudta helyesen keresztül vinni a malmoknak berendezés szerinti csoportosítását, az új kérdőívbe tehát az a kérdés is fölvetett: a malom sima-, félmű- vagy műőrlésre van-e berendezve? Egészen új a koptatóban a tisztítási munkát végző készülékek felsorolása. A különféle liszt- és egyéb őrleményeknek elválasztására, osztályozására szolgáló sziták és gépek szintén sokkal részletesebben soroltattak fel. Az 1884. évi kérdőív az őrőlhengerszéknek is megelégedett azok számának és származásának tudakolásával; az új kérdőív ellenben külön tudakolta a ványolt törető hengerpárok, továbbá a sima dara- és derezehengerpárok számát, hosszát és átmérőjét. Azonkívül nemcsak azt kérdezi, hogy a hengersizékek honnan valók, hanem azt is, hogy mikor állítottak be a malomba s esetleg mikor alakították át.

De nemcsak az fontos, hogy egy malomban hány hengerpár működik, hanem az is, hogy egy hengersizék hány hengerrel bír. E kérdés, mely az 1895. évi kérdőívben is kimaradt, oly fontosnak találtatott, hogy utólagosan egy kis minta szerkesztetett s küldetett szét kitöltés végett azon malmokhoz, melyekben hengersizék alkalmaztatik. E kis pótkérdőív a következő:

az illető) egyetlen egy se maradjon ki a felvételtől. Szíveskedjék továbbá az illetőkkel megértetni, hogy e felvétel egyáltalán nem történik adóztatási célból, hanem épen a malomipar érdekében. De a malomipar javára csak úgy szolgálhat, ha az adatok a legnagyobb lelkiismeretességgel, a valóznak megfelelőleg jegyeztetnek be.»

Budapest, 1895. évi augusztus hó 1-én.

Az országos n. kir. statisztikai hivatal igazgatója:

Jekelfalussy József

min. tanácsos.

Az országos statisztikai hivatal azonban nem elégedett meg a főszolgabírák és polgármesterek utasításával. A vármegyei törvényhatóságokat is felkérte, hogy az adatgyűjtés pontos végrehajtása fölött őrkdjenek. A hivatal kiemelte, hogy a malomstatisztikai adatgyűjtést a kereskedelemügyi miniszter ur megbízásából az ezredévi országos kiállítás céljaira indította ugyan meg, de az összeírást nem csak ez az alkalom indokolja, hanem malomiparunk közgazdasági fontossága is, s szükségessé teszik azok a gyakran hangoztatott, de döntő súlyú adatokkal sem be nem bizonyított, sem meg nem czáfolt állítások, melyek egyrészt a mezőgazdaság és a nagy malomipar, másrészt az utóbbi és a kis malomipar közt fennálló érdekellentétekről beszélnek. A közérdek — ugymond a körirat — hangosan kívánja, hogy végre egy oly elfogulatlan és részrehajlatlan forum, minő az országos magyar kir. statisztikai hivatal, megbízható adatokat gyűjtsön és szolgáltatson a kérdés alapos mérlegeléséhez.

A jelen kötetben teszi közzé az országos statisztikai hivatal az adatgyűjtés eredményét; de mielőtt az eredmények rövid ismertetésébe fogunk, futólag bemutatjuk a hazai malomiparra vonatkozó régibb, habár többnyire csak töredékes adatokat.

A malomtartási jog a királyi kisebb haszonvételek közé tartozott s a földesurak fontos jövedelmi forrása volt. A *Magyar Gazdaságtörténelmi Szemle* közli az esztergomi érsekség körmöczbányai malmának jövedelmét 1587—89. években. Órlési díj fejében e három év alatt befolyt összesen 2.175 quartalia buza, pénzértékben kifejezve 1.476 frt 15 dénár. A molnár fizetése évenként 78 frtot tett, a malom fenntartása és egyéb költsége 72 frtba került. E költségek levonása után is a malom tiszta jövedelme meghaladta az 1.000 frtot, a mi a mai pénzértékhez képest körülbelül 9—10.000 forintnak felelhetett meg.

Ekkora jövedelmet egy malom természetesen csak oly nagyobb forgalmu városban hozhatott, minő Körmöczbánya is volt; de a malmok birtoka általában nagyon becsesnek tekintett s királyi adománylevelekben már az Árpád-korban is, sűrűn történik malmokról említés.

Szintén a *Magyar Gazdaságtörténelmi Szemle* közöl egy okmányt 1698-ból, mely malomiparunk állapotára sok tekintetben érdekes világot vet. Több vasmegyei malomtulajdonos szövetségre lépett s fölemlítve a szűk és nehéz idöket, a malmok fenntartási költségeinek nagy terhét, kötelezték magukat, hogy az örölt gabonából ezután nem tizenhatodot, hanem tizedet szednek, mint a nemes vármegyében általában, kötelezték, hogy molnárjaiknak senki közülök a vám negyedrésznél többet nem ad, sem pedig a molnároknak meg nem engedi a »közbul való élest«. Megállapodtak továbbá, hogy pitlére való őrlésnél minden köből megörlésétől két pénzt szednek, mert ha a garatra kétszer, háromszor is felöntetik a gabona, a kövek többet vásolatnak és szaporátlanabb az őrlés.

Hazai malmainkról az első általánosabb áttekintést az 1715. és 1720-diki adóösszeírás adatai nyújtják, melyeket az országos magyar kir. statisztikai hivatal legutóbb dolgoztatott fel és tett

közzé. (Magyarország népessége a *pragmatica sanctio* korában). Ez összeírás azonban nemcsak hogy nem teljes, hanem még csak nem is egyöntetű. Némely megyében a földesurak malmait is fölvettek az összeírásba, másbol a földesuri malmok közül csak azokat, melyeket községek béreltek, vagy a melyek jobbágyok kezén voltak. Kihagyták a kinstár és a határörök malmait is, sőt látunk egész megyéket, melyekben egyetlen malmot sem irtak össze.

A malombirtokos földesurak malmaikat, vagy maguk kezeltették molnárjaik által, vagy bérbe adták. Olykor nemes emberek is foglalkoztak malmok bérlésével. A mint az 1720-diki abauj-megyei adóösszeírásból látható, a bérlő a malomtulajdonosnak majd a vámul beszedett gabona egy harmadát, majd határozott mennyiségű gabonát, majd bizonyos készpénzt fizetett. A malmok jövedelme nagyon különböző volt, némelyek nagy jövedelemmel irattak össze, mások alig hoztak valami vámot, sőt elhagyott pusztá malmokról is sűrűn történik említés.

Az összeírások nemcsak vízi, hanem száraz malmokról is emlékeznek. A vízi malmok közt legtöbb az apró patakmalom, sok olyan is, mely csak nagyobb esőzések idejében járt; de hajómalomok is forogtak nagyobb vizeinken.

Az 1720-diki adóösszeírás Magyarországon, Erdélyyel együtt, de Horvát-Szlavonország nélkül 3.292 malmot vett számba 55.761 frt jövedelemmel. E szám és jövedelem azonban, az imént említett okok következtében, meg sem közelítette a valóságot.

Malomiparunkról a mult században és a jelen század első tizedeiben készült statisztikai munkák nem emlékeznek meg, még Schwartner is, hazai állapotaink hű és élesszemű rajzolója, egészen mellőzi; csak a száraz malmokat látjuk emlegettetni, mint a magyar parasztló elsatnyulásának egyik okát.

Régi érdeemes statisztikusunk: Fényes Elek, 1842-ben megjelent statisztikai munkájában már külön fejezetet szentel a lisztmalmoknak, habár számadatok nélkül. Megemlíti, hogy az ország nagy részében s a magyar és horvát határörvidékeken többnyire kanalas malmokat találni, a déli és délkeleti vidékeken pedig szárazmalmokat; de az előbbieket a gabonát inkább szétzuzzák, mint őrlik s az utóbbiak is csak durva lisztet szolgáltatnak. Megemlékezik a számos hajó- és patakmalomról is, de megjegyzi, hogy a jól rendezett szítálmalmok a ritkaságok közé tartoznak. Dícséretes kivételül a marosi hajómalomokat hozza fel, főképp Uj-Arad, Fenlak, Szaderlak községeiben. Ezek több osztályzatú s igen finom lisztet szolgáltatnak, mely aradi liszt név alatt nagy kelendőségnek örvendett. A Lajta vizén őrölt malmok lisztje is híres volt.

Az első műmalmot angol-amerikai rendszer szerint gróf Károlyi Lajos állította 1835-ben Nagy-Surányban, Nyitra megyében a Nyitra vizén. Az alsó helyiséget, hol a vízkerék forgott, télen fűteni is lehetett, hogy a fagy a munkát meg ne akaszsa, a kerék 8 követ és számos gépet hajtott. »A gabona — mondja Fényes — mielőtt a malomkőre folya, gépelyek segédelmével minden legkisebb gáztól, portól megtisztítatik, s a hófejrőségű, finom szövetű szítán osztályozott lisztnek, nemcsak hazánkban legszebbeknek tartatnak, hanem a leghíresebb külföldi liszttekkel is méltán vetekedhetnek. A remek készületű géprészek külföldön csináltattak, de az egész összerakását s építését Granling Ignác, a primási uradalmak ács mestere vezette«.

Hazánk malomiparában azonban nem a nagysurányi műmalom, hanem a pesti hengermalom nyitott új korszakot. Ezt időre megelőzte ugyan a sopronyi gőzmalom, de az rövid működés után megszűnt. A »Pesti József-Hengermalom-Társaság«, gróf Széchenyi István kezdeményezésére, 1838. december 28-án alakult meg; az építkezés 1839-ben vette kezdetét, de csak 1842-ben

fejlesztett be. A malom tehát nem a gőzerő alkalmazása, hanem az által vált uttörővé, hogy malomkövek helyett először használt hengereket. Előtte egyetlen malom, Svájcban, Frauenfelden tett sikertelen kísérletet a hengerlással, úgy hogy tulajdonképen hazánké az őrlőhengerek alkalmazásának dicsősége, mit még emel az a körülmény, hogy a hengerszék mai bámulatos tökélyű szerkezetüket Magyarországon nyerték.

A pesti hengermalom kis acélhengereket használt, de követője alig akadt egészen a hetvenes évekig, midőn Mechwart András, a Ganz-féle gépgyár nagyérdemű igazgatója, a Wegmann Frigyes-féle porcellán hengerek rendszerének alapulvételével új hengerszékot konstruált, mely a hengerekkel való őrlést általánossá tette.

A hengermalom 300.000 p. forint részvénytőkével alakult, melynek azonban csak fele került ki hazánkban, másik felét a Botzenben letelepült Holtzhammer cég nyújtotta, mely ennek fejében a vállalat vezetésére nagy befolyást nyert. E gyámság alól a társaság csak az ötvenes évek végén szabadult fel, midőn a Holtzhammer cég részvényeit tekintélyes pesti kereskedők vásárolták meg. A malom 24 órai őrlőképessége 300 bécsi mázsára tétetett. Tényleg megőrölt évenként a negyvenes években 59—87 ezer pesti mérő búzát s néhány száz mérő rozsot, árpát stb.; egy évben azonban, 1849-ben, a megőrölt rozs, zab, árpa mennyiség 15.700 pesti mérőre szűkött. 1850-ben a malom leégett s a következő egész évben szünetelt; 1853-tól 1859-ig a megőrölt buza mennyisége 161.169 és 213.546, a megőrölt rozsé 413 és 2.480 pozsonyi mérő közt váltakozott; míg a hatvanas évben a megőrölt búzáé 240.096 és 424.550 pozsonyi mérő között.

Gőzmalomok a vidéken már a negyvenes években kezdtek alakulni, így a maig is virágzó »Debreczeni István gőzmalom«, így Fiumében is egy nagyszerű gőzmalom. A hengermalom a kettős fővárosban sokáig magában állt, ellenben nagyszámu, — több mint 400 — dunai hajómalom működött mellette, melyek annak idején mindent elkövettek a vállalat létrejötte ellen. Az ötvenes évek közepe táján létesült két új gőzmalom, mindkettő az amerikai rendszerű száraz- vagy magas őrlésre s mindkettő a budai részen.

A budapesti malmok piacát nemcsak maga a főváros képezte, hanem a vidék is, sőt már az ötvenes években lisztjük tetemes részét Morvaországba, Csehországba, Sziléziába, sőt Szászországba szállították. »E forgalom terjedelme — mondja a pest-budai kereskedelmi kamara 1854—56. évi jelentése — a gabonáraktól függ, ha ezek nálunk nem sokkal olcsóbbak, mint kinn, úgy a kivitel a vasutak magas viteldija mellett esekélyebb, holott ha a szállítási költségek megfelelőleg mérsékeltenének, kivitelünk igen nagy és jutalmazó lenne.«

Az ötvenes években a vidéken is számos gőzmalom alakult, az akkori viszonyokhoz képest igen jó berendezéssel. Így Fejér megyében a *velencei Anna malom* 2 fajta grizt, 8 fajta lisztet és két fajta korpát állított elő s finom lisztjének legnagyobb részét Bécsbe és Morvaországba szállította. A pest-budai keresk. és iparkamara 1857—58-diki jelentése a budapesti malmoknak még termeléséről is közöl adatokat. E szerint a gőzmalomok 1858-ban 630.000 mérő gabonát őrltek meg, a 110 hajó- és 9 patakmalom pedig körülbelül 720.000 mérőt; a budapesti malmok összes őrlése tehát 1,350.000 pozsonyi mérőre rugott.

Mekkora fejlődést tett gőzmalomiparunk az ötvenes évektől a hatvanas évekig, mutatja a gőzgépek statisztikája, ha szembe állítjuk az 1852. és az 1863. évi összeírást. 1852-ben a magyar korona országainak egész területén a gőzmalomokban csak 14 gép működött 292 lóerővel, 1863-ban pedig 146 gőzgép 3.190 lóerővel. Ugyanezen idő alatt az osztrák malmok gőzgépeinek száma

16-ról 105-re, lóereje 418-ról 2.189-re emelkedett. Nagy itt is az emelkedés, de korántsem akkora, mint nálunk. Egy évtized alatt gőzmalomiparunk nem csak utolérte, hanem jelentékenyen túlszárnyalta az osztrák malomipart.

Az 1862. évi londoni kiállítás juryje a magyar lisztet már a világ összes lisztjei fölé helyezte s ebben az időben a pesti hengermalom 0 számú lisztjét Londonban angol zsákonként rendszeren 4 shillinggel fizették drágábban, mint más országok legfinomabb lisztjét.

Gőzmalmaink azon csoportja mellett, mely az osztályozásban oly messze ment s a különböző liszt-fajok gondos elkülönítése által megalapította a magyar liszt világhírét, gőzmalmaink tekintélyes száma a francia őrlési rendszert követte s csak négy fajta lisztet állított elő. Minthogy azonban ez teljesen megfelelt a Német- és Franciaországban divatos osztályozásnak, a külföldön ezek lisztje is versenyképes volt. Végre sok hazai gőzmalom parasztra őrlt, s vámórlés mellett nagyon gazdagon jövedelmezett. Nem esoda, ha a működő malmok sikeres jövedelmezősége nagy mértékben fölébresztette a vállalkozást s nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is egyre-másra épültek a gőzmalomok.

A legszorosabb értelemben vett Magyarországon — tehát Horvát-Szlavonország, sőt még Erdély nélkül is — 1863-ban a magyar kir. helytartótanács által fogantatott összeírás szerint működésben volt

gőzmalom	147	patakmalom	9.173
műmalom	70	szélmalom	475
hajómalom	4.301	szárazmalom	7.966

vagyis összesen 22.132 malom; mindössze 30.106 őrlőkőjarrattal. Az évenként megőrölt gabona mennyiségét 6021 millió mérőre becsülték.

A hatvanas években, különösen az alkotmányos korszak kezdetétől fogva, malomiparunk óriási mértékben fejlődött. A budapesti keresk. és iparkamara adatai szerint 1870-ben magában a fővárosban 14 gőzmalom állt fenn 7.410 effektív lóerővel; volt bennük 87 pár koptató, 465 pár őrlőkő, 64 nagy és 104 kis hengerszék; munkásaik száma 3000-re, évi őrlési képességük pedig 10^{1/2} millió mázsára rugott.

A vidéki malmok is hatalmas versenyt fejtettek ki; de a termeléssel versenyt nőtt a fogyasztás, párhuzamosan emelkedett a kivitel. Azonban az 1869. évi gyöngye termés, még inkább a hetvenes évek rossz termései, malomiparunkra súlyos csapást mértek, sok megszorította, sok teljesen megszüntette az őrlést.

Ebben az időben indult meg az oláh búzának első nagyobb mérvű beözönlése. Érdekes megjegyzésekkel kíséri ezt a budapesti kereskedelmi és iparkamara 1877. évben kelt jelentése, mely a kézmű és gyáripar 1870—75. évi állapotáról számol be:

»A magyar malomipar virágzása, a belföldi gabonatermelés nagy mérvei mellett, különösen a magyar buza kitünő, súlyos és acélos minőségén alapszik, a mennyiben a magyar buza olyan lisztet szolgáltat, melyet semmi más őrlemény felül nem mul. Mióta a buzaszükséglet a malmok felszaporodása következtében megnövekedett, ezzel egyidejűleg pedig a buza ára, a honi mezőgazdaság javára, tetemesen emelkedett, elannyira, hogy nem ritkán a malomipar jövedelmező volta is kérdésessé válik; mióta a rossz termékek arra kényszerítették malmainkat, hogy külföldi, főleg oláhországi búzát vegyünk, a behozott gabonára vetett vámnak előbb ideiglenes, majd végleges megszüntetése pedig a behozatalt még tetemesen meg is könnyítette: kísérletek tétettek a magyar búzának külföldi, főleg oláhországi búzával való keverésére, sőt némely malom tisztán oláhországi búzát is kezdett feldolgozni, azon hamis felvevésből indulván ki, hogy a malom kitünő technikai berendezése mellett a nyers termény minőségé-

nek gyengébb volta nem fog bajt okozni. De nem gondolták meg, hogy malmaink berendezése éppen a hazánkban termő nagy sikkortartalmu buza következménye, mint a melyhez az ugynevezett amerikai magas vagy daraórlás alkalmazva van; nem gondolták meg, hogy a nyugati államoknak nagyon előre haladott malmairai azért nem igen utánozzák a mi őrlési módunkat, mivel azzal nem sokra mennének sikerben szegény, puha buzájuk mellett, melyből a legjobb őrlési mód sem csinálhat kemény darát; végre nem gondolták meg, hogy keményítő gyáraink azért nem használhatják az oláhországi buzát, mivel ez csak kevés és rossz sikkert tartalmaz, és hogy a német keményítő gyárak éppen ilyen oknál fogva nem is készítenek sikkert, holott nálunk egyetlen keményítőgyár sem állhatna fenn, ha sikkert — rendszeren 15—20% arányában — nem termelne.

A kísérleteket tehát, melyek tisztán oláh buza őrlésére irányultak, határozottan elhibázottaknak mondhatjuk. Ezek árát nem egy malom nagy veszteséggel fizette még pénzben és jó hírében. Azonban a mi technikai készülékeinkkel (trieur, ventilátor stb.) mégis sikerült legalább az oláh buzát tisztán előállítani, mikor azután bizonyos határig keverni lehet a mi buzánkkal, úgy, hogy a nyert liszt nagy sikkertartalmával még mindig felülmúlja a versenyző terményeket.

E tapasztalatok eléggé tanúsítják, hogy milyen egészséges jó alapon nyugszik a mi malomiparunk, és kitűnik belőlük még az is, hogy a magyar gőzmalom olyan közgazdasági különlegességek, melyek csakis a mi földünkön állhatnak fenn, hol helyes kezelés mellett közvetve és közvetlenül nagy áldásnak lehetnek kutforrásai. Sőt a magyar gőzmalom példászerű technikai berendezése és vezetése még azt is lehetővé tette, hogy a sokkal gyengébb minőségű oláh buza segélyével is kitűnő liszt nyeressék, noha nem olyan, a milyen korábban tisztán magyar buzából nyeretett.

Az idézett sorok azért bírnak különös érdekléssel, mert ekkor merült fel először az oláh buza behozatalának kérdése. Nem a mezőgazdák részéről, mert hiszen az akkori magas buza-árak mellett, a behozott oláh buzának az itteni árak lenyomására irányuló hatásáról szó sem lehetett, hanem az ipari érdekek védelmére hivatott szaktestület részéről.

Az 1873-diki hivatalos összeírás adatai szerint Magyarországon, Horvát-Szlavonországok és a határőrvidék nélkül, összesen 24.956 malom működött. Ezek közül 492 gőz, 17.249 víz, 854 szél, 6.361 pedig állati erőre volt berendezve, s e malmokban összesen 38.144 köpár dolgozott. Akkor tehát még a gőzmalomok számára nézve nagyon elmaradtak a többi malomkategorikák mögött. Erdélyben még csak 10 gőzmalom volt, sok megyében és székben egyáltalán elő sem fordult, de a Királyhágón innen is számos megyét látunk gőzmalom nélkül. Ilyen volt Árva-, Gömör-, Liptó-, Máramaros-, Nyitra-, Torna-, Trencsén-, Turóc-, Zaránd- és Zólyom megyék, Kővár vidéke és a Hajdu terület; az utóbbi kivételével tehát mind oly törvényhatóság, mely malmok hajtására alkalmas vizekkel bőven el van látva. Az évenként megőrölt gabona 37,712.960 alsó ausztriai mérőre vagyis 233 millió hektoliterre tétetett; az előállított őrlemények mennyisége pedig 1667 millió métermázsára. E malomstatisztika, főbb csoportokban az őrlemények neveit is megkülönböztette. Előállított ugyanis:

Többféle finomliszt	4,768.637 mm.
Közönséges kenyérliszt	7,141.687 >
Kukoriczaliszt	2,002.350 >
Korpa és egyéb hulladékok	1,998.083 >
Árpadara, köles és egyéb gyártmányok	759.252 >
Összesen	16,670.015 mm.

A korpa tehát az összes őrleményeknek 12%-át tette. Nem egészen világos a lisztnevek megkülönböztetése. Az első csoport a malmok által őrlött összes lisztmennyiséget mutatja-e vagy ebből is csak a finomabb liszt fajokat. Az előbbi föltevést valószínűbbnek tartjuk; csupán a finomabb liszt fajokra, a kimutatott mennyiség aránytalanul sok volna. Ezt a magyarázatot fogadva el, a műőrlést végző malmok a megőrölt lisztmennyiségnek 40, a közönséges malmok 60%-át állították elő.

A malmokban alkalmazott személyzet számát az 1873-diki évi összeírás következőleg mutatja ki:

Vezetők és felügyelők	19.892
Segédek	12.062
Inások	3.790
Gépészek, ácsok stb.	908
Napszámosok	4.028
Összesen	40.680

Az 1885. évi fölvétel adatait, mely módszer és terjedeleme tekintetében csaknem egészen megegyezik a legújabb adatgyűjtéssel, nem akarjuk külön bemutatni, tanulságosabb lesz új adatainkkal párhuzamosan tenni ezt.

Ez összehasonlítás azonban, a felvételi mintáknak fővonásokban egyező volta dacára, csak töredékes lehet, s csupán a legnagyobb óvatossággal vonhatunk le következtetéseket. Az ok részint az 1885. évi adatoknak már fentebb említett hézagosságában rejlik, részint az adatok feldolgozásánál követett eltérő eljárásban. A fűcsoportosítás mindkét munkálatnál a motorok szerint történt; de már itt is látunk eltérést. Az 1885. évi feldolgozás tisztán csak gőz-, vízi-, szél- és szárazmalomokat mutat ki, a legújabb munkálat ellenben azokat a malmokat is külön kategóriának mutatja ki, hol a gőz- és vízerő vegyesen alkalmaztatik. Ily esetek bizonyára 1885-ben is előfordultak; hivatalos statisztikáinkból azonban nem tűnik ki az ezekkel szemben követett eljárás. Valószínű, hogy a szerint soroztattak egyik vagy másik csoportba, a mint a malom főmotorja a gőz vagy a víz volt.

De a további részletezésnél is lényeges eltérést látunk. 1885-ben ugyanis a nagyobb berendezésű és egyszerű gőz- és vízi malmok megkülönböztetésénél nem az őrlelkéesség volt az irányadó, sem pedig a tényleg megőrölt gabonamennyiség, hanem a készített liszt és egyéb őrlemények minősége. A mely malom 7 számú különböző finomságú őrleményt állított elő, nagyobb berendezésű malomnak, a mely pedig ennél kevesebb számú őrleményt, egyszerű malomnak vétezt. Az új malomstatisztika ellenben az őrlelkéességet fogadta el kriteriumul. A gőz-, továbbá a gőz- és vízerőjű malmokat 100 métermázsára 24 órai őrlelkéességen felül nagy berendezésű, azon alul kis berendezésű malomnak vette, a tisztán vízi, továbbá a szélmalomoknál az ötven métermázsára napi őrlelkéességet vette határnak. Természetesen az összes szárazmalomok kis berendezésű malmoknak tekintendők.

Az 1885. évi adatok szerint malmaink száma, a malomkategorikák megkülönböztetésével, a magyar anyországon, tehát Horvát-Szlavonország nélkül, melyre sajnos, sem az 1885. évi, sem a legújabb adatgyűjtés nem terjedt ki, a következő volt:

Nagyobb berendezésű gőzmalomok	122
Egyszerű gőzmalomok	788
Nagyobb berendezésű vízi malmok	81
Egyszerű vízi malmok	12.439
Szélmalomok	650
Szárazmalomok	3.197
Összes őrle malmok	17.277

Malmaink 1895. évi létszámát pedig a következő adatok mutatják:

Nagy gőzmalmok	488
Kis gőzmalmok	1.235
együtt	1.723
Gőz- és vízerejű nagy malmok	29
Gőz- és vízerejű kis malmok	91
együtt	120
Nagy vízimalmok	223
Kis vízimalmok	15.194
együtt	15.417
Nagy szélmalomok	5
Kis szélmalomok	707
együtt	712
Szárazmalmok	2.033
Összes malmok	20.035

A két fölvétel eredményének összehasonlítása világosan mutatja, hogy mennyire hézagos volt az 1885. évi adatgyűjtés, különösen a vízi malmok tekintetében. A többi malomkategorikánál az adatok nem látszanak ily aggályosoknak. A gőzmalmok száma, még ha figyelmen kívül hagyjuk is azokat a malmokat, melyeknél a gőz- és vízerő vegyesen alkalmaztatik, tíz esztendő alatt 89,34%-kal emelkedett. Ez nem látszik valószínűtlenné. Igaz, hogy a nagy gőzmalmok versenye e kis gőzmalmokra is

erős nyomást gyakorol, de azért a lefolyt évtized alatt igen sok új gőzmalom épült. A vízimalmok számának ily nagymérvű emelkedése azonban egyáltalán nem felelhet meg a valóságnak. Adataink szerint a vízimalmok tíz esztendő alatt közel háromezzerrel szaporodtak volna, holott tényleg, a hol csak gőzmalmok épültek, nemcsak a hajómalomok, hanem a kisebb patakmalomok is egyre fogynak. A szélmalomok 9,34%-kal szaporodtak volna. Ez sem látszik valószínűnek. Az 1885-ben kimutatott szám hihetőleg szintén alatta maradt a tényleges létszámnak. A száraz malmok az utóbbi tíz év alatt adataink szerint is 36,41%-kal megfogytak. Ha a régebbi adatokat tekintjük, látjuk, hogy a száraz malmok száma 1863-tól 1873-ig 20,24, 1873-tól 1885-ig 49,76%-kal csökkent. A csökkenés tehát legrohamosabb lett volna a nyolcvanas évek közepéig terjedő 12 év alatt, a legutóbbi évtized alatt ellenben a csökkenés rohamossága némileg mérséklődött volna. Mi azonban hajlandók vagyunk ezt is az 1885. évi adatok fogyatékosságának tulajdonítani, mert minden valószínűség a mellett szól, hogy a száraz malmok megszűnése egyre nagyobb arányokat ölt, s lassanként bekövetkezik az idő, midőn végkép eltűnnek a föld színéről.

Malmaink 1895. évi létszámát, a különböző kategóriák szerint csoportosítva, a következő kimutatásban közöljük megyénként megjegyezvén, hogy a törvényhatóságú városokat összefoglaltuk azokkal a vármegyékkel, melyek területén fekszenek:

Folyó szám	Ország rész, megye	gőz m a l m o k			gőz- és vízi m a l m o k			vízi m a l m o k			szél m a l m o k			Száraz malmok	Malmok összesen
		Nagy	Kis	Összes	Nagy	Kis	Összes	Nagy	Kis	Összes	Nagy	Kis	Összes		
I. Magyarország.															
a) Duna bal partja.															
1	Arva vármegye	—	—	—	—	—	—	—	151	151	—	—	—	—	151
2	Bars	—	1	1	2	1	3	1	193	194	—	—	—	1	199
3	Esztergom	—	2	2	—	—	—	—	81	81	—	—	—	2	85
4	Hont	—	—	—	—	2	2	—	205	205	—	—	—	1	208
5	Liptó	—	—	—	—	—	—	—	102	102	—	—	—	—	102
6	Nógrád	8	39	47	—	—	—	1	147	148	—	—	—	4	190
7	Nyitra	1	5	6	—	1	1	7	709	716	—	1	1	—	724
8	Pozsony	4	4	8	—	4	4	—	452	452	—	—	—	—	464
9	Trencsén	—	—	—	—	—	—	1	423	424	—	—	—	—	424
10	Turóc	—	—	—	—	—	—	—	114	114	—	—	—	—	114
11	Zólyom	—	—	—	1	—	1	—	99	99	—	—	—	—	100
	Összesen	18	51	64	3	8	11	10	2.676	2.686	—	1	1	8	2.770
b) Duna jobb partja.															
1	Baranya vármegye	7	36	43	—	10	10	—	624	624	—	—	—	—	679
2	Fejér	5	10	15	—	1	1	1	159	160	—	—	1	1	224
3	Győr	8	5	13	—	—	—	—	90	90	—	—	—	48	224
4	Komárom	5	5	10	—	—	—	—	141	140	—	1	1	11	115
5	Moson	1	9	10	1	1	1	5	51	56	—	8	8	14	179
6	Somogy	10	65	75	1	8	9	1	228	229	—	—	—	7	74
7	Sopron	5	10	15	—	4	4	1	172	173	—	—	—	12	325
8	Tolna	10	24	34	—	8	8	—	254	254	—	4	4	—	195
9	Vas	1	6	7	1	6	7	14	336	350	—	1	1	9	362
10	Veszprém	—	7	7	—	2	2	—	257	257	—	—	—	1	374
11	Zala	3	33	36	—	3	3	3	538	541	—	5	5	23	294
	Összesen	55	210	265	3	43	46	30	2.850	2.880	—	30	30	183	3.404
c) Duna-Tisza köze.															
1	Bács-Bodrog vármegye	28	70	98	—	1	1	7	226	233	1	184	185	619	1.136
2	Csongrád	24	20	44	—	—	—	—	17	17	—	146	146	21	228
3	Heves	13	36	49	—	2	2	1	101	102	—	7	7	2	162
4	Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye	42	40	82	—	—	—	3	11	14	—	88	90	5	191
5	Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun	48	37	105	—	3	3	—	270	270	2	106	106	88	572
	Budapest, fő- és szélváros	16	—	16	1	—	1	—	5	5	—	—	—	—	22
	Együtt	64	57	121	1	3	4	—	275	275	—	106	106	88	594
	Összesen	171	223	394	1	6	7	11	630	641	3	531	534	735	2.311
d) Tisza jobb partja.															
1	Abauj-Torna vármegye	3	8	11	1	2	3	10	108	118	—	—	—	—	132
2	Bereg	4	25	29	1	—	1	1	96	97	—	—	—	—	141
3	Borsod	3	23	26	—	5	5	2	105	107	—	—	—	14	138
4	Gömör	1	6	7	1	1	2	1	178	179	—	—	—	—	188
5	Sáros	2	—	2	1	—	1	1	226	227	—	—	—	—	230
6	Szepes	—	1	1	2	—	2	5	227	232	—	—	—	—	235
7	Ung	—	18	18	1	—	1	1	125	126	—	—	—	—	145
8	Zemplén	14	35	49	1	1	2	—	94	94	—	—	—	2	147
	Összesen	27	116	143	8	9	17	21	1.159	1.180	—	—	—	16	1.356

Folyó szám.	Országgrész, megye	Nagy	Kis	Összes	Nagy	Kis	Összes	Nagy	Kis	Összes	Nagy	Kis	Összes	Száraz malmok	Malmok összesen
		gőz malmok			gőz- és vízimalmok			víz malmok			szél malmok				
e) Tisza bal partja.															
1	Békés vármegye	20	48	77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar	20	87	110	1	2	3	—	—	—	—	10	10	5	98
3	Hajdu	20	19	39	—	—	—	—	—	—	—	3	3	31	634
4	Máramaros	—	2	2	—	1	1	—	—	—	—	6	6	117	162
5	Szabolcs	11	60	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	432
6	Szatmár	0	67	70	1	1	2	—	—	—	—	—	—	136	216
7	Szilágy	4	35	39	—	1	1	—	—	—	—	1	1	119	444
8	Ugocsa	1	9	10	—	1	1	—	—	—	—	—	—	6	334
	Összesen	103	336	439	2	6	8	20	1.484	1.504	—	26	26	415	2.392
f) Tisza-Maros szöge.															
1	Arad vármegye	25	46	71	1	—	1	10	263	273	—	4	4	1	350
2	Csanád	9	27	36	—	—	—	—	26	26	—	16	16	2	80
3	Krassó-Szörény vármegye	4	19	23	1	7	8	12	895	907	—	1	1	2	941
4	Temes	32	65	97	5	5	10	3	130	133	—	5	5	77	322
5	Torontál	36	67	103	—	—	—	—	47	47	2	92	94	594	838
	Összesen	106	224	330	7	12	19	25	1.361	1.386	2	118	120	676	2.531
g) Erdély.															
1	Alsó-Fehér vármegye	1	8	9	—	—	—	7	426	433	—	—	—	—	442
2	Besztercze-Naszód vármegye	—	5	5	—	—	—	10	212	222	—	—	—	—	227
3	Brassó	—	—	—	2	—	2	4	60	64	—	—	—	—	66
4	Csik	—	—	—	—	—	—	—	626	626	—	—	—	—	626
5	Fogaras	—	1	1	—	—	—	3	162	165	—	—	—	—	166
6	Háromszék	—	2	2	—	1	1	3	312	315	—	—	—	—	318
7	Hunyad	—	2	2	1	—	1	4	1.419	1.423	—	—	—	—	1.426
8	Kis-Küküllő	1	4	5	—	—	—	20	30	50	—	—	—	—	55
9	Kolozs	1	8	9	2	3	5	6	206	302	—	—	—	—	316
10	Maros-Torda	—	3	3	—	—	—	15	275	290	—	—	—	—	293
11	Nagy-Küküllő	6	25	31	—	—	—	3	83	86	—	—	—	—	118
12	Szeben	3	2	5	—	1	1	14	134	148	—	—	—	—	154
13	Szolnok-Doboka	—	8	8	—	—	—	6	366	372	—	—	—	—	380
14	Torda-Aranyos	1	2	3	—	—	—	9	466	475	—	—	—	—	478
15	Udvarhely	—	5	5	—	1	1	1	164	165	—	—	—	—	171
	Összesen	13	75	88	5	6	11	105	5.031	5.136	—	1	1	—	5.236
	Magyarország összesen	488	1.235	1.723	29	90	119	222	15.191	15.413	5	707	712	2.033	20.000
II. Fiume város és kerülete.															
	Magyarország—Fiumével	488	1.235	1.723	29	91	120	223	15.194	15.417	5	707	712	2.033	20.005

Nagy gőzmalmaink földrajzi eloszlását tekintve, három ország-részre válik ki: a Duna-Tisza köze, a Maros-Tisza szöge és a Tisza balpartja, vagyis a gabonatermő nagy magyar Alföld. Legszegényebb ellenben a Duna balpartja és Erdély. Kis gőzmalmot is e két ország-részben találunk legkevesebbet, utánuk következik mindjárt a Tisza jobb partja. Hogy a gőzmalmok e három hegyes vidékű ország-részben tudtak legkevésbé elterjedni, nemesak onnan van, hogy gabonatermelésben is aránylag ezek a legszegényebbek, hanem onnan is, hogy az ingyenes vízerővel a természet ezeket az ország-részeket látta el legdusabban. Gőzerő őrlelmalmok hajtására egyáltalán nem használtatik: Árva-, Liptó-, Trencsén-, Turóc- és Csikmegyében. De Hont- és Brassó megyében sincs tisztán gőzerőre berendezett malom, hanem a gőz- és vízerő vegyesen használtatik.

Vízimalmok tekintetében különösen egy ország-rész: Erdély tűnik ki. Összes vízimalmaink egy harmada erre esik. Azután következik a Duna két partja; legkevesebb ellenben a vízimalom a Duna-Tisza között, mely ország-rész kisebb folyókban, patakokban nagyon szegény, nagy vízeiről pedig a hajómalomok jó része, mint hajózási akadály távolított el.

Említettük, hogy az 1885. évi összeírás adatai hézagosságok voltak. Ezt legjobban mutatja, ha a vízimalmok jelenlegi számát összehasonlítjuk a tíz év előttivel. A Duna két partján és a Duna-Tisza között a létszámban némi csökkenés mutatkozik ugyan, a Tisza jobb partján is a vízimalmok száma tíz év alatt némiképp változott, de a hazánk keleti részét tevő három ország-részben oly nagy a vízimalmok számának szaporodása, hogy azt nem magyarázhatja más, mint az 1885. évi adatok hiányossága. Különösen egyes megyéknél rendkívül nagy a különbség. Adataink szerint 1885-től 1895-ig a vízimalmok létszáma Krassó-Szörény

megyében 187-ről 907-re, Hunyad megyében 815-ről 1.423-ra, Csikben 344-ről 626-ra, Máramarosban 167-ről 429-re, Maros-Tordában 158-ről 290-re, Torda-Aranyosban 289-ről 475-re, Szolnok-Dobokában 223-ről 372-re, Kolozsban 170-ről 302-re, Szilágyban 192-ről 288-ra, Szatmárban 132-ről 246-ra emelkedett volna. Az országos statisztikai hivatal azokhoz a vármegyékhez, hol ily hihetetlen szaporodás mutatkozott, kérdést intézett. A beérkezett válaszok csaknem kivétel nélkül azt konstatálják, hogy az eltérés az 1885. évi összeírás hézagosságából származott. Némely vármegyében ugyan, hol a gőzmalmok versenyre nem igen érezhető, a vízi malmok folyvást szaporodnak, de korántsem oly nagy mértékben, másokban ellenben határozottan fogytak. Az 1895. évi pontos adatok részben annak a körülménynek köszönhetőek, hogy a vízjogi törvény értelmében a malmokat össze kellett írni, s így az adatgyűjtés alkalmával hézagtalan jegyzék állt a hatóságok rendelkezésére.

A szélmalomok a Duna-Tisza s részben a Maros-Tisza közöttnek specialitásait képezik, van egy kevés a Duna jobb és a Tisza bal partján is, de a többi ország-részben jóformán elő sem fordulnak.

A szárazmalmok megfordított arányban vannak a vízimalmokkal. Ahol sok a vízi, ott kevés a száraz malom. Legtöbb van a nagy alföldön: a Duna-Tisza között, a Tisza-Maros szögében s a Tisza balpartján. Fogyóban vannak mindenütt. Még Torontál megyében tartották fenn legjobban magukat, de számuk itt is tíz év alatt 981-ről 594-re apadt.

Malmainkat tulajdonosaik és a kezelési mód szerint úgy abszolút, mint relatív számokban a következő kis kimutatás részletezi:

Sorszám	Megye, járás, község, város	A malmok száma	Kincstár	Község	Közbirtokosság	Részvénytársaság	Egyházak és felekezetek	Alapok és alapítványok	Magánosok	Cégjegyzés		Kezelési mód				
										be van jegyezve	nincs bejegyezve	háziilag	bérlőben	iparvállalat	gazdasági ipar	
tulajdona																
1	Nagy gőzmalmok	488	3	5	4	72	2	—	402	269	219	465	23	472	16	
2	Kis gőzmalmok	1.235	3	7	12	18	9	—	1.186	289	946	1.162	73	1.082	153	
3	Gőz- és vízerejű nagy malmok	29	1	4	—	8	1	—	15	26	3	18	11	20	—	
4	Gőz- és vízerejű kis malmok	91	—	6	2	2	2	2	77	20	71	59	32	90	1	
5	Nagy vízimalmok	223	4	36	4	10	16	2	151	42	181	134	89	223	—	
6	Kis vízimalmok	15.194	41	752	368	30	387	19	13.597	7	15.187	11.370	3.824	14.434	760	
7	Nagy szélmalomok	5	—	—	—	—	—	—	5	—	5	4	1	5	—	
8	Kisebbszélmalomok	707	—	4	—	—	1	—	702	1	706	693	14	689	18	
9	Száraz malmok	2.033	4	46	6	—	40	—	1.937	—	2.033	1.955	78	1.923	110	
Együtt		20.005	56	860	396	140	458	23	18.072	654	19.351	15.860	4.145	18.947	1.058	
Százalékokban:																
1	Nagy gőzmalmok	2'44	0'61	1'02	0'82	14'75	0'41	—	82'39	55'12	44'88	95'20	4'71	96'72	3'28	
2	Kis gőzmalmok	6'17	0'24	0'56	0'97	1'43	0'73	—	96'03	22'59	77'41	94'03	5'91	87'61	12'39	
3	Gőz- és vízerejű nagy malmok	0'15	3'45	13'79	—	27'58	3'45	—	51'73	80'65	10'35	62'07	37'39	100'00	—	
4	Gőz- és vízerejű kis malmok	0'45	—	6'59	2'30	2'20	2'20	2'20	84'61	21'98	78'02	64'83	35'17	98'90	1'10	
5	Nagy vízimalmok	1'12	1'79	10'14	1'79	4'48	7'18	0'90	67'72	18'83	81'17	60'09	39'91	100'00	—	
6	Kis vízimalmok	75'95	0'27	4'95	2'42	0'20	2'55	0'12	89'49	0'03	99'93	74'84	25'16	95'00	5'00	
7	Nagy szélmalomok	0'03	—	—	—	—	—	—	100'00	—	100'00	80'00	20'00	100'00	—	
8	Kisebbszélmalomok	3'59	—	0'57	—	—	0'14	—	99'29	0'14	99'86	99'43	0'57	97'45	2'55	
9	Száraz malmok	10'16	0'19	2'26	0'30	—	1'97	—	95'28	—	100'00	90'16	3'84	94'59	5'41	
Együtt		100'00	0'28	4'29	1'98	0'70	2'20	0'12	10'34	3'27	96'73	79'28	20'72	94'71	5'29	

A malmok legnagyobb része természetesen magántulajdonban van. Leggyengébb a magántulajdon arányszáma a nagy vízi malmoknál, akár egyedül a víz szolgál motorul, akár mellékesen gőzerő is. A nagy gőzmalmoknál és a gőz- és vízerejű nagy malmoknál tekintélyes a részvénytársaságok aránya is. Ez teljesen megfelel a dolog természetének, de feltűnő, hogy a részvénytársasági formát, csaknem valamennyi malom kategóriánál, még a kis vízimalmoknál is megtaláljuk.

Czégét törvényszékiileg malmainknak csak egy kis töredéke

jegyeztette be; még a nagy gőzmalmoknak is 44,88%-a nincs bejegyezve. A kis szélmalomok közül csak egy van, a szárazmalomok közül egyetlen egy sincs cégjegyezve.

Malmaink túlnyomólag háziilag kezeltetnek, de egy jó ötöd-részüket bérlő kezeli. 95%-uk mint iparvállalat szerepel, csak 5%-uk mint gazdasági ipar.

Hazai malmainkat keletkezésük éve szerint a következő kimutatás részletezi:

A keletkezési évek	Nagyobb berend. gőzmalmok	Egyszerű gőzmalmok	Nagyobb berend. gőz- és vízerejű malmok	Egyszerű gőz- és vízerejű malmok	Nagyobb berend. vízi-malmok	Egyszerű vízi-malmok	Nagy szélmalom	Egyszerű szélmalom	Száraz malmok	Összesen
1001—1100	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
1101—1200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1201—1300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
1301—1400	—	—	—	—	1	—	—	—	—	13
1401—1500	—	—	—	—	1	—	—	—	—	32
1501—1600	—	—	—	—	—	3	—	—	—	111
1601—1700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	376
1701—1800	—	—	—	—	2	6	—	—	8	392
1801—1805	—	—	—	—	13	37	—	—	67	2.346
1806—1810	—	—	—	—	1	4	—	—	15	239
1811—1815	—	—	—	—	—	2	—	—	34	247
1816—1820	—	—	—	1	—	3	—	—	—	29
1821—1825	—	—	—	—	—	5	—	1	29	330
1826—1830	—	—	—	—	—	—	—	—	—	324
1831—1835	—	—	—	—	1	1	—	2	26	233
1836—1840	—	—	—	—	2	3	—	13	57	463
1841—1845	1	2	—	—	2	11	—	5	73	432
1846—1850	1	2	—	2	2	5	—	5	94	605
1851—1855	5	—	—	2	5	7	—	12	126	718
1856—1860	7	1	—	—	1	5	—	12	201	1.251
1861—1865	12	9	—	2	2	11	—	31	160	767
1866—1870	24	15	—	2	3	3	—	32	137	726
1871—1875	48	60	—	3	3	9	2	65	159	754
1876—1880	51	95	—	3	3	8	—	96	141	923
1881—1885	46	115	—	2	3	4	—	93	128	785
1886—1890	90	226	—	—	4	9	1	95	97	719
1891—1895	73	264	—	1	7	6	—	95	85	791
Ismeretlen korban keletkezett	125	417	—	6	7	6	1	64	84	710
Összesen	5	29	—	4	24	68	—	54	85	926
Összesen	488	1.235	29	91	223	15.194	5	707	2.033	20.005

Malmaink 25°/_o-ának keletkezési évét nem lehet megállapítani, 1885-ben a malmok 26°/_o-ának keletkezési ideje volt ismeretlen. A statisztikai adatokban mutatkozó törvényszerűség tehát itt is érvényesült.

A több századra visszamenő malmok keletkezési idejét is csak fentartással fogadhatjuk el. Lehet, hogy sok esetben a teljesen elpusztult malom helyén új épült s ennek korához a régi malomét is hozzáadták. A múlt századot megelőzőleg épült malmok legnagyobb része vízimalom, a XVII. századból azonban adataink szerint 8 szárazmalom is áll fenn. A múlt században már nagyon sok malom keletkezett. Századunkban évtődről-évtődre igen sok malom alakulásával találkozunk; a legnagyobb számot 1846—50-ben látjuk, ahhoz fogható tömeges alakulásra

sem azelőtt, sem azóta nincs példa. Gőzmalom évtődről-évtődre több keletkezik; ellenben a vízi- és szárazmalmok keletkezése az utóbbi pár évtized alatt jóval gyengébb, mint azelőtt volt. De azért még mindig elég nagy számmal keletkeztek még a szárazmalmok is, melyek halálharangját a haladó kor csakugyan meghuzta. Szélmalom az 1866-tól 1885-ig terjedő két évtized alatt épült legtöbb; de a két legutóbbi évtődben ezeknél is lényeges hanyatlást látunk. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a fentebbi táblázat csak a jelenleg is létező malmok keletkezési idejét mutatja. Hogy a megszünt malmok közül mennyi mikor alakult, arra nincsenek adataink és így pontosan az egyes időszakokban alakult malmok számát sem tudjuk kimutatni.

Malmainkban a hajtóerőt a következő kimutatás részletezi:

T á r g y	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Szár- malmok	Összesen
	gőzmalomok		gőz- és vízimalmok		vízimalmok		szélmalomok			
Malmok száma	488	1.235	29	91	223	15.194	5	707	2.033	20.005
Járgányok száma	—	—	—	—	—	—	—	—	2.214	2.214
Szélkerekek száma	—	—	—	—	—	—	7	787	—	794
Vizkerekek	—	—	26	135	895	21.591	—	—	—	22.647
{ száma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
{ lőereje	—	—	556	745	6.707	64.279	—	—	—	72.347
Turbinák	—	—	21	17	27	34	—	—	—	99
{ száma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
{ lőereje	—	—	1.579	337	1.313	541	—	—	—	3.770
Összes vízmotorok	—	—	47	152	922	21.625	—	—	—	22.746
{ száma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
{ lőereje	—	—	2.135	1.082	8.080	64.820	—	—	—	76.117
Gőzgépek.										
a) elmozdíthatlanok:										
Magas nyomású	87	104	2	4	—	—	—	—	—	197
{ kizárólag őrlési czélra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
{ egyéb czélokra	24	28	—	—	—	—	—	—	—	52
Compound	273	299	18	23	—	—	—	—	—	613
{ kizárólag őrlési czélra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
{ egyéb czélokra	60	57	4	2	—	—	—	—	—	123
Triplex	14	2	2	1	—	—	—	—	—	19
{ kizárólag őrlési czélra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
{ egyéb czélokra	7	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Együtt	371	405	22	28	—	—	—	—	—	829
{ kizárólag őrlési czélra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
{ egyéb czélokra	91	85	4	2	—	—	—	—	—	182
b) locomobilok.										
Kizárólag őrlési czélra	38	418	3	44	—	—	—	—	—	503
Egyéb czélokra	21	335	1	17	—	—	—	—	—	374
Összes gőzgépek	412	823	25	72	—	—	—	—	—	1.332
{ kizárólag őrlési czélra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
{ egyéb czélokra	112	420	5	19	—	—	—	—	—	556
Kazánok.										
a) rendszerük szerint:										
Csőves	282	946	21	76	—	—	—	—	—	1.325
Cornwall	340	242	15	6	—	—	—	—	—	603
Hullámcsőves	25	20	—	—	—	—	—	—	—	45
Cornwall Fischbein	73	7	—	—	—	—	—	—	—	80
Kihuzható csőves	18	45	1	6	—	—	—	—	—	70
Alulfűtő csőves	33	43	2	6	—	—	—	—	—	84
Belső fűtésű	1	3	—	—	—	—	—	—	—	4
Magas és alacsony nyomású cornwall	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	772	1.306	39	94	—	—	—	—	—	2.211
b) eredetük szerint:										
Hazai gyárból	434	687	20	41	—	—	—	—	—	1.182
Osztrák gyárból	262	181	15	20	—	—	—	—	—	478
Egyéb külföldi gyárból	76	438	4	33	—	—	—	—	—	551
A gőzgépek indicált lőereje	48.070	17.012	2.568	1.179	—	—	—	—	—	68.829
Malmok fűtőanyag szerint.										
Kőszén és barna szén	392	701	16	63	—	—	—	—	—	1.172
Fa	117	608	15	38	—	—	—	—	—	776
Szalma	7	55	—	—	—	—	—	—	—	62
Egyebek	11	19	—	3	—	—	—	—	—	33
Évenként elfogyasztott tüzelőanyag.										
Kőszén, métermázsza	3.935.007	1.290.218	261.050	107.066	—	—	—	—	—	5.593.341
Fa, köbméter	144.325	267.300	20.600	14.786	—	—	—	—	—	450.011

A szárazmalmok járgányainál s a szélmalomok szélkerekeinél a lóerő nincs kimutatva, marad tehát összehasonlításra a víz- és gőzerő. A vízkerekek és turbinák összesen 76.117 lóerőt képviselnek, míg a gőzgépek-indikált lóereje 68.829-re rug, a mi körülbelül 60 ezer effektív lóerőnek felel meg. Ebből azonban távolról sem lehet azt következtetni, mintha a malmokat mozgató hajtóerők közt a víz volna túlsúlyban; részint a téli fagy, részint a nyári szárazság a vízről teljes kihasználását nagy mértékben korlátozza.

A nagy gőzmalomokra átlagosan 98% lóerő esik, a kis gőzmalomokra 13%, a gőz- és vízerejű nagy malmokra 162%, a gőz- és vízerejű kis malmokra 24%, a nagy vízimalmokra 36%, a kis vízimalmokra 4% lóerő. Látni ez átlagokból, hogy a nagy ipari jellegű a gőz adja meg, habár a legmagasabb átlagokat ott látjuk, a hol a víz- és gőzerő egymással szövetkezik.

A vízerő túlyomó részét vízkerekek állítják elő, turbinák aránylag leginkább a gőz- és vízerejű nagy gőzmalomoknál használatosak. Ezeknél az alkalmazott vízerőnek csak 26%-át állították elő vízkerekek, 74%-át ellenben turbinák, a gőz- és vízerejű kis malmoknál megfordítva, a turbinákra alig esett több 26%-nál. A nagy vízimalmok lóerejében a turbinák már csak 16%, a kis vízimalmokéban csupán csak 0,8%-kal szerepelnek.

A malmokban alkalmazott gőzgépeknek 53%-ka elmozdíthatlan, 46%-a pedig lokomobil. Mindkét fajta gőzgépeknek csak egy része szolgál őrlés céljára, más része egyéb célokra is szolgál. Például a lokomobiloknál gyakori eset, hogy nyáron cséplőgép hajtására, télen, tavasszal malomban alkalmaztatnak. A lokomobiloknak 42%-a szolgál őrlésen kívül egyéb célra is; az elmozdíthatlan gőzgépeknek ellenben csak 18%-a.

Statisztikánk a gőzfejlesztő készülékeket különféle rendszerűk szerint részletezi, a szakemberekre nézve tanulságos módon. A gőzfejlesztő készülékek száma 2.211-re rug, ezek közül 1.182 vagyis 53,46% hazai gyárban, 478 vagyis 21,62% osztrák gyárban, végre 551 vagyis 24,92% más külföldi gyárban készült. Kitérő vas- és gépgyáraink dacára tehát a malmokban alkalmazott gőzfejlesztő készülékeknek majd fele külföldről került. A viszonyok e tekintetben újabb időben kétségkívül sokat javultak, de adatainkból ez nem olvasható ki.

Gőzmalmaink túlyomó része kőszénen, illetőleg barnaszénen használ tüzelő anyagul, de igen nagy azoknak a malmoknak a száma is, melyek kizárólag fát, vagy kőszénen kívül fát is használnak kazánfűtésre; és pedig nemcsak a kis, hanem a nagy gőzmalomok is, sőt hét olyan nagy gőzmalom is akad, mely szalmával is tüzel. Összesen 62 gőzmalom tüzel szalmával.

Malmaink kőszénfogyasztása igen nagy, meghaladja a hatodföld millió métermázsát, tüzfát pedig 456 ezer köbmétert fogyasztottak el. Az elfogyasztott tüzfának több mint fele (267 ezer köbméter) a kis gőzmalomokra esik, míg a kőszénből a nagy gőzmalomok használtak el csaknem négymillió métermázsát.

Az 1885. évi adatok szerint malmainknál a vízkerekek száma 18.938, lóerejük 47.974 lett volna, a turbinák száma pedig 24, lóereje 1.232. E szerint a vízkerekek száma tíz év alatt 3.709-czel, lóereje 24.373-mal, a turbinák száma 75-tel, lóereje 2.538-czal szaporodott volna. Ez azonban, a mint már többször kiemeltük, nem áll, csak az 1885. évi adatok hézagosságából folyik.

Alkalmasabbak az összehasonlításra a gőzgépekre vonatkozó adatok. 1885-ben a malmokban működött 952 gőzgép 1.244 kazánnal és 29.672 effektív lóerővel, 1895-ben pedig 1.888 gőzgép 2.211 kazánnal és 68.829 indikált lóerővel, a mi megfelel kerekszám 60 ezer effektív lóerőnek. Egy évtized alatt tehát a gőzgépek száma közel megkétszereződött, lóereje pedig kétszeresnél is magasabbra emelkedett. A kazánok száma aránylag gyengébben, csak 77%-kal szaporodott; jelöl, hogy újabbban túlyomólag nagyobb kazánok alkalmaztattak.

Az elmozdíthatlan gőzgépek és a lokomobilok aránya is előnyösen változott az előbbiekre nézve. 1885-ben 450 elmozdíthatlan gőzgéppel 502 lokomobil állt szemben; míg ellenben 1895-ben 1.011-gyel már csak 877 lokomobil. Ez is egyik jele a nagy ipari irányban való átalakulásnak.

Az őrlésnek első feltétele, hogy a gabona ne csak minden portól, rögtől, gáztól, üszögtől stb. gondosan megtisztíttassék, hanem hogy a gabonának azok az alkatrészei is, melyek a liszt minőségét megrontják (a buza héja, szakála, esirája) szintén eltávolíttassanak. Erre szolgálnak a koptatóban alkalmazott különféle gépek és készülékek. Ezeknek számát a következő kimutatás tünteti fel:

T á r g y	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Szárazmalmok	Összesen
	gőzmalomok		gőz- és vízimalmok		vízimalmok		szélmalomok			
A koptatóban alkalmazott gépek, készülékek száma:										
Rögszita	568	456	38	74	178	2.347	1	16	254	3.932
Tarár	681	237	61	49	92	1.073	—	1	63	2.257
Boby	280	146	18	50	73	1.086	—	5	63	1.721
Tisztító henger	557	262	56	25	112	477	—	—	15	1.504
Eureka	598	340	43	55	82	583	—	4	17	1.722
Trieur henger	1.739	458	132	78	204	596	—	3	5	3.215
Hegyező kópár	240	58	29	17	50	380	—	—	2	779
Kefélő gép	159	26	19	4	22	45	—	—	—	277
Együtt	4.822	1.983	398	352	813	6.587	1	29	424	15.477
Száz malomra esik:										
Rögszita	116,4	38,9	131,0	81,3	79,8	15,5	20,0	2,3	12,5	19,6
Tarár	139,5	19,2	210,8	53,9	41,4	7,1	—	0,1	3,1	11,3
Boby	57,4	11,8	62,1	54,9	32,7	7,1	—	0,7	3,1	8,6
Tisztító henger	114,1	21,2	103,1	27,3	50,2	3,1	—	—	0,7	7,5
Eureka	122,5	27,5	148,3	60,4	36,7	3,8	—	0,6	0,8	8,6
Trieur henger	356,4	37,2	455,2	85,7	91,5	3,9	—	0,4	0,3	10,1
Hegyező kópár	49,2	4,7	100,0	18,7	22,4	2,5	—	—	0,1	3,9
Kefélő gép	32,6	2,1	65,5	4,4	9,9	0,3	—	—	—	1,4
Tisztító készülék általában	98,1	16,6	1.335,5	386,8	364,6	43,3	20,0	4,1	26,8	77,0

Nem szükség kitérni az egyes készülékekre, elég ha az összes számokat tekintjük. A mi első tekintetre feltűnik, az, hogy nem a nagy gőzmalmok kategóriája, hanem a gőz- és vízerejű nagy malmoké van leggazdagabban felszerelve a koptatóban működő gépekkel. A készülékeknek nincs egyetlen faja, melyben nem a gőz- és vízerejű nagy malmok volnának leggazdagabbak. Ez természetesen az átlag, s nem következik belőle, hogy egyéneknél, nem számos nagy gőzmalom az elsőség. Csoportosításunk ugyanis a napi őrlőképességet vette alapul s így a nagy gőzmalmok közé sok olyan malom került be, mely bár nagy tömeget őröl, de csak kevés lisztfajtát állít elő, következésképp nincs szüksége a gabonának oly nagy gonddal végzett előkészítésére, mint a műmalmoknak. Ez természetesen nem csekély mértékben leszállítja a nagy gőzmalmok arányszámát. A gőz- és vízerejű kis malmok, valamint a nagy vízmalmok körülbelül egyformán vannak felszerelve, sokkal gyengébb már a kis gőzmalmok arányszáma. A kis vízi malmoknak átlagosan már felénél nincs koptató gép. Legfeltűnőbb azonban a szélmalom nagy szegénysége ily készülékekben, ezek még a szárazmalmoknál is sokkal kedvezőtlenebb arányt mutatnak.

A gabonatisztánál előforduló gépeket az 1885. évi adatgyűjtés csak három malomkategorianál mutatta ki, s minthogy a kategóriák megállapítása nem azonos elvek alapján történt, ez

adatok az újabb adatokkal össze sem hasonlíthatók. Közlésük ennek dacára sem érdektelen.

	Nagy berendezési gőzmalmoknál	Egyszerű gőzmalmoknál	Nagy berendezési vízmalmoknál
Gabonatisztítók	304	144	70
Tararók vagy aspirátorok	442	33	78
Trieurók, konkolyozók	1.005	129	140
Gabonaosztályozó hengerek	397	11	66
Hántók	315	63	70
Képfő gépek	102	4	7
Delejvasak	53	1	2

A gabona megőrlését részint malomkövek, részint őrlőhengerek végzik. A hengerek alkalmazása korszakot alkotó a malomipar történetében, mert csak ezekkel lehet előállítani azokat a rendkívüli finomságu, nagy gondal osztályozott lisztfajokat, melyeket malmaink oly keresett cikké tettek a világpiacra. Mindazáltal a műőrlés sem nélkülözheti a malomköveket, mert a búza szakálának és csirájának eltávolítása magasan állított éles homokkő-őrőljáratokon történik. Sok malomban az L. törést vagy magos darálást, t. i. a búza-szemnek hosszában való ketté hasítását szintén magasan állított kövek végzik; számos malom azonban már ezt a munkát is hengerekkel végezteti.

Az őrlőjáratokról a következő kimutatás nyújt országos áttekintést:

T á r g y	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Szárzmalom	Összesen
	gőzmalmok		gőz- és vízmalmok		vízmalmok		szélmalom			
Malomkőjáratok.										
Magyar rendszerűek	925	1.887	61	176	830	20.812	12	1.471	2.249	28.423
Francia	1.107	680	64	61	147	510	3	33	2	2.607
Egyéb	141	74	—	19	60	803	—	6	29	1.137
Összesen	2.173	2.641	125	256	1.037	22.130	15	1.510	2.280	32.167
Malomkövek átlagos átmérője méter	1'14	1'03	1'18	1'03	1'14	0'98	1'00	1'06	0'99	1'01
Malmok száma.										
1 kőjárat	6	208	—	6	—	9.914	—	100	1.791	12.025
2 »	105	719	5	43	20	4.008	1	417	238	5.556
3 »	162	240	10	23	37	847	3	184	3	1.509
4 »	99	57	5	8	80	295	1	6	1	552
5 »	38	7	1	6	31	47	—	—	—	130
6 »	28	2	—	3	23	31	—	—	—	87
7 »	13	—	4	1	6	6	—	—	—	30
8 »	8	—	4	1	16	2	—	—	—	31
9 »	2	—	—	—	2	—	—	—	—	4
10-en felüli kőjárat	20	—	—	—	8	—	—	—	—	34
A kőjáratos malmok összes száma	¹⁾ 487	²⁾ 1.233	29	91	223	³⁾ 15.150	5	707	2.033	19.958

¹⁾ 1 malom csak hengerekkel bír, kőjárata nincs. — ²⁾ 2 malom csak hengerekkel bír, kőjárata nincs. — ³⁾ 44 malom csak hengerekkel bír, kőjárata nincs.

Hogy a nagy műmalmok még nagyobb mértékben használják a malomkőjáratokat, mint a kisebb malmok, a fentebbi adatok hangosan hirdetik. A nagy gőzmalmok között csak 6 van, mely csak egy malomkőjáratot bír, ellenben 79,10 %-uk legalább is háromkőjáratot bír, sőt van 26 olyan nagy gőzmalom is, melyben a kőjáratok száma a tízet is meghaladja. Tekintélyes a gőz- és vízerejű nagy malmoknál s a nagy vízi malmoknál is az őrlőjáratok száma ellenben a kis gőzmalmoknál 75,10 %-a csak 1—2 őrlőjáratot bír, a kis vízi malmoknál 65,25 %-a s a szárazmalmoknál 88,09 %-a csupán csak egygyel.

A malomkőjáratoknak 88,36 %-a magyar, 8,10 %-a francia, 3,54 %-a pedig egyéb rendszerű. Látható ebből a magyar rendszerű őrlőjáratok túlnyomósága; de a malmok nem minden kategóriájánál, a nagy gőzmalmoknál az őrlőjáratok 50,94 %-a s a nagy vízi és gőzmalmoknál 51,20 %-a francia rendszerű.

Az 1885. évi adatgyűjtés összesen 27.337 malomkőjáratot mutatott ki. A növekedés közel ötezer kőjárat volna, de ez nem

felel meg a valóságnak. A kis vízmalmok kőjáratai semmiesetre sem emelkedhetnek 18.996-ról 22.130-ra, ellenben a gőzmalmok őrlőjáratainak nagy szaporodása inkább elhíhető.

A mi a malomkőjáratok rendszerét illeti, az 1885. évi malomstatisztikában a következő adatokat találjuk:

	Malomkőjáratok száma		
	a nagy berendezési gőzmalmoknál	az egyszerű gőzmalmoknál	a nagy berendezési vízmalmoknál
francia rendszerű	696	566	215
magyar »	202	1.350	86
német »	78	36	20
tót »	—	31	—
hollandi »	38	—	—
Összesen	1.014	1.983	321

Ma már hengerekkel kisebb-nagyobb mértékben malmainknak jóformán minden kategóriája alkalmaz, a mint a következő táblázat mutatja:

T á r g y	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Szár- malom	Összesen
	gőzmalmok		gőz- és vízi- malmok		vizimalmok		szélmalmok			
Hengerszék számja.										
1 pár hengerrel	123	112	42	36	47	393	—	—	1	754
2 » »	1.966	516	149	75	138	407	—	—	1	3.252
3 » »	54	3	—	—	2	10	—	—	—	69
4 » »	32	5	—	—	12	8	—	—	—	57
Három hengerrel	227	24	34	9	23	12	—	—	—	329
A hengerszék összes száma	2.402	660	225	120	222	830	—	—	2	4.461
A hengerek összes száma	9.371	2.418	782	399	823	2.574	—	—	6	16.373
Malmok száma.										
1 hengerszékkel	129	309	—	28	14	484	—	—	2	966
2 » »	99	119	2	24	24	104	—	—	—	372
3 » »	43	21	5	6	15	30	—	—	—	120
4 » »	37	10	4	1	12	6	—	—	—	70
5 » »	13	2	2	3	2	3	—	—	—	25
6—10 » »	27	—	6	1	6	1	—	—	—	41
11—15 » »	13	—	7	—	1	—	—	—	—	21
16—20 » »	5	—	—	—	—	—	—	—	—	5
21—30 » »	9	—	2	—	—	—	—	—	—	11
31—40 » »	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3
41—50 » »	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4
50-en felül » »	9	—	—	—	—	—	—	—	—	9
A hengerszékes malmok összes száma	391	461	28	63	74	628	—	—	2	1.647

Nincs egyetlen malomkategória sem, melynél minden egyes malom el volna látva őrölő hengerszékkel. Legjobban állnak a gőz- és vízerejű nagy malmok, ezek közül csak egyben nincs őrölőhengerszék. A nagy gőzmalmok közül 80% bir hengerszékkel, a gőz- és vízerejű kis malmok közül 69%, a kis gőzmalmok közül 37%, a nagy vizimalmok közül pedig 33%, a kis vizimalmok közül pedig csak 4%. Két szárazmalomnak is van hengerszéke, de a szélmalmok közül egyik sincs. Kimutatásunk feltünteti a malomóriásokat, összesen 25 malom van, több mint 20 hengerszékkel s ezek közül 9 több mint ötvennel.

Egy hengerszékben nem mindig csak egy pár henger van elhelyezve, vannak három hengerrel, továbbá két, három, négy pár hengerrel bíró hengerszék. A hengerszék túlnyomó többsége két pár hengerrel bíró, három-négy pár hengerrel bíró hengerszék azonban nemcsak a nagy malmoknál fordulnak elő, hanem a kis gőz- és kis vizimalmoknál is.

A hengerszék összes száma 4.461-et tesz, ebből 329 három hengerrel bíró, a hengerpárok száma pedig 7.693-ra rúg. Egy nagy gőzmalom átlagosan 6,14 hengerszékkel és 23,97 hengerrel, egy kis gőzmalom 1,3 hengerszékkel és 5,25 hengerrel, egy gőz- és vízerejű nagy malom 8,04 hengerszékkel és 27,98 hengerrel, egy kis vizimalom 1,32 hengerszékkel és 4,10 hengerrel, egy nagy vizimalom 3,70 hengerszékkel s 11,12 hengerrel bíró átlagosan.

1885. évi malomstatisztikánk 2.192 hengerszékét és 7.644 hengert mutatott ki. Ugy a hengerek, mint a hengerszék száma tehát egy évtized alatt több, mint megkétszereződött.

A hengerszéknek a malomiparban való alkalmazását a Ganz és társa vasöntő és gépgyár részvénytársulat, melynek a világhírű hengerszék gyártása specialitását képezi, a következőleg ismerteti:

»Próbaképen már századunk első felében is alkalmazták a hengert, de nagyobb elterjedést nem nyerhetett, mert sem az anyag nem volt megfelelő, sem a hengerszék szerkezete. Az úgynevezett frauenfeldi hengerszék hibája az volt, hogy a szorító csavarok nem engedtek és így az állványok gyakori törésnek voltak kitéve. Az egyenesen rovátkolt hengerek öntött vagy kovácsolt vasból készültek, próbálták ugyan ezeket utólag edzeni, de ezáltal

a rendkívül gyorsan kopó hengereket nem tudták tartósabbá tenni. A hengerek legnagyobb előnye pedig, a rövid munkaut egyáltalán nem is érvényesülhetett, mert minden szita közbeiktatása nélkül hárompár hengert helyeztek egymás fölé s járatták őket nyeregyszerű aljáratokon, melyeken kerületük negyedrésszel dolgoztak. A hetvenes években állt be a fordulat a kéregöntési hengerek alkalmazásával, melyek lassankint kiszorítják a malomköveket.

A hetvenes évek közepéig mind a paraszt-, mind a műőrlést — kevés kivétellel — köveken végezték. A műőrlésnél a dara, dereze és liszt készítéséhez csakis francia malomköveket használtak, a többi műveleteket többnyire honi homokkövekből készült malomkövekkel végezték.

A dara és dereze azonban, bárhogyan készüljenek, sohasem tiszták teljesen; mindig vannak még rajtuk korparészecskék, mik szoros összefüggésben lóvén velük, a fajtázó vagy tisztító gépeken ki sem választhatók. Ha már most az ilyen korpás darát kövön bontják föl, a hosszú munkauton a kövek között a korpa is porrá őrülök, s finoman elosztva a lisztbe keveredik, s miután ezt a korpát lehetetlenség többé belőle teljesen kiválasztani, hátrányosan befolyásolja a liszt színét és értékét.

Hogy ez ne történhessék, olyan gépeket kell alkalmazni, melyek a darát úgy bontják föl, hogy nem éles felszín közt morzsolják szét, hanem sima felszín közt szétnyomják, a nélkül, hogy a picziny korparészecskét elapróznák. Ehhez okvetlenül megkívánatik, hogy a munkafelület minél rövidebb legyen, s ennek a kiválasztásának felel meg legjobban az együtt dolgozó két henger. Ha ugyanis két egymáshoz szorított hengeren megy át a dara, szívós részei laposra nyomódnak, s így könnyen kiválaszthatók a szítahenger segítségével. A hengerek használatával lényegesen megjavult a liszt minősége, s a kedvező eredmény folytán a többi műveletekhez is a hengert iparkodtak használni.

De magánál a darálásnál is észszerűbbnek mutatkozott a hengerek alkalmazása. A darálás főcélja: hogy minél több és minél durvább darát s minél kevesebb derezét és lisztet kapjunk, mert a darából könnyebben ki lehet választani a korpát s mennél több a tiszta dara, annál szebb lesz a liszt. Ha kövön darálnak, a kő éles felszíne számtalanszor megragadja és dörzsöli a szemet.

az őrlés hosszú útján, s nem csak hogy sok lesz a dereze, meg a liszt, hanem a korpa is nagyon apró lesz s belekeveredik a lisztbe és derezébe. Ellenben a rovátkolt henger finom élei a rövid munkáit alatt a szemet nem morzsolják szét, hanem szétvágják, fölprítják s kikerülhetővé teszik a korpa elporlódását.

A Ganz-féle gyár a műmalmászat harmadik művelétéhez, a derezéknek lisztté való földolgozásához, vagyis a tulajdonképeni kiürítéshez is szerkesztett alkalmas, nagy nyomás alatt dolgozó sima hengerekkel ellátott hengerszékeket. E hengerszékek alkalmazásának még az is a nagy előnye, hogy az őrlni való csak rövid ideig érintkezik a hengerekkel és így távolról sem melegszik át annyira, mint a kövön szokott, a mi pedig a lisztnek úgy minőségére, mint tartósságára szintén nagy befolyással van.

A gyár végre a parasztőrléshez is konstruált hengerszékeket s a tapasztalat azt mutatja, hogy ezeken kevesebb erővel lényegesen jobb lisztet lehet őrlni, mint malomköveken.

A Ganz-féle hengerek általános elterjedését szerkezetük tökéletességén kívül anyaguk kitűnő volta mozdította elő. A gyár ugyanis a hengereket kéregöntésű öntött vasból állítja elő, melynek felszíne üvegkeménységű. Ez anyag lehetővé teszi, hogy a sima hengereknél a felület teljesen likacsztalan legyen, a rovátkoltaknál pedig, hogy a rovátkák élei ne kopjanak.

A Ganz-féle gyár, a gyártás kezdetétől vagyis 1874-től 1895. végeig összesen 22.028 hengerszéket állított elő, illetőleg árusított el. E hengerszékeket a különböző országokba következő számmal szállította:

Ország rész	1874- 1885-ig	1886-ban	1887-ben	1888-ban	1889-ben	1890-ben	1891-ben	1892-ben	1893-ban	1894-ben	1895-ben	Összesen	Százalékban
Magyarország	2.357	114	181	191	232	270	353	426	457	416	378	5.375	24'40
Ausztria	2.867	186	199	136	175	183	169	141	123	112	89	4.380	19'88
Németország	2.162	158	105	88	101	104	103	25	44	19	33	2.942	13'35
Olaszország	602	143	100	75	79	112	106	81	99	106	61	1.564	7'10
Svájc	240	—	1	—	1	—	3	2	—	—	—	247	1'12
Franciaország	604	12	—	4	—	—	—	—	—	—	—	680	3'09
Belgium	433	39	1	3	19	8	—	—	6	—	1	510	2'31
Német-Alföld	124	6	7	3	2	—	1	—	—	—	—	143	0'63
Dánország	59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59	0'27
Svéd és Norvégország	79	2	4	—	—	2	—	—	—	—	—	87	0'40
Angolország	425	23	—	1	3	—	3	—	—	—	—	455	2'06
Spanyolország és Portugália	210	86	46	102	41	60	28	4	3	1	2	583	2'6
Oroszország	2.256	150	156	78	147	72	20	15	41	70	98	3.103	14'05
Duna tartományok	260	29	31	54	23	25	39	24	29	36	30	600	2'79
Egyiptom	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	0'04
Ázsia	50	15	36	—	9	4	8	1	—	1	—	124	0'56
Amerika	317	74	84	60	37	30	21	56	34	17	27	757	3'44
Ausztrália	106	88	107	41	9	18	13	—	7	13	9	411	1'87
Összesen	13.219	1.125	1.058	836	878	889	867	775	843	811	728	22.028	100'00

E számok leginkább mutatják a Ganz-féle hengerszékek világra szóló jelenségét. Hazai malmaink szerepelnek ugyan aránylag legnagyobb számmal, de az összes hengerszékeknek Magyarországra csak 24'40 %-ka esik, 75'60 %-ka vagyis három negyede ellenben külföldre szállított. A külföldi országok között első helyen Ausztria áll, azután következik, közel egyforma számmal Orosz- és Németország, Olaszország, mely közvetlenül ezek után sorakozik, már alig vesz többet felannyinál. A hengerszékek kelendősége tekintetében bizonyos csökkenés mutatkozik, az első 11 évben évenként átlagosan 1.202 hengerszék árusított el, az utóbbi évtized

alatt azonban csak 881. A hanyatlás azonban kizárólag a külföldre exportált hengerszékekre esik, a Magyarországon árusított hengerszékekénél lényeges az emelkedés. Az első tizenegy év alatt ugyanis évenként átlagosan csak 214 hengerszék kelt el, az utóbbi évtized alatt ellenben 302, sőt 1893-ban már 457. A következő pár év alatt azonban itt is némi hanyatlás mutatkozik, pedig tekintve hazai malmaink nagy számát, még mindig elég tér kínálkozik a hengerszékek alkalmazására.

Magánál az őrlés folyamánál használt gépek 1895. évi létszámáról a következő kimutatás ad áttekintést:

A gépek és készülékek megnevezése	Nagy Kis		Nagy Kis		Nagy Kis		Nagy Kis		Száraz malom	Összesen
	gőzmalmok		gőz- és vízi-malmok		vizimalmok		szélmalomok			
Henger szita	4.384	1.243	363	284	468	2.816	2	111	99	9.770
Centrifugális szita	671	75	46	10	51	136	—	3	4	996
Sík szita	519	117	94	25	80	2.983	—	105	508	4.431
Oscilláló szita	100	34	11	3	35	579	—	6	68	836
Rázó szita	—	—	—	—	—	64	—	—	1	65
Daratisztító	1.226	165	114	60	162	1.711	—	14	86	3.538
Dereztisztító	391	38	29	12	60	360	—	1	28	919
Egyéb gépek	193	118	39	7	48	35	—	—	4	444
Együtt	7.484	1.790	696	401	904	8.684	2	240	798	20.919
Száz malomra esik:										
Henger szita	898'4	100'6	1.251'7	312'1	209'9	18'5	40'6	15'7	4'9	48'8
Centrifugális szita	137'5	6'1	158'6	11'9	22'9	0'9	—	0'3	0'2	5'0
Sík szita	106'4	9'5	324'1	27'5	35'9	10'6	—	14'8	24'9	22'1
Oscilláló szita	20'5	2'7	37'9	3'3	15'7	3'8	—	0'8	3'3	4'2
Rázó szita	—	—	—	—	—	0'4	—	—	0'1	0'3
Daratisztító	251'2	13'3	393'1	65'9	72'6	11'3	—	2'6	4'2	17'7
Dereztisztító	80'1	3'1	100'1	13'2	26'9	2'4	—	0'1	1'4	4'6
Egyéb gépek	39'5	9'1	134'5	7'7	21'5	0'2	—	—	0'2	2'3
Általában	1.533'6	144'4	2.400'0	440'7	405'4	57'1	40'6	33'8	39'2	104'9

E készülékek legnagyobb része a lisztnek a korpától való elválasztására s a különféle lisztfajok osztályozására szolgál. A különböző malomkategoróriák itt is nagyon eltérő arányokat mutatnak. Legjobban el vannak látva a gőz- és vízerejű nagy malmok, azután következnek a nagy gőzmalomok. A gőz- és vízerejű kis malmok, valamint a nagy vízimalmok meglehetősen egyforma arányszámokkal

szerepelnek, a kis gőzmalomok már sokkal gyengébben vannak felszerelve, de még sokkal gyengébben a többi malomkategoróriák, a kis vízi, a szél- és szárazmalomok.

A malmoknál, főleg a kereskedelmi malmoknál, az is fontos, hogy milyen szállító eszközökkel s milyen raktárakkal bírnak. Ez irányban a következő kimutatás nyújt felvilágosítást:

A malmok kategóriái	Vonó állatok		Közvetlen sinösszeköttetés			A malom raktárainak befogadási képessége métermázsákban	
	ló	egyéb	mellékvágánynyal	szárnyvonallal	vonatató pályával	gabona	örlemény
I. Nagy gőzmalom	884	29	33	4	5	2.661.960	2.276.715
II. Kis gőzmalom	440	9	2	—	3	110.691	93.928
III. Nagy gőz- és vízi malom	149	6	2	—	—	293.175	266.675
IV. Kis gőz- és vízi malom	114	3	1	1	—	22.008	20.253
V. Nagy vízimalom	250	18	1	—	—	83.157	71.267
VI. Nagy szélmalom	2	—	—	—	—	200	180
VII. Kis vízimalom	2.874	167	—	—	—	79.699	51.758
VIII. Kis szélmalom	18	4	—	—	—	25	25
IX. Szárazmalom	1.071	16	—	—	—	—	—
Országos főösszeg	5.820	252	39	7	8	3.250.910	2.780.801

Közvetlen sinösszeköttetéssel aránylag kevés malom bír. A raktárak befogadási képessége azonban nagyon tekintélyes, különösen a nagy gőzmalomoké, ezek összesen közel 5 millió métermázsa gabonát és örleményt képesek egyszerre befogadni.

A hazai malomiparban foglalkozó személyzet s annak részletezését a következő táblázat mutatja:

T á r g y	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Szárazmalom	Összesen
	gőzmalomok		gőz- és vízi-malmok		vizimalomok		szélmalomok			
Személyzet.										
Felügyelő személyzet.										
Tulajdonos	167	507	4	37	92	12.186	3	472	1.376	14.844
Üzletvezető	349	530	30	38	156	4.579	3	286	730	6.701
Egyéb műszaki alkalmazott	341	410	38	35	11	—	—	—	—	835
Kereskedelmi alkalmazott	741	46	71	3	39	2	—	—	—	902
Együtt	1.598	1.493	143	113	298	16.767	6	758	2.106	23.282
Munkások.										
a) A malomban.										
Rangmunkás	2.435	1.346	240	172	683	4.089	2	143	170	9.280
Molnár inas	114	72	4	13	31	402	—	3	—	639
Napszámos	3.401	450	402	46	202	369	—	2	15	4.887
Együtt	5.950	1.868	646	231	916	4.860	2	148	185	14.806
b) A raktárban.										
Állandó munkás	720	38	131	3	29	2	—	—	—	923
Napszámos	262	15	15	3	7	4	—	—	—	306
Együtt	982	53	146	6	36	6	—	—	—	1.229
c) Gép- és kazánházban.										
Géppapáló	546	880	44	60	—	—	—	—	—	1.530
Fűtő	656	975	50	68	—	—	—	—	—	1.749
Napszámos	243	42	12	10	—	—	—	—	—	307
Együtt	1.445	1.897	106	138	—	—	—	—	—	3.586
d) Iparosok.										
Géplakatos	129	2	12	1	4	—	—	—	—	148
Kovács	60	1	3	1	4	—	—	—	—	69
Asztalos	140	2	13	1	10	1	—	—	—	167
Ács	14	—	3	—	2	3	—	—	1	23
Bognár	9	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Kőműves	20	—	1	—	—	1	—	—	—	22
Egyéb	57	—	4	—	3	1	—	—	—	65
Együtt	429	5	36	3	23	6	—	—	1	503
e) Egyéb alkalmazott.										
Kocsis	448	198	56	49	114	817	—	3	18	1.703
Állandó munkás	195	19	8	2	8	22	—	5	—	259
Napszámos	352	48	31	9	37	301	—	—	—	778
Állandó tűzör	235	74	21	5	8	9	—	—	—	352
Együtt	1.230	339	116	65	167	1.149	—	8	18	3.092
Összes személyzet	11.634	5.655	1.193	556	1.440	22.788	8	914	2.310	46.498
<i>Száz malomra esik átlagosan:</i>										
Személyzet általában	2.384 ^o	457 ^o	4.113 ^o	611 ^o	645 ^o	150 ^o	160 ^o	129 ^o	113 ^o	232 ^o
Rangmunkás	499 ^o	109 ^o	827 ^o	189 ^o	306 ^o	26 ^o	40 ^o	20 ^o	8 ^o	46 ^o

E táblázat sociális szempontból is mutatja a malomipar fontosságát. Látható ebből, hogy több mint negyvenhatezer ember él a malomipar után és pedig ezek közül 14.844 oly malomtulajdonos, ki maga vezeti az üzemet. Bár a nagy malomiparban a részvénytársulati forma elég gyakori, 167 nagy és 507 kis gőzmalomtulajdonos van, ha ehhez hozzávesszük a gőz- és vízerejű nagy és kis malmok s a nagy vízimalmok tulajdonosait, 807 oly malomtulajdonost nyerünk, ki a kis ipar fogalmán többé-kevésbé felül áll. Legnépesebb a kis vízimalmok osztálya, üzletvezető is ott van legtöbb alkalmazva, a mi természetes következménye ezen malomkategoría nagy létszámának.

Érdekes, ha a malommunkások között a rangmunkásokat szembe állítjuk a napszamosokkal. A műberendezésnek és termelési képességnek minél nagyobb fokán áll valamely malom, aránylag annál kevesebb a rangmunkás, annál több a napszamos. A molnárinasokat figyelmen kívül hagyva, kik sem egyik, sem másik osztályba nem sorozhatók, a gőz- és vízerejű nagy malmoknál száz malommunkás között csak 37 a rangmunkás, a nagy gőzmalomoknál 42,

a kis gőzmalomoknál 75, a nagy vízimalomoknál 77, a gőz- és vízerejű kis malmoknál 79, végre a kis vízimalomoknál 92. Ha a malmok létszámával hasonlítjuk össze a rangmunkások számát, akkor csaknem egészen megfordított sorrendet kapunk. Legtöbb rangmunkás van átlagosan a gőz- és vízerejű nagy malmoknál, azután a nagy gőzmalomoknál, de itt már nem a kis gőzmalomok következnek, hanem a nagy vízimalmok s még a gőz- és vízerejű kis malmok is magasabb átlagot mutatnak.

Ha a malmok összes személyzetét tekintjük az arány ugyanaz marad. A gőz- és vízerejű nagy malmok állnak legelől, ezeknél egy malomra átlagosan 41 alkalmazott esik, míg a gőzmalomoknál csak 24, a nagy vízimalomoknál 6, a gőz- és vízerejű kis malmoknál szintén annyi, a kis gőzmalomoknál alig 5, a kis vízi, továbbá a szél- és szárazmalomoknál két személy sem esik átlagosan egy malomra, jeléül, hogy azok nagy részében csak egy molnár foglalkozik minden segéd személyzet nélkül.

1885-ben a malomiparban foglalkozott személyek számát a következő kimutatás állítja szem elé:

S z e m é l y z e t	A nagyobb berendezésű gőzmalomoknál	Az egyszerű gőzmalomoknál	A nagyobb berendezésű vízimalmoknál	Az egyszerű vízi-, száraz- és szélmalomoknál	Együtt
Az önálló iparosok száma	156	1.067	103	19.401	20.727
Az üzletvezetők és tisztviselők száma	658	364	95	1.337	2.454
A segédek száma	723	1.167	321	6.048	8.259
A 16 éven felüli állandó munkások száma	3.407	1.237	269	727	5.700
A 16 éven aluli állandó munkások száma	45	31	11	48	135
A napszamosok száma	2.036	545	93	416	3.090
A 16 éven felüli tanoncok száma	82	109	30	961	1.182
A 16 éven aluli tanoncok száma	37	77	12	835	961
A 16 éven felüli és a gyártelepen kívül dolgozók száma	80	107	—	—	187
A 16 éven aluli és a gyártelepen kívül dolgozók száma	4	25	—	—	29
A csak időnként használt munkások száma	20	24	18	1.332	1.394
Összesen	7.398	4.753	952	31.105	44.118

Ezeket az adatokat a két felvétel eltérő rendszere miatt nem hasonlíthatjuk össze az új adatokkal; de ha a végeredményt nézzük, nem érdektelen, hogy a malmok létszámának oly jelentékeny emelkedése mellett, a személyzet létszáma mindössze csak 5,38⁰/₁₀-kal szaporodott. Adataink, ha hihetünk nekik, az önálló malomiparosok számának nagy hanyatlásáról tanuskodnak.

Egy évtized alatt 20.727-ről 14.844-re szállt volna le, vagyis körülbelül 6 ezerrel apadt. Az üzletvezetők és tisztviselők száma ellenben nagy mértékben emelkedett.

A munkabérvizonyokról és a munkás-biztosításról a következő kimutatás nyújt némi felvilágosítást:

T á r g y	Nagy		Kis		Nagy		Kis		Szárazmalomok	Összesen
	gőzmalomok		gőz- és vízimalmok		vízimalmok		szélmalomok			
Az egész évben kifizetett munkabérek összege frt.	3.909.052	748.269	275.528	94.751	208.332	409.913	202	7.661	6.457	5.660.165
Napi munkabérek.										
Legkisebbi	15	17	30	12	17	10	60	25	10	10
Legnagyobb	350	300	266	250	250	250	100	200	150	350
Átlagosan.										
Legkisebb	67	64	66	54	51	42	72	57	37	50
Legnagyobb	151	115	154	99	97	58	90	70	45	82
A munkások közül.										
A munkabért természetben kapja	70	236	—	37	77	2.245	—	30	63	2.758
A keresetből részt kap	126	722	3	56	220	1.337	—	88	93	2.645
Hány malom munkásai voltak biztosítva baleset ellen?										
Hazai részvénytársaságnál	70	17	5	2	—	—	—	—	—	94
Külföldi részvénytársaságnál	13	1	5	—	1	—	—	—	—	20
Hazai kölcsönös biztosító szövetkezetenél	19	4	1	1	3	—	—	—	—	28
Külföldi kölcsönös biztosító szövetkezetenél	5	—	1	—	1	—	—	—	—	7
Általában	107	22	12	3	5	—	—	—	—	149

Hogy a malomipar mekkora összeget juttat a benne foglalkozó összes személyeknek, arra nézve adataink nem nyújtanak felvilágosítást. Nemcsak a malomtulajdonosok jövedelme maradt ki, hanem a személyzet ama részéé is, mely illetményét nem pénzben, hanem természetben kapja. A készpénzben kifizetett munkabérek meghaladják a hatodfél millió forintot, miből közel négy millió a nagy malmokra esik. A napi munkabér rendkívül nagy ellentéteket mutat. Egy két kivételes eset itt egészen más színben tünteti fel a viszonyokat, ezért helyesebb a munkabér átlagokat tekinteniük.

Nemcsak a kis malmoknál fordul elő, hogy a munkások a

munkabért természetben kapják, vagy a keresetből részt kapnak, hanem a nagyobb malmoknál, sőt magoknál a nagy gőzmalmoknál is, és pedig nagyobb mértékben, mint gondolni lehetne.

Annál gyöngébbben áll a munkásbiztosítás. A gőz- és vízerejű nagy malmok közül csak 41,4 %-nál, a nagy gőzmalmok közül 21,0 %-nál, a gőz- és vízerejű kis malmok közül 3,3 %-nál, a nagy vízimalmok közül csak 2,2 %-nál, a kis gőzmalmok közül pedig csupán 1,8 %-nál voltak biztosítva a munkások beleset ellen. A biztosítás túlnyomólag hazai intézeteknél történik.

A hazai malmok üzemviszonyairól a leglényegesebb adatokat a következő kis táblázaton mutatjuk be:

T á r g y	Nagy		Kis		Nagy		Kis		Száraz- malmok	Összesen
	gőzmalmok		gőz- és vízi- malmok		vizimalmok		szélmalomok			
Munka napok száma 1894. évben:										
Egész napos	28.968	20.275	7.280	10.829	32.716	2.650.662	460	82.670	211.875	3.368.545
Fél napos	93.853	191.257	1.894	9.824	25.982					
Összes munka napok	122.821	211.532	9.174	20.653	58.698	2.650.662	460	82.670	211.875	3.368.545
Napok száma, midőn a munka szünetelt	55.299	239.243	1.411	12.562	22.607	2.895.148	1.365	175.385	530.170	3.933.280
A munka idő tartalma:										
Csak nappal őrlő malmok száma	242	819	1	15	13	—	1	—	—	1.091
Éjjel és nappal rendszeresen őrlő malmok száma	78	21	23	29	86	—	—	—	—	237
Éjjel és nappal kivételesen őrlő malmok száma	168	395	5	47	124	—	4	—	—	743
A malmok közül:										
Eladásra dolgozik	61	30	18	9	20	32	—	—	—	170
Vámra	286	901	3	66	147	14.172	5	680	1.922	18.182
Saját szükségletére dolgozik	85	386	4	27	59	760	1	18	110	1.450
Vegyesen dolgozik	125	150	8	15	56	230	—	9	1	594
A vámra őrlő malmok közül a vámot:										
Pénzben szedi	13	11	1	6	7	94	—	—	2	134
Gabonában szedi	318	963	5	61	183	14.051	5	686	1.918	18.190
Vegyesen	80	77	5	14	13	258	—	3	3	453
Együtt	411	1.051	11	81	203	14.403	5	689	1.923	18.777
Az eladásra is őrlő malmok közül őrleményét elárusítja:										
Helyben	156	143	24	19	51	234	—	—	—	637
Az országban máshol is	132	75	26	16	55	63	—	9	1	367
Ausztriában is	78	5	18	3	21	6	—	—	—	131
Egyéb külföldön is	38	—	8	1	4	1	—	—	—	52

Malmunk 1894-ben összesen 3,37 millió munkanapot töltöttek őrléssel, vagyis egy malom átlagosan 168 munkanapot. Általában véve tehát malmunk az esztendőnek felét sem töltötték munkában. Az egyes malomkategoriók közt természetesen nagy különbségek mutatkoznak. A gőz- és vízerejű nagy malmoknál egy malomra átlagosan 316 munkanap esik, a nagy vizimalmoknál 263, a nagy gőzmalmoknál 252, a gőz- és vízerejű kis malmoknál 227, a kis vizimalmoknál 175, a kis gőzmalmoknál 171, a kis szélmalomoknál 117, a szárazmalomoknál 104, végre a nagy szélmalomoknál 92 munkanap. Mindenesetre feltűnő, hogy a gőzmalmoknál kisebb az átlagos munkanapok száma, mint a vizimalmoknál, holott a gőz az év minden szakában rendelkezésre áll, a vízerő pedig télen a fagy, nyáron pedig sok malomnál a szárazság miatt nem áll rendelkezésre.

A fontosabb malomkategorióknál kimutatásunk azt is közli, hogy a munkanapok közül hány volt egész és hány félnapos. Legintenzívebb munkásságot fejtettek ki a gőz- és vízerejű nagy malmok, melyeknél a munkanapoknak 79,30%-a egész napos volt. Azután következnek — ismét hasonló arányt mutatva — a nagy vizimalmok 55,70%-kal, a gőz- és vízerejű kis malmok 52,40%-kal

A nagy gőzmalmoknál az egésznapos munkanapokra már csak 23,60% esett, a kis gőzmalmoknál pedig csupán csak 9,60%.

Malmunk közül 237-ben folyt rendszeresen éjjel-nappal a munka, 743-ban ellenben az éjjeli munka csak kivételesen volt gyakorlatban. A rendszeres éjjeli-nappali munka leggyakoribb volt a gőz- és vízerejű nagy malmoknál, továbbá a nagy vizimalmoknál; a nagy gőzmalmoknál már alig dolgozott 16,0%-a rendszeresen éjjel-nappal.

A malmok valamennyi kategóriájánál, kivéve azokat, melyek víz- és gőzerőt együttesen alkalmaznak, a vámörölés a túlnyomó. Még a nagy gőzmalmoknál is 58,00%-a csakis vámra őröl, egy tekintélyes része pedig vegyesen eladásra és vámra is csupán 12,00%-uk őröl kizárólag eladásra. A 20.005 malom közül 18.182 kizárólag vámra, 594 pedig vámra is őröl. A vámörölő malmok közül a legtöbb kizárólag gabonában szedi a vámot, csak egy kis rész tisztán pénzben, vannak ellenben, habár szintén nagy számmal, melyek részint pénzben, részint gabonában szedik a vámot.

Kimutatásunk a kizárólag eladásra és a vám mellett eladásra is őrölő malmok piacának kiterjedésére is nyújt adatokat. Ez adatok is mutatják, hogy malomiparunk a nemzetközi forgalomban is szerepet játszik, s hogy nemcsak Budapest nagy malmai része-

műszerkezet romlása folytán beálló üzemakadályok szakítják meg kényszerűleg a munkát; de már a vizerő nem áll az év minden részében rendelkezésre, sem a szélörő. De a mint egy megelőző táblázaton láttuk, még a nagy gőzmalmok sem használják ki teljesen őrlekedésüket, tulnyomó részük csak nappal őröl.

Hol van az a határ, meddig a valóságban malmaink egy évi őrlekedése terjed? Bajos megmondani. De talán nem becsüljük túl a lehetőséget, ha azt állítjuk, hogy munkaerők kellő alkalmazása mellett, összes malmainknál fölvehetünk átlagosan 200 munkanapot. Ez esetben egy év alatt több mint hetven millió métermázsa gabonát tudnának megőrölni, vagyis egész buza- és rozstermésünket s azon felül egyéb gabonanemüekből is tekintélyes mennyiséget.

Kimutatásunk feltünteti, hogy a malmok közül hány őrölt búzát, hány rozstot stb. Annál a nagy fontosságnál fogva, melylyel

a buza malomiparunkra bír, e kis összeállításba felvettük mind azokat a malmokat, melyek búzát egyáltalán őrölnek, a többi gabonanemüekre azonban csak abban az esetben voltunk tekintettel, ha őrlésük a malom szempontjából nagyobb fontossággal bír.

A búzát őrle malmokat a szerint is részleteztük, hogy hány számu lisztet állítanak elő. Különösen érdekesek itt a relatív számok. Nemcsak a kis malmoknak több mint fele készít csupán csak egy fajta lisztet, hanem a nagy vízimalmoknak is. A műmalmok legnagyobb tulnyomósággal bírnak a gőz- és vizerejű nagy malmok között, melyeknek 72·41%-a 9 vagy annál több számu liszt fajt állít elő, holott még a nagy gőzmalmoknak is csak 15·82%-a.

A fentebb kimutatott malmok közül azokat, melyek búzát nem első, hanem csak másodsorban őrölnek, a következő kimutatás állítja szem elé külön:

T á r g y	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Összesen
	gőzmalmok		gőz- és vízimalmok		vízimalmok		
A malmok közül másodsorban őrölt:							
Buzát	29	162	—	13	31	—	235
Malmok száma, melyek alábbi számú buzalisztet gyártottak:							
1—számut	6	96	—	1	22	—	125
2— »	2	22	—	2	1	—	27
3— »	12	31	—	8	3	—	54
4— »	4	10	—	1	2	—	17
5— »	2	3	—	1	1	—	7
6— »	1	—	—	—	1	—	2
7— »	—	—	—	—	—	—	—
8— »	—	—	—	—	1	—	1
9— »	2	—	—	—	—	—	2
10— »	—	—	—	—	—	—	—
Együtt	29	162	—	13	31	—	235
Százalékokban:							
1—számut	20·61	59·26	—	7·69	71·00	—	53·21
2— »	6·89	13·58	—	15·38	3·22	—	11·49
3— »	41·98	19·13	—	61·55	9·67	—	22·98
4— »	13·79	6·17	—	7·69	6·45	—	7·23
5— »	6·89	1·86	—	7·69	3·22	—	2·97
6— »	3·55	—	—	—	3·22	—	0·85
7— »	—	—	—	—	—	—	—
8— »	—	—	—	—	3·22	—	0·43
9— »	6·89	—	—	—	—	—	0·85
10— »	—	—	—	—	—	—	—

E kimutatásban különösen az az érdekes, hogy még azok közül a malmok közül is, melyek csak másodsorban őrölnek búzát, akad egy pár, mely erősen osztályozott lisztet készít, így két gőzmalom 9, egy vízimalom 8 fajta lisztet állít elő.

Az 1885. évi adatgyűjtés az őrlemények minősége szerint szintén részletezte a malmokat, de a két felvétel eredménye még

sem hasonlítható össze, részint mert az 1885. évi adatgyűjtés e részletezésnél nem szorított a búzára, hanem az összes gabonanemüeket együttesen vette, részint pedig mert a lisztfajok számozása akkor más volt, mint jelenleg, azóta a lisztfajok tulságos osztályozását kissé megszorították. De bizonyos történeti becslük az 1885. évi adatoknak is van s nem tartjuk érdektelennek közlésüket:

T á r g y	Nagy-berendezésű gőzmalom	Egyszerű gőzmalom	Nagy-berendezésű vízimalom	Egyszerű vízimalom	Százmalom	Szélmalom
1-féle őrleményt állít elő	—	535	—	7.738	2.623	605
2 » »	—	105	—	2.242	483	40
3 » »	—	86	—	1.529	58	4
4 » »	—	44	—	704	1	—
5 » »	—	15	—	167	1	—
6 » »	—	3	—	51	—	—
7 » »	5	—	15	—	—	—
8 » »	1	—	16	—	—	—
9 » »	10	—	11	—	—	—
10 » »	12	—	7	—	—	—
11 » »	16	—	14	—	—	—
12 és többféle őrleményt állít elő	74	—	14	—	—	—
Kizárólag árpagyöngyöt, darát vagy kölest	4	—	4	8	31	1
Az összes malmok száma	122	788	81	12.430	3.197	650

Kérdőívünk az előállított őrlemények mennyiségét is tudakolta és pedig tíz évre visszamenőleg. Igen sok malom azonban a multra nézve egyáltalán nem tudott felvilágosítást adni, sőt a kis malmok válaszai még a legutóbbi 1894. évre is annyira hézagok voltak, hogy a feldolgozás kénytelen volt csak a nagy

malmokra s a kis gőz- és a gőz- és vizerejű kis malmokra szorítkozni s még ezeknél is nem egyszer a munkanapok számából és az őrlelképességből kellett kiszámítani az őrlés eredményét. E pótlásokkal azonban elég megbízható adatokhoz jutottunk, melyeket a következő kimutatás tartalmaz:

T á r g y	Nagy	Kis	Nagy	Kis	Nagy	Nagy	Összesen
	gőzmalomok		gőz- és vizimalomok		vizimalomok	szélmalomok	
Előállított:							
Buzából:							
Dara és liszt	12,219.999	1,871.776	1,063.488	216.647	915.486	3.219	16,290.615
Takarmányliszt	291.180	34.809	23.545	7.249	56.356	—	413.139
Korpa	3,412.018	462.449	249.464	56.422	239.760	747	4,420.860
Együtt	15,923.197	2,369.034	1,336.497	280.318	1,211.602	3.966	21,124.614
%	75'38	11'21	6'33	1'33	5'73	0'02	100'00
Rozsból:							
Liszt	1,494.969	900.800	116.783	78.646	380.120	—	2,970.818
Takarmányliszt	40.281	26.251	2.754	3.418	13.559	—	86.263
Korpa	389.260	223.668	27.795	20.876	96.772	—	758.371
Együtt	1,924.510	1,150.219	147.332	102.940	490.451	—	3,813.452
%	50'44	30'15	3'36	2'70	12'85	—	100'00
Kétszeresből:							
Liszt	14.696	3.387	—	—	1.400	—	19.483
Korpa, takarmányliszt	2.789	—	—	—	800	—	3.589
Együtt	17.485	3.387	—	—	2.200	—	23.072
%	75'79	14'67	—	—	9'54	—	100'00
Árpából:							
Árpagyöngy stb	467.613	215.576	587	20.471	89.922	85	794.254
Takarmányliszt, dara	729.073	498.124	748	41.603	190.760	1.916	1,462.224
Együtt	1,196.686	713.700	1.335	62.074	280.682	2.001	2,256.478
%	53'02	31'63	0'06	2'75	12'44	0'09	100'00
Kukoriczából:							
Liszt	772.110	844.467	3.810	52.770	483.168	1.650	2,157.975
Takarmány	537.023	284.173	948	17.855	182.941	1.916	975.456
Együtt	1,309.733	1,128.640	4.758	70.625	666.109	3.566	3,133.431
%	41'80	36'02	0'15	2'26	19'66	0'11	100'00
Rizsből:							
Hántott rizs	150.000	6.700	—	—	630	—	157.330
Takarmány	40.000	1.880	—	—	90	—	41.970
Együtt	190.000	8.580	—	—	720	—	199.300
%	95'34	4'30	—	—	0'36	—	100'00
Kölesből:							
Kása	128.222	514	1.200	—	518	—	130.454
Takarmány	43.455	1.064	—	—	220	—	44.739
Együtt	171.677	1.578	1.200	—	738	—	175.193
%	97'99	0'30	0'69	—	0'42	—	100'00
Zabból:							
Liszt	—	—	—	—	30	—	30
Takarmány	6.222	4.093	387	—	7.700	—	18.402
Együtt	6.222	4.093	387	—	7.730	—	18.432
%	33'76	22'21	2'00	—	41'94	—	100'00
Egyéb gabonából:							
Liszt	41.705	20.134	1.200	790	1.130	—	64.959
Takarmány	10.766	5.817	—	210	—	—	16.293
Együtt	52.471	25.451	1.200	1.000	1.130	—	81.252
%	64'58	31'32	1'48	1'20	1'39	—	100'00
Gabonából általában	20,791.981	5,404.682	1,492.709	516.957	2,611.362	9.533	30,827.224
%	67'45	17'53	4'84	1'68	8'47	0'03	100'00

Itt csak az előállított őrlemények mennyisége van kimutatva. Az elporlásra a gabona 5%-át véve fel, a felsorolt malomkategoriók által megőrölt gabonamennyiség 32'45 millió métermázsára becsülhető, holott az 1885. évi felvétel az összes malom

által megőrölt mennyiséget csak 22'45 millió métermázsával mutatta ki, ha pedig az 1885. évi arányban számítjuk ki a kis vízi-, szél- és szárazmalomok által megőrölt mennyiséget, akkor összes malmaink az 1895. évben körülbelül 42'5 millió métermázsára

gabonát őröltek meg, 20 millióval többet, mint a mennyit az 1885. évi malomstatisztika 1884. évről kimutatott. Ily arányban malmaink őrlése nem emelkedhetett, ezt csak az 1884. évi adatok fogyatékoságának tulajdoníthatjuk.

Lássuk, mennyiben egyeznek újabb adataink a termelési adatokkal. A fentebbi táblázat szerint a felsorolt malomkategoróriák, az előállított őrleményekhez öt százalék elporlást is hozzáadva, 22'24 millió métermázsa búzát őröltek meg. Az 1884. évi adatok szerint ezekre a malomkategoróriákra az összes megőrölt búzamenyiségből 84'00% esett. E százalékos arány mindenestre nagyon is meghaladta a valóságot, mert a megőrölt gabonának fogyatékos bevallása épen a kis vízi- és szárazmalmoknál fordult elő legnagyobb mértékben. Azóta ez utóbbiak részesülése bizonyára leszállott, de még mindig tehet 20%-ot, akkor az összes malmaink által megőrölt buza 1894-ben 2778 millió métermázsa rugott volna. Állítsuk ezzel szemben az 1893. és 1894. évek búzatermelésének átlagát, mert hiszen az 1894. évi őrlés részint az 1893., részint az 1894. évi termés anyagát dolgozta fel.

Termett összesen 1893-ban a szorosabb értelemben vett Magyarországon, tehát Horvát-Szlavonországok nélkül 43,711,732, 1894-ben pedig 39,622,622 métermázsa buza, vagyis a két év átlagában 41'67 millió métermázsa. A vetőmagul és ipari célokra felhasznált mennyiség 5 millió métermázsa tehető, kiviteli többletünk ugyanannyira. E tiz millió métermázst levonva, maradt megőrlésre 31'67 millió métermázsa buza. E közt és az imént kiszámított mennyiség között még mindig közel 4 millió különbség mutatkozik, de már korántsem akkora, mint az 1885. évi felvétel alkalmával, jelölül annak, hogy a megőrölt mennyiség kimutatása ezuttal mégis pontosabb volt, mint 1885-ben.

Ugyanezt a számítást megtehetjük a rozsszal is. A fentebbi malomkategoróriák által megőrölt rozs — az elporlást is figyelembe véve — kerekszám 4 millió métermázsa tehető. 1884-ben ugyancsak a malomkategoróriák az összes megőrölt rozsnak 37'78%-át őrölték. Ezt az arányszámot valószínűleg módosítanunk sem kell, mert ha áll is, hogy a kis vízi- és szárazmalmok bevallása a rozsnál is sokkal fogyatékosabb volt, de viszont a gőzmalmok térfoglalása a rozsoőrlésnél talán még nagyobb volt a kisebb vízi- és szárazmalmokkal szemben, mint a búzánál. Ezt az arányszámot alkalmazva az 1894. évi adatokra, összes malmaink 10'38 millió métermázsa rozst őröltek volna meg. Ezzel szemben 1893. évi rozstermésünk 14,095,125, az 1894. évi pedig 13,953,918 métermázsa rugott, átlagosan tehát 14'02 millióra, a kivített és a vetőmag szükségletet leszámítva, körülbelül 11'5 millió métermázsa marad. A két összeg meglehetősen összevág; mert tekintetbe kell még vennünk, hogy a rozs, habár kisebb mértékben, szeszegetésre is használtatik, sőt 1894-ben a rendkívül alacsony rozsarak s a silány kukoriczatermés folytán takarmányozásra is fordítottatott.

Ha nézzük a nagy malmok által előállított őrlemények mennyiségét, az oroszánrészt a legtöbb gabonamennél a nagy gőzmalmokra esik. A nagy gőzmalmok túnyomósága különösen a kölesnél, rizsnél, búzánál és kétszeresenél nagyon erős, ellenben a zabnak és tegerinek felét sem őrölték a nagy gőzmalmok, s a rozsnak és árpának is csak alig több, mint felét. A kis gőzmalmok aránylag legnagyobb részt vesznek a kukoricza, árpa és rozs őrlésében, míg a nagy vízimalmok a zab, kukoricza, rozs és árpa őrlésénél szerepelnek legnagyobb arányszámmal.

Kérdőívünk utolsó pontja a tűzbiztonságra vonatkozik. Az országos eredményeket a következő kis összeállítás mutatja:

Sorszám	Malom kategóriák	Az alkalmazott világítás								Robbanások			Tűzkár ellen biztosítva		Biztosítva	
		malmok száma				százalékokban				száma			volt	nem volt	volt	nem volt
		villamos	gáz	kőolaj	egyéb	villamos	gáz	kőolaj	egyéb	kazán robbanás	liszt robbanás	tak-e kárt?	malom	a malmok százaléka		
1	Nagy gőzmalmok	99	2	365	10	20'80	0'42	76'68	2'10	4	3	1	453	35	92'83	7'17
2	Kis gőzmalmok	18	4	1.025	29	1'67	0'87	95'27	2'69	4	—	1	975	260	78'94	21'06
3	Gőz- és vízerejű nagy malmok	12	—	17	—	41'38	—	58'62	—	—	1	1	29	—	100'00	—
4	Gőz- és vízerejű kis malmok	7	—	75	5	8'05	—	86'21	5'74	—	—	—	75	16	82'42	17'58
5	Nagy vízimalmok	8	1	190	20	3'67	0'46	86'75	9'12	—	—	—	179	44	80'27	19'73
6	Kis vízimalmok	10	—	10.315	3.471	0'67	—	74'78	25'15	—	—	—	5.664	9.530	37'28	62'72
7	Nagy szélmalomok	—	—	5	—	—	—	100'00	—	—	—	—	1	4	20'00	80'00
8	Kis szélmalomok	—	—	542	85	—	—	86'44	13'56	—	—	—	64	643	9'65	90'35
9	Szárazmalmok	—	—	815	256	—	—	76'09	23'91	—	—	—	679	1.354	33'46	66'54
	Összesen	154	7	13.349	3.876	0'89	0'64	76'78	22'29	8	4	3	8.119	11.886	46'58	53'42

A világítást 20.005 malom közül csak 17.386 mutatta ki. Ez részben onnan van, hogy sok malom éjjel egyáltalán nem őröl s a malommunkához nincs szüksége világításra. A kimutatott malmok háromnegyede kőolajt használ világítóul. Az egyéb világító alatt többnyire napraforgó s más hasonló olajok és gyertya értendők; ezek is nagy mértékben alkalmaztatnak, kivált a kis vízi- és a szárazmalmoknál. Gázvilágítást csak 7 malom használ. A malmok összes számát tekintve a villamvilágítás is még csak kevésbé van elterjedve, de egyes malomkategoróriáknál, pl. a nagy gőz-, továbbá a gőz- és vízerejű nagy malmoknál már is tekintélyes szerepet játszik. Kívánatos, hogy a villamvilágítás minél általánosabban elterjedjen, ez a malomtűzeket lényegesen apasztani fogja.

A biztosítás, a malmok összes számát tekintve, még nincs eléggé elterjedve. Az arányt azonban a kis malmok rontják meg, a nagyobb malmok, sőt a kis gőzmalmok és azok a malmok is, melyekben a víz- és gőzerő vegyesen alkalmaztatik, eléggé hasz-

nálják a biztosítást. A gőz- és vízerejű alkalmazó nagy malmok valamennyien biztosítva vannak, de már a nagy gőzmalmoknak 70%-a nincs biztosítva. Legkedvezőtlenebb az arány a szélmalomoknál, ezeknek több, mint 90%-a nem él biztosítással.

Malomiparunkban a domináló szerepet lassanként a budapesti nagy gőzmalmok foglalták el. A közvélemény sokáig valódi nemzeti büszkeséggel tekintett e hatalmas iparágra, mely ipari kiskorosságunk közepett óriásként emelkedett ki, míg más téren folyvást csak ipari elmaradottságunk fölött kellett keseregnünk. A gabonakereskedésnek és lisztiparnak Budapesten való központosítását úgy tekintették, mint versenyképességünknek egyik leghatalmasabb eszközét s nagy malmaink és a magyar gazdaközönség között a legteljesebb harmónia és barátság uralkodott. Az alacsony árak nyomorúságai megszakították ezt a szép egyetértést s ma már a budapesti nagy malmok a leghevesebb támadásoknak vannak kitéve nemcsak a gazdaközönség, hanem a vidéki kis malomipar

részéről is. E támadások azonban multjok dicsőségét, sőt jelenlegi fontosságukat legkevésbé sem képesek csorbitani, s azon kiemelkedő helyzetnél fogva, melyet malomiparunkban évtizedek óta elfoglalnak, indokolttá teszi, hogy a budapesti malmok fejlődését külön is bemutassuk. Annál inkább utalva vagyunk erre, mert

megszakítás nélküli teljes adatokkal csakis a budapesti malmokról rendelkezünk.

Az összes budapesti malmok őrlési eredményét 1870 óta a következő összeállítás mutatja:

É v	Örölt gabona	E l ő á l l i t o t t						Elfogyasztott kőszén métermázsá	Egy métermázsá megőrölt gabonára esik kőszén kilogrammban
		liszt	korpa	liszt és korpa együtt	liszt	korpa	elporlás		
m é t e r m á z s a			a megőrölt gabona százalékában						
1870	3,106.386	2,392.185	593.937	2,986.122	77'01	19'12	3'87	931.916	30'00
1871	3,362.357	2,549.424	609.059	3,213.383	75'82	19'75	4'43	1,008.707	30'00
1872	2,822.104	2,117.434	574.956	2,692.390	75'03	20'37	4'60	846.631	30'00
1873	2,660.473	2,013.323	554.261	2,567.584	25'68	20'83	3'49	798.142	30'00
1874	2,664.325	2,002.736	536.596	2,539.332	75'17	20'14	4'69	847.837	31'82
1875	3,148.117	2,867.944	682.303	3,050.247	75'22	21'07	3'11	939.804	29'85
1876	3,157.957	2,388.582	685.090	3,073.672	75'64	21'60	2'67	890.361	28'19
1877	3,781.428	2,781.292	803.216	3,584.508	73'55	21'24	5'21	1,103.751	29'19
1878	4,147.616	3,120.417	888.022	4,008.439	75'23	21'41	3'36	1,137.862	27'43
1879	4,399.226	3,275.386	974.153	4,249.539	74'45	22'14	3'41	1,370.406	31'15
1880	3,672.994	2,798.227	766.787	3,565.014	76'18	20'88	2'94	1,031.959	28'10
1881	4,081.937	3,038.611	907.254	3,945.865	74'46	22'23	3'31	1,080.257	26'46
1882	4,762.433	3,560.030	1,034.597	4,594.627	74'75	21'79	3'52	1,222.332	25'67
1883	5,526.939	4,174.017	1,170.721	5,344.738	75'52	21'18	3'36	1,381.381	24'99
1884	5,406.397	4,045.401	1,174.924	5,220.325	74'83	21'73	3'75	1,337.228	24'73
1885	5,813.975	4,344.730	1,287.914	5,632.644	74'73	22'15	3'22	1,318.707	22'85
1886	5,024.738	3,807.655	1,093.808	4,901.413	75'78	21'77	2'45	1,168.612	23'26
1887	5,248.936	3,947.848	1,103.926	5,051.774	75'21	21'03	3'76	1,094.254	20'85
1888	6,222.099	4,756.844	1,325.606	6,082.450	76'45	21'00	2'25	1,369.424	21'91
1889	5,915.385	4,457.448	1,308.886	5,766.334	75'95	22'13	2'52	1,217'477	20'58
1890	6,061.979	4,593.120	1,315.246	5,908.366	75'77	21'70	2'53	1,169.878	19'30
1891	6,057.968	4,600.498	1,410.946	6,011.444	75'94	23'29	0'77	1,132.580	18'70
1892	6,069.039	4,571.772	1,348.606	5,920.378	75'83	22'22	2'45	1,049.886	17'30
1893	7,177.280	5,393.065	1,634.207	7,027.272	75'14	22'77	2'09	1,186.497	16'53
1894	7,178.203	5,464.838	1,542.482	7,007.320	76'13	21'49	2'38	1,110.251	15'59

A hetvenes évek egymást követő rossz termései megszorították a budapesti malmok termelését, de a visszaesés nem sokáig tartott; az évtized második felében már újabb emelkedés vette kezdetét, mely kisebb megszakításokkal napjainkig tart.

Malmaink őrlése szoros összefüggést mutat az ország aratási eredményével, csak hogy a jó vagy rossz termés a budapesti malmok őrlésében nem ugyanabban az évben, hanem csak a következőben érezteti hatását. Az 1870. évi kedvező termést az őrölt gabona mennyiségének emelkedése követi 1871-ben. A következő három mostoha év mély depressiót hagy maga után. A budapesti malmok 1879-ben sok gabonát őröltek, holott ez az év egyike volt a legmostohábbaknak, de két jó aratás előzte meg. Az 1882. évi fényes termés addig soha el nem ért magasságra duzzasztja a megőrölt mennyiséget. Még eclatansabb az 1887. évi bő termés hatása.

A megőrölt gabona egy negyed század alatt 131¹⁰/₁₀₀-kal növekedett, az előállított lisztmennyiség pedig 128⁸⁰/₁₀₀-kal. E kis eltérést az okozza, hogy 1894-ben jóval több volt a korpa, kevesebb a liszt. A liszt a megőrölt gabonának 73'55 és 77'01⁰/₁₀₀-a közt váltakozott, a korpa pedig 19'12 és 23'20⁰/₁₀₀-a közt. A liszt és korpa együttesen sem adja ki a megőrölt gabonát, mert egy kis rész elporlik, kárba vész. Ez az elporlási veszteség adataink szerint 0'77 és 4'69⁰/₁₀₀ közt váltakozott. Jellemző, hogy 1888 óta az elporlási veszteség soha sem érte el a három százalékot. De így is

elég jelentékeny az a gabonamennyiség, mely ily módon kárba megy, 1894-ben az alacsony arányszám dacára 170 ezer métermázsára rugott.

A budapesti malmok több mint egy millió métermázsá kőszénre fogyasztanak el évenként. A kőszénfogyasztás távolról sem tartott lépést a termelés emelkedésével. A hetvenes évek végén és a nyolcvanas évek elején a kőszénfogyasztás is növekedni kezdett, de a nyolcvanas évek második felétől fogva inkább hanyatlás mutatkozik, a megőrölt gabona mennyiségének nagy növekedése dacára. Érdekes, hogy a tüzelő anyagban mekkora megtakarítást tudtak elérni malmaink. A hetvenes évek első felében egy métermázsá gabona megőrüléséhez 30 kilogramm kőszénre volt szükség, sőt 1874-ben közel 32 kilogrammra. Ez az arány a következő évtizedben is csak kevésbé változott, mert még mindig 27'43 és 31'15 kilogramm közt váltakozott; de már a nyolcvanas években jelentékeny a csökkenés, a két véglét már 28'10 és 20'38 kilogramm; az előbbi megkezdte, az utóbbi bezárja az évtizedet. De még nagyobb mérvű a csökkenés a kilencvenes években. 1894-ben egy métermázsá gabona megőrüléséhez már csak 15'30 kilogramm kőszénre volt szükség.

A jelenleg is működő tizenegy nagy gőzmalom-vállalat őrlését husz évről a következő kimutatás állítja szem elé:

É v	Henger- malom	Magy. ált. hitelbank gőzmalmai	Molnárok és sütők gőzmalma	Haggen- macher gőzmalma	I. Buda- pesti	Pannónia	Erzsébet	Viktoria	Lujza	Concordia	Gizella	g ő z m a l o m										
												m é t e r m á z s a										
												a) Összes megőrölt gabona.										
1875	450.000	325.562	244.939	220.000	401.458	378.995	252.599	277.967	229.126	367.471	—	—										
1876	377.000	372.000	259.962	227.000	374.263	388.400	209.509	317.771	192.500	439.552	—	—										
1877	400.000	393.000	316.081	307.000	527.477	501.917	208.495	348.800	250.575	528.080	—	—										
1878	460.000	393.000	232.629	352.709	688.390	562.081	290.732	378.143	276.300	513.632	—	—										
1879	418.571	414.000	294.192	500.000	712.856	511.563	341.053	361.070	286.499	539.422	—	—										
1880	326.000	331.800	358.824	300.000	621.000	434.346	218.982	312.468	194.964	459.610	115.000	—										
1881	313.000	420.600	437.013	325.000	604.000	432.437	260.923	304.772	311.069	458.000	212.123	—										
1882	497.000	435.300	440.565	450.000	625.000	535.997	316.399	334.480	347.555	485.037	295.100	—										
1883	635.000	494.100	485.910	630.000	663.750	613.881	369.179	326.960	355.782	576.675	375.693	—										
1884	550.000	469.800	472.476	598.000	720.000	566.660	395.101	274.800	372.000	572.560	415.000	—										
1885	515.000	524.100	547.254	600.000	788.000	624.900	389.222	337.526	382.385	570.419	535.169	—										
1886	476.000	456.300	535.706	422.400	730.000	507.141	313.795	381.632	376.318	419.977	406.769	—										
1887	535.000	433.200	539.908	511.573	665.145	547.745	422.438	354.050	354.286	439.391	446.200	—										
1888	570.000	445.580	671.056	569.339	854.408	629.242	483.336	477.810	368.706	533.522	619.100	—										
1889	480.000	590.000	643.216	506.000	753.206	571.000	437.517	456.100	376.196	454.000	648.150	—										
1890	446.000	552.000	603.551	635.278	795.853	536.204	453.255	495.100	379.936	552.802	612.000	—										
1891	390.000	474.000	548.496	640.715	935.660	577.380	476.890	551.624	382.568	502.255	578.400	—										
1892	624.000	430.000	589.501	605.483	1.010.330	256.773	493.391	626.400	365.656	491.505	576.000	—										
1893	653.000	445.000	649.993	686.141	1.245.326	645.681	500.053	621.000	420.786	612.700	697.600	—										
1894	711.000	450.000	519.025	645.411	1.138.317	683.271	537.268	610.200	408.600	600.111	875.000	—										
b) Előállított liszt.																						
1875	339.396	247.054	185.637	304.737	165.000	283.366	192.663	205.695	159.863	284.533	—	—										
1876	286.674	285.782	197.500	281.081	170.250	293.187	159.978	237.868	134.820	341.443	—	—										
1877	304.578	298.802	179.532	231.350	394.806	382.286	155.329	268.510	175.320	390.779	—	—										
1878	346.541	296.789	174.217	264.532	505.618	436.714	216.595	283.457	204.700	391.254	—	—										
1879	314.353	308.257	219.095	370.000	522.964	389.564	254.084	271.900	204.190	420.979	—	—										
1880	247.031	251.590	278.295	228.000	407.874	334.243	166.828	233.510	143.172	359.070	87.614	—										
1881	233.589	309.771	321.476	249.300	449.193	323.500	198.823	227.315	227.862	338.450	159.332	—										
1882	370.961	326.538	329.029	337.500	470.000	406.404	238.075	251.900	255.131	361.286	213.206	—										
1883	478.215	373.926	373.471	472.500	500.205	470.308	276.884	246.200	269.344	436.317	286.647	—										
1884	412.653	354.616	360.723	448.500	525.600	423.470	300.276	206.800	283.000	420.361	309.397	—										
1885	381.328	393.337	398.273	456.000	587.000	469.216	291.138	256.500	288.116	432.092	391.730	—										
1886	356.519	348.732	404.424	322.913	547.500	384.278	237.856	292.468	285.429	318.650	308.866	—										
1887	410.257	333.235	414.364	392.144	499.432	370.685	319.997	271.700	266.778	332.456	336.800	—										
1888	435.170	341.658	506.912	441.769	656.999	483.811	369.268	364.280	277.555	413.596	465.826	—										
1889	368.994	446.376	473.954	386.000	573.155	428.000	330.863	348.070	280.028	337.140	484.868	—										
1890	343.474	416.578	455.680	480.270	611.124	403.682	350.615	372.400	282.942	417.457	458.898	—										
1891	297.815	358.263	411.372	483.739	733.265	433.512	363.891	419.200	287.933	376.784	434.724	—										
1892	469.579	315.004	445.073	446.967	774.430	196.502	374.884	485.000	272.325	360.565	431.443	—										
1893	489.918	326.100	490.744	515.985	944.095	475.427	379.035	476.400	314.916	461.363	519.082	—										
1894	537.725	333.067	391.864	485.864	880.359	521.360	417.236	473.338	307.267	459.085	657.673	—										
c) Előállított korpa.																						
1875	98.214	66.958	51.927	85.280	48.400	83.730	53.341	61.152	62.169	71.133	—	—										
1876	82.742	75.650	56.429	83.108	49.940	82.631	44.977	71.824	52.430	85.366	—	—										
1877	85.452	82.947	49.114	61.450	114.407	103.037	46.911	70.260	68.180	121.458	—	—										
1878	99.432	83.457	50.591	74.069	158.667	105.059	65.415	83.332	63.000	105.000	—	—										
1879	91.593	92.978	66.019	110.000	166.500	102.294	75.031	78.830	72.387	118.521	—	—										
1880	71.248	71.390	69.573	60.000	139.621	83.800	45.715	70.580	41.230	89.623	24.007	—										
1881	70.881	98.330	102.515	65.600	141.238	92.467	54.272	68.780	68.949	97.595	46.627	—										
1882	111.120	95.153	98.397	90.000	140.000	107.665	61.325	73.230	82.172	104.653	70.882	—										
1883	138.450	104.645	107.927	126.000	146.480	123.913	73.835	72.100	76.648	121.814	78.909	—										
1884	124.400	102.220	97.574	119.600	172.800	120.926	82.971	60.800	79.000	125.222	92.411	—										
1885	118.519	117.274	131.820	120.000	181.000	130.458	86.018	71.925	83.423	120.643	126.834	—										
1886	107.174	97.531	127.267	89.870	160.600	105.390	68.407	79.879	82.574	88.648	87.063	—										
1887	113.397	91.110	112.344	109.423	152.732	99.203	91.880	74.680	74.400	83.579	101.178	—										
1888	122.906	95.215	146.411	115.621	179.081	132.174	102.950	101.970	82.976	106.494	139.808	—										
1889	99.693	129.795	149.685	109.000	164.796	127.000	95.005	96.000	83.470	104.510	149.932	—										
1890	93.011	122.600	129.763	141.030	172.189	117.531	85.607	112.600	84.345	119.984	136.586	—										
1891	86.940	106.031	126.341	142.879	191.331	127.686	103.219	120.560	81.456	113.623	130.880	—										
1891	145.409	104.996	126.743	138.896	221.204	55.423	107.760	127.000	76.780	114.526	129.869	—										
1893	152.047	107.800	157.748	153.127	280.866	152.982	109.525	130.200	90.924	137.551	161.637	—										
1894	169.603	105.313	111.590	143.137	238.219	146.575	99.051	122.880	82.742	127.224	196.148	—										

Közöltük az adatokat érdekességükönél fogva, a nélkül, hogy következtetést akarnánk belőlök vonni. Annyi első tekintetre szembevetünk, hogy a fejlődés, sem ha az egyes malmok őrését külön tekintjük, sem ha egymással párhuzamban, nem volt egyenletes. Az emelkedést számos visszaesés szakítja meg, egyik malom fejlődése pedig sokkal erősebb volt, mint a másiké.

A budapesti malmok nem kizárólag részvénytársaságok birtokai, van közöttük magántulajdon is. De a részvénytársaság sem mind malom-társaság, egyik hatalmas pénzintézetünknek is vannak malmai.

A hazai részvénytársaságokról eszközölt külön adatgyűjtés szerint Magyarországon összesen hatvan önálló malom-részvénytársaság van, nem véve föl e számba az olyan eseteket, minő a Magyar ált. hitelbank gőzmalmainak esete, midőn egy más gazdasági célra alakult részvénytársaság tulajdonában van a malom. Az önálló malom-részvénytársaságokról, tizenöt évre visszamenve, a következő kimutatás tünteti fel a részvénytőke, a tiszta nyereség és a kifizetett osztalék nagyságát. E kimutatásban sem azoknak a részvénytársaságoknak adatai nincsenek befoglalva, melyek nem malom-vállalatok, hanem csak mellékesen bírnak malommal, sem az időközben megszűnt malom-részvénytársaságok adatai.

É v	Befizetett részvénytőke			Múlt évi nyereség áth.			Folyó évi nyereség			Összes nyereség			Osztalék		
	Bpsten	vidéken	összesen	Bpsten	vidék.	összesen	Bpsten	vidéken	összesen	Bpsten	vidéken	összesen	Bpsten	vidéken	összesen
f o r i n t															
1880	6,550.000	3,288.750	9,838.750	67.013	33.284	100.297	570.068	223.750	793.818	637.081	257.034	894.115	562.000	216.107	778.107
1881	6,550.000	3,272.450	9,822.450	41.447	4.446	45.893	232.557	217.412	449.969	274.004	221.858	495.862	293.400	187.745	481.145
1882	6,550.000	3,319.650	9,869.650	53.216	13.160	66.385	1,705.324	679.876	2,385.200	1,700.540	693.045	2,453.585	1,147.500	415.572	1,563.072
1883	6,550.000	3,327.750	9,877.750	92.650	47.516	140.166	1,363.415	681.975	2,045.390	1,456.065	729.401	2,185.550	1,035.000	394.615	1,429.615
1884	6,550.000	3,340.750	9,890.750	27.779	45.548	73.327	1,027.117	521.682	1,548.799	1,054.896	567.230	1,622.126	798.000	325.294	1,123.294
1885	6,550.000	3,728.250	10,278.250	26.783	32.708	59.491	836.049	508.130	1,344.179	802.832	540.838	1,403.670	664.360	292.015	956.375
1886	6,550.000	3,790.370	10,340.370	51.474	28.737	80.211	258.599	401.509	660.108	310.073	430.246	740.319	270.000	264.555	534.555
1887	6,550.000	4,153.530	10,703.530	25.354	16.850	42.204	594.161	305.447	959.608	519.515	382.297	1,001.812	422.000	237.000	659.000
1888	6,550.000	4,829.151	11,379.151	49.936	14.888	64.824	741.731	561.149	1,302.880	791.667	576.037	1,367.704	570.600	372.295	944.895
1889	6,550.000	4,716.951	11,266.951	62.139	28.008	90.147	478.279	439.988	918.267	540.418	467.990	1,008.414	372.600	314.232	686.832
1890	6,550.000	4,757.051	11,307.051	63.826	35.373	99.199	1,345.417	714.529	2,059.946	1,409.243	749.902	2,159.145	856.500	456.732	1,312.232
1891	6,530.000	4,943.746	11,473.746	97.933	33.597	131.530	1,143.650	801.157	1,944.807	1,241.584	834.754	2,076.338	851.200	468.601	1,319.801
1892	7,330.000	6,531.253	13,861.253	47.332	19.327	66.659	796.426	265.285	1,061.711	843.758	284.012	1,128.370	573.600	232.839	806.439
1893	7,100.000	6,800.253	13,900.253	56.393	17.408	73.801	1,054.138	444.470	1,498.608	1,110.531	461.878	1,572.409	727.000	274.773	1,001.773
1894	7,300.000	7,801.953	15,101.953	54.349	33.644	87.993	515.396	471.615	987.011	569.745	565.259	1,075.004	478.600	294.862	773.462

Malom-vállalataink részvénytőkéje meghaladja a 15 millió forintot, ennek 1894-ben már 51⁰/₀-a esett a vidéki malmokra, holott 1880-ban a vidéki malmok még csak 33⁴³/₀-kal szerepeltek. Főleg a három utolsó év alatt mutatnak roppant fejlődést a vidéki részvénytársulati malmok. Befizetett részvénytőkéjük 1891-től 1894-ig 57²/₀, 1880 óta pedig 137²/₀-kal növekedett. A részvénytársulati forma tehát a vidéki malmok között rohamosan hódít tért.

Részvénytársulati malmaink tiszta nyeresége roppant ingadozást mutat, s általában nem hogy lépést tartana a részvénytőke fejlődésével, hanem ellenkezőleg abszolúte is hanyatló irányzatot mutat. A legnagyobb tiszta nyereséget 1882-ben látjuk, malmaink ezt soha többé el nem érték, bár az 1890. év eredménye szintén

nagyon kedvező volt. Legkisebb volt a tiszta nyereség 1881-ben, azután pedig 1886-ban és pedig nemcsak abszolúte, hanem a befizetett részvénytőkéhez hasonlítva is.

A kifizetett osztalék a tiszta nyereség szerint ingadozott, de nem követte azt egész szorosán, mert az előző évek nyereség áthozatala ettől némi eltérést engedett. Így pl. malmaink 1881-ben több osztalékot fizettek ki, mint a mekkora tiszta nyereséget abban az évben elértek.

Az osztalékot a befizetett részvénytőke százalékában kifejezve, továbbá a budapesti és vidéki malmok százalékos részesülését a részvénytőkében, tiszta nyereségben és osztalékban, a következő kimutatás tünteti föl:

É v	Osztalék a befizetett részvénytőke százalékában			A befizetett részv. tőkéből esik		A múlt évi nyereség áthozatalából esik		A folyó évi tiszta nyereségből		Az összes tiszta nyereségből esik		A kifizetett osztalékból esik	
	budapesti	vidéki	összesen	budapesti	vidéki	budapesti	vidéki	budapesti	vidéki	budapesti	vidéki	budapesti	vidéki
m a l o m r é s z v é n y - t á r s a s á g o k n á l													
1880	8 ⁵⁸	3 ⁵⁰	7 ⁹¹	66 ⁵⁷	33 ⁴³	66 ⁸¹	33 ¹⁹	71 ⁸¹	28 ¹⁹	71 ²⁵	28 ⁷⁵	72 ³³	27 ⁷⁷
1881	4 ⁴⁸	5 ⁷³	4 ⁸⁹	66 ⁶⁸	33 ³²	90 ³¹	9 ⁶⁹	51 ⁶⁹	48 ³¹	55 ²⁷	44 ⁷³	60 ⁹⁸	39 ⁰²
1882	17 ⁵²	12 ⁵²	15 ⁸⁴	66 ⁸⁷	33 ⁶³	80 ⁷⁴	19 ²⁶	71 ⁵⁰	28 ⁵⁰	71 ⁵¹	28 ⁴⁹	73 ⁴¹	26 ⁵⁹
1883	15 ⁸⁰	11 ⁸⁶	14 ⁴⁷	66 ⁸¹	33 ⁶⁹	66 ⁰⁶	33 ⁹⁴	66 ⁶⁶	33 ³⁴	66 ⁶²	33 ³⁸	72 ⁴⁰	27 ⁶⁰
1884	12 ¹⁸	9 ⁷⁴	11 ³⁵	66 ²³	33 ⁷⁸	37 ⁸⁷	62 ¹³	66 ³²	33 ⁶⁸	65 ⁰³	34 ⁹⁷	71 ⁰⁴	28 ⁰⁶
1885	10 ¹⁴	7 ⁸³	9 ²⁰	63 ⁷³	36 ²⁷	45 ⁰³	54 ⁹⁷	62 ²⁰	37 ⁸⁰	61 ⁴⁷	38 ⁵³	69 ⁴⁷	30 ⁵³
1886	4 ¹²	6 ⁹⁸	5 ¹⁷	64 ⁴¹	35 ⁵⁹	64 ¹⁷	35 ⁸³	39 ¹⁷	60 ⁸³	41 ³⁴	58 ⁶⁶	50 ⁵¹	49 ⁴⁹
1887	6 ⁴⁴	5 ⁷⁰	6 ¹⁶	61 ⁵⁸	38 ⁶²	59 ⁸⁸	40 ¹²	62 ⁰²	37 ⁹⁸	61 ⁸⁴	38 ¹⁶	64 ⁰³	35 ⁹⁷
1888	8 ⁷¹	7 ⁷¹	8 ³⁰	57 ⁵⁶	42 ⁴⁴	77 ⁰²	22 ⁹⁸	56 ⁹³	43 ⁰⁷	57 ⁸⁸	42 ¹²	60 ⁶⁰	39 ⁴⁰
1889	5 ⁶⁹	6 ⁶⁶	6 ⁰⁹	58 ¹³	41 ⁸⁷	68 ⁹¹	31 ⁰⁹	55 ⁶⁸	44 ³²	53 ³⁹	46 ⁴¹	54 ³⁵	45 ⁷⁵
1890	13 ⁴⁹	9 ⁶⁰	11 ⁹²	56 ⁷⁸	43 ²²	64 ³⁴	35 ⁶⁶	65 ³⁰	34 ⁷⁰	65 ²⁷	34 ⁷³	65 ¹⁹	34 ⁸¹
1891	13 ⁰⁴	9 ⁴⁸	11 ⁵⁰	56 ⁹¹	43 ⁰⁹	74 ⁴⁸	25 ⁶²	58 ⁸¹	41 ¹⁹	59 ⁸⁰	40 ²⁰	64 ⁴⁹	35 ⁵¹
1892	7 ⁸³	3 ³⁷	5 ⁸²	52 ⁸⁸	47 ¹²	71 ⁰²	28 ⁹⁸	75 ⁰¹	24 ⁹⁹	74 ⁷⁸	25 ²²	71 ¹⁹	28 ⁸⁷
1893	10 ²⁴	4 ⁰⁴	7 ²¹	51 ⁰⁸	48 ⁹²	76 ⁴³	23 ⁵⁷	70 ³⁵	29 ⁶⁵	70 ⁶³	29 ³⁷	72 ⁵⁷	27 ⁴³
1894	6 ⁵⁶	3 ⁷⁸	5 ¹²	48 ³⁴	51 ⁶⁶	61 ⁷⁷	38 ²³	52 ²²	47 ⁷⁸	53 ⁰⁰	47 ⁶⁰	61 ⁸⁸	38 ¹²

Tizenöt év közül csak háromban fizettek a vidéki malmok nagyobb osztalékot mint a budapesti malom-részvénytársaságok. Ez utóbbiak hét évben 10⁰/₀-ot meghaladó osztalékot nyújtottak részvényeseiknek, az előbbieket csak két évben; de általában ezekről sem lehet mondani, hogy nem volnának elég jövedelmező vállalatok. Csak a három utóbbi évben látunk érzékeny hanyatlást. Az 1892. és 1894. év csaknem olyan gyengén jövedelmező volt a vidéki malmokra, mint az 1880. év. Jellemző, hogy 1881-ben és 1886-ban, a budapesti malmokra nézve legkedvezőtlenebb években, a vidéki malmok tisztességes osztalékot tudtak fizetni.

A vidéki malmok befizetett részvénytőkéjének emelkedésével arányszámuk egyre növekedett, másfél évtizeddel ezelőtt csak egy-harmad esett rájuk, 1894 végén pedig már több mint fele. A vidéki malmok részesülése a tiszta nyereségben már távolról sem ily nagy, minthogy távolról sem oly jövedelmezők, mint a budapesti malmok.

Malomiparunk nem csupán a belfogyasztást látja el, hanem buza-főlöslégünk tekintélyes részét liszt alakban szállítja külföldre. Közgazdasági szempontból ennek igen nagy fontossága van, mert némileg enyhíti azt az egyoldalúságot, hogy a külföld iparcikkeit csaknem kizárólag nyers terményekkel fizetjük. Érdemes az átalakulási folyamat, mely idők folytán e tekintetben mutatkozik. Nagyon hosszú időre azonban nem mehetünk vissza, mert 1849-től kezdve Magyarország nem képezett külön vámterületet, s mindaddig míg az 1867-ben szervezett magyar hivatalos statisztika kísérletet nem tett külkereskedelmi forgalmunk megállapítására, teljesen hiányoztak az adatok.

Buza- és lisztkivitelünk nagyságát 1868-tól 1875-ig a következő összeállítás mutatja. Behozatalunkat azonban a nevezett cikkek-ből csakis három évről mutathatjuk ki, minthogy az első években buza-behozatalunk, jelentéktelenségénél fogva, nem mutatott ki elkülönítve a többi gabonacemüektől:

É v	Behozatal			Kivitel			Kiviteli többlet		
	búza	liszt	együtt	búza	liszt	együtt	búzából	lisztből	együtt
	m é t e r m á z s a								
1868	—	—	—	6,943.625	1,583.679	8,527.304	—	—	—
1869	—	—	—	4,898.777	2,002.492	6,901.269	—	—	—
1870	—	—	—	3,915.980	1,921.829	5,837.809	—	—	—
1871	—	—	—	4,184.940	2,322.826	6,507.766	—	—	—
1872	—	—	—	2,107.764	1,315.364	3,423.128	—	—	—
1873	325.473	227.276	552.749	1,510.067	825.428	2,335.495	1,184.594	598.152	1,782.746
1874	991.362	310.141	1,301.503	1,919.935	1,317.041	3,236.976	928.573	1,006.900	1,935.473
1875	23.301	147.561	170.862	3,362.355	1,557.094	4,919.449	3,339.054	1,409.533	4,748.587

Jóval teljesebb ennél a következő kimutatás, mely újabb áruforgalmi statisztikánk alapján készült:

É v	A Magyarbi-rodalom búza termése*)	Behozatal				Kivitel				Kiviteli többlet			
		Búza	Liszt	Korpa	Együtt	Búza	Liszt	Korpa	Együtt	Búzából	Lisztből	Korpából	Együtt
		m é t e r m á z s a											
1882	37,878.061	746.271	99.160	11.472	856.903	6,020.112	2,891.875	468.521	9,380.508	5,273.841	2,792.715	457.049	8,523.605
1883	26,493.712	849.203	70.551	15.107	934.861	5,197.861	3,540.051	510.434	9,248.346	4,348.658	3,469.500	495.327	8,313.485
1884	30,898.707	774.926	90.146	8.720	873.792	4,155.116	3,493.895	445.557	8,094.568	3,380.190	3,403.749	436.837	7,220.776
1885	32,921.454	660.109	90.530	9.726	760.365	5,466.093	3,499.187	479.938	9,445.218	4,799.984	3,408.657	470.212	8,678.853
1886	30,257.691	86.430	108.876	12.170	207.476	5,377.635	3,539.325	392.581	9,309.541	5,291.205	3,430.449	380.411	9,102.065
1887	42,390.758	40.401	97.815	12.790	151.066	6,071.658	3,718.308	393.832	10,183.798	6,031.197	3,620.493	381.042	10,032.732
1888	39,491.512	66.851	99.894	13.623	180.368	7,863.172	4,755.992	760.623	13,379.787	7,796.321	4,656.098	747.000	13,199.419
1889	26,557.427	114.784	97.148	11.066	222.998	5,551.365	4,618.481	764.877	10,934.723	5,436.581	4,521.333	753.811	10,711.725
1890	42,986.568	198.735	109.069	18.142	325.946	7,413.742	4,468.186	569.381	12,451.309	7,215.007	4,359.117	551.239	12,125.363
1891	39,370.971	370.802	84.520	16.316	471.638	6,489.620	4,812.210	794.304	12,096.134	6,118.818	4,727.690	777.988	11,624.496
1892	40,570.409	950.710	01.936	6.976	1,019.622	4,849.931	4,972.973	1,117.832	10,940.736	3,899.221	4,911.037	1,110.856	9,921.114
1893	45,943.833	1,179.030	75.985	15.434	1,271.049	4,936.899	5,577.973	1,229.001	11,743.873	3,756.769	5,501.988	1,213.567	10,472.324
1894	42,027.251	1,186.323	64.392	42.246	1,292.961	5,118.984	5,960.819	715.885	11,795.688	3,932.661	5,896.427	673.639	10,502.727
1895	46,896.280	751.876	79.731	114.730	946.337	6,085.817	6,445.721	507.530	13,039.068	5,333.941	6,365.990	392.800	12,092.731

*) Horvát-Szlavonország 1882—84. évi búzatermése megközelítőleg számított ki.

E számok hangosan hirdetik, hogy Magyarország határozottan gabonexportáló állam s még nagyon messze állunk attól, hogy termésünket saját népességünk fogyassza el. Ha az évek során végig tekintünk, azt látjuk, hogy a búzából és lisztből kivitt mennyiség nem hogy esükenne, hanem még emelkedik. A hetvenes években bruttó kivitelünk 2³³ és 6⁵⁰ millió között mozgott s még 1868-ban is, e kivételesen kedvező évben, összes kivitelünk búzából és lisztből csak 8³³ millió métermázsára rugott; 1887-től 1895-ig ellenben már netto kivitelünk is 9⁹² és 13²⁰ millió

métermázsára között váltakozott. Ez is hangosan hirdeti, hogy mennyire emelkedett hazánkban a gabonatermelés, mert a megnövekedett belfogyasztás dacára az utóbbi évtizedben hasonlíthatatlanul több kerül kivitelre.

Malomiparunk szempontjából különösen az érdekes, hogy kivitt búzáknak hány százaléka megy ki mint buza s hány százaléka liszt alakban. A bruttó kivitt tekintve a számok így alakultak, kihagyva természetesen az 1876—81-diki időszakot, mely évekről áruforgalmi adataink nincsenek:

É v	E s i k		É v	E s i k		É v	E s i k	
	búzára	lisztre		búzára	lisztre		búzára	lisztre
	százalék			százalék			százalék	
1868	81 ⁴³	18 ⁵⁷	1882	67 ⁵⁵	32 ⁴⁵	1889	54 ⁵⁹	45 ⁴¹
1869	70 ⁹⁹	29 ⁰¹	1883	59 ⁴⁹	40 ⁵¹	1890	62 ⁴⁰	37 ⁶⁰
1870	67 ⁰⁸	32 ⁹²	1884	54 ³²	45 ⁶⁸	1891	57 ⁴²	42 ⁵⁸
1871	64 ³¹	35 ⁶⁹	1885	60 ⁹⁷	39 ⁰³	1892	49 ³⁷	50 ⁶³
1872	61 ⁵⁸	38 ⁴²	1886	60 ³¹	39 ⁶⁹	1893	46 ⁹²	53 ⁰⁸
1873	64 ⁶⁶	35 ³⁴	1887	62 ⁰¹	37 ⁹⁹	1894	46 ²⁰	53 ⁸⁰
1874	59 ³¹	40 ⁶⁹	1888	62 ³¹	37 ⁶⁹	1895	48 ⁴⁸	51 ⁵²
1875	68 ³⁵	31 ⁶⁵						

A bő termésű 1868. évben búzáknak még csak 18⁵⁷ %-át vittük ki liszt alakban. A következő évben az arány rohamosan emelkedett, de ezt nem annyira liszt kivitelünk növekedése idézte elő, mint inkább a gyenge terméseink folytán bekövetkezett megromlása kiviteli képességünknek. 1874-ben buza- és liszt kivitelünk együttes mennyiségéből több mint 40% esett az utóbbira, pedig abszolút számokban kifejezve ekkor kevesebb lisztet exportáltunk mint 1868-ban. De még egy más körülmény is leszállítja 1872-től kezdve a liszt kivitel magas arányszámának értékét. Silány terméseink folytán, a mint már fentebb említettük, nagy malmaink, hogy őrlőképességüket valamennyire kihasználják s külföldi összeköttetéseiket fentartsák, oláh búzát hoztak be. Liszt kivitelünk tehát nemcsak saját búzafölöslegünknek értékesítése, hanem kifejezésre jut abban a behozott idegen buza is. Ha tehát liszt kivitelünket buza kivitelünkkel össze akarjuk hasonlítani, az előbbiből

le kell vonnunk a behozott idegen búzáknak 70% -át. Ez az eredményt oly annyira megváltoztatja, hogy így módon összes buza- és liszt kivitelünk az utóbbira 1873-ban csak 28³¹, 1874-ben csak 24⁵¹ % esik.

A nyolcvanas évektől fogva liszt kivitelünk aránya már sokkal kedvezőbb; különösen a négy utolsó évben már meghaladta buza kivitelünket. De itt ismét egy kis helyreigazításra van szükségünk. Általánosan ismert tény, hogy az utóbbi években az őrlés-kikészítési forgalomban a balkán államokból nagy mennyiségű buza jön be hozzánk. Hogy helyes összehasonlítást tehessünk, ennek hetven százalékát ismét le kell vonnunk liszt kivitelünk s csak az azon felül maradt mennyiséget hasonlíthatjuk össze buza kivitelünk mennyiségével. Ezt a műveletet végrehajtva azt látjuk, hogy 1892-től 1895-ig, megtartva az évek sorrendjét, a liszt kivitel arányszáma következőleg alakult: 47⁰⁴,

49'os, 50'os, 49'25" o/ó. Volt tehát egy év, midőn lisztkivitelünk még ezt a számítást alkalmazva is meghaladta buzakivitelünket, s általában a három utolsó évben buza- és lisztkivitelünk csaknem teljesen egyensúlyban állt egymással, vagyis ugyanannyi lisztet vittünk ki, mint búzát.

Lisztkivitelünk dacára a nehéz versenyviszonyoknak, határozottan növekedő irányt mutat. A hetvenes években, midőn legnagyobb volt. 1871-ben 232 millió métermázsára ment, 1895-ben

ellenben 644 millióra rugott, vagyis csaknem megháromszorozódott. De a nyolczvanas évektől fogva is nagy az emelkedés, hiszen még 1882-ben is csak 280 millió métermázsára lisztet vittünk ki, felényit sem mint a legutolsó évben. Ez mutatja legfényesebben malmaink hatalmas versenyképességét.

Lisztkivitelünknek azonban aránylag csak egy kis része jut a vámkülföldre, a mint a következő összeállítás mutatja:

Rendeltetési ország	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895
a) Ezer métermázsákban.														
Ausztria	1.532	1.918	1.997	2.200	2.309	2.544	3.091	3.060	3.109	3.765	4.108	4.532	4.897	5.203
Bosznia és Hercegovina	41	23	21	23	30	41	72	84	69	44	50	69	78	132
Németország	310	275	234	126	113	139	92	115	293	192	233	202	183	226
Svájc	197	173	141	127	125	143	157	93	55	50	45	32	40	39
Olaszország	3	6	9	35	44	17	18	11	12	7	6	10	7	8
Franzsaország	108	194	214	81	128	96	174	163	138	148	108	120	135	102
Spanyolország	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	00	00	00	00
Belgium ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hollandia ¹⁾	46	134	44	39	32	40	94	50	2	2	1	1	3	5
Nagybritannia	569	711	729	752	628	599	923	856	584	504	436	511	525	620
Dánia ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svédország és Norvégia ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Románia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szerbia	28	25	24	25	31	00	00	00	1	00	1	00	00	1
Bulgária és Kelet-Rumélia ²⁾	13	13	9	15	13	9	10	8	7	6	5	4	4	3
Montenegro ²⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Görögország ²⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gibraltár, Malta, Cyprus ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Európai Törökország ²⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szunda-szigetek ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyiptom ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tunisz ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Algír ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zanzibár ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brazília ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Balkán félsziget többi részei	3	3	4	4	10	3	2	2	2	2	3	—	—	—
Más államok	41	64	68	67	76	86	122	175	201	85	1	—	—	—
Oroszország	1	1	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	—
Ázsiai Törökország ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	2.892	3.540	3.494	3.499	3.539	3.718	4.756	4.618	4.468	4.812	4.973	5.578	5.961	6.446
b) Ezer forintokban.														
Ausztria	24.977	31.258	27.740	25.795	30.038	33.079	38.864	39.012	40.244	52.961	53.236	53.476	55.533	56.193
Bosznia és Hercegovina	662	371	287	326	390	531	903	1.076	901	616	658	812	886	1.427
Németország	5.048	4.489	3.259	1.473	1.467	1.806	1.166	1.467	3.785	2.678	3.087	2.378	2.070	2.444
Svájc	3.210	2.812	1.948	1.489	1.624	1.858	1.956	1.177	711	774	603	376	549	418
Olaszország	44	106	123	416	564	218	224	135	151	99	85	226	80	83
Franzsaország	1.762	3.161	2.973	951	1.679	1.247	2.205	2.082	1.790	2.072	1.437	1.414	1.535	1.105
Spanyolország	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Belgium	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hollandia	757	2.188	610	463	421	523	1.192	630	20	20	18	7	35	47
Nagybritannia	9.277	11.583	10.095	8.759	8.155	7.783	11.590	10.885	7.567	6.929	5.774	6.085	5.952	6.696
Dánia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svédország és Norvégia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Románia	459	413	335	292	397	1	1	1	7	4	10	4	1	5
Szerbia	207	213	121	176	169	115	125	101	98	86	66	44	47	31
Bulgária és Kelet-Rumélia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Montenegro	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Görögország	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gibraltár, Malta, Cyprus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Európai Törökország	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szunda-szigetek	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egyiptom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tunisz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Algír	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zanzibár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brazília	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Balkán félsziget többi részei	55	53	61	46	125	44	30	31	31	33	36	—	—	—
Más államok	669	1.048	949	776	986	1.126	1.517	2.241	2.605	1.187	9	—	—	—
Oroszország	10	8	4	1	4	00	00	2	1	00	00	00	00	—
Ázsiai Törökország	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	47.137	57.703	48.505	40.963	46.019	49.335	59.786	58.855	57.925	67.465	65.892	65.820	67.596	69.614
c) Kereskedelmi érték métermázsánként forint.														
	16'30	16'30	13'86	11'71	13'00	13'00	12'67	12'75	12'66	14'02	13'26	11'80	11'34	10'80

¹⁾ Belgium és Hollandia a kimutatásokban 1891-ig bezárólag együttesen foglalva vannak kimutatva. — ²⁾ 1886-ig bezárólag a »Balkán félsziget többi részei« megnevezés alatt szereplő országokkal együttesen foglalva. — ³⁾ 1892-ig bezárólag a »Balkán félsziget többi részei« megnevezés alatt szerepelnek. — ⁴⁾ 1893-ig bezárólag a »Más államok« gyűjtő megnevezés alatt szerepelnek.

Lisztkivitelünk túlnyomó részét, egyre növekedő arányokban, az osztrák fogyasztási piac veszi föl magába. 1882-ben összes lisztkivitelünknek még csak 52'97%-a irányult Ausztriába, 1895-ben ellenben már 80'72%-a. Ausztria után tudvalevőleg Nagy-Britannia a legjobb fogyasztója lisztünknek; de itt a nyolczvanas

évek végéig némi hullámzással, ha emelkedést látunk is, de a kilenczvenes években már tetemes a hanyatlás. Az a kis föllendülés, mely 1895-ben mutatkozott, távolról sem volt képes helyre tenni a korábbi évek esökkenését. Az abszolút mennyiségnél még nagyobb a hanyatlás, ha Nagy-Britannia részesülési arányát te-

kintjük liszt kivételünkben. 1882-ben Nagy-Britanniára még 19°/_o esett, 1895-ben ellenben már csak 9°/_o. Németországba irányuló liszt kivételünk is erősen hullámzott s azt a magasságot, melyen 1882-ben állt, többé sohasem érte el. De liszt kivételünk hanyatlása — a ránk nézve fontosabb országokat véve — egyik államnál sem oly szembeszökő mint Svájcban. Liszt kivételünk itt tizennégy év alatt ötödrészére szállt le, s a folytonos hanyatlást alig szakítja meg itt-ott némi emelkedés. Annál kedvezőbb liszt kivételünk emelkedése Bosznijába. 1895-ben már csak Ausztriába, Nagy-Britanniába és Németországba szállítottunk több lisztet, mint a megszállott tartományokba. Bosznia után 1895-ben Franciaország következett, szintén azon államok egyike, melyekbe liszt kivételünk nagy ingadozást mutat. A maximumot 1883-ban és 1884-ben látjuk, ez utóbbi évben 214 ezerre rugott, de már a következőben 81 ezerre szállt le; voltak kisebb-nagyobb föllendülések azután is, de liszt kivételünk Franciaországba nagy arányokat soha sem tudott ölteni s 1895-ben kevesebb lisztet vittünk ki mint 1882-ben. Jelentősen még braziliai liszt kivételünk is, de azt statisztikánk csak a legutóbbi négy évről mutatja ki elkülönítve, így nem tűnik ki belőle, hogy mekkora az a hanyatlás,

melyet legújabbán a megerősödött amerikai verseny folytán szenvedett.

Táblázatunk a mennyiség mellett az értéket is kimutatja, melyből még inkább kitűnik liszt kivételünk rendkívüli fontossága. A tárgyalt tizennégy év alatt liszt kivételünk értéke soha sem süllyedt 40 millió forint alá, ellenben több évben közel járt a 70 millióhoz. Az irányzat általában emelkedő, mit az egyre süllyedő árak mellett csakis mind nagyobb és nagyobb liszt tömegek kiszállítása által értünk el. 1882-ben kivételünkben egy métermázsza lisztnek kereskedelmi egységára átlagosan 16°/_o frt volt, 1895-ben pedig már csak 10°/_o frt. Ez a legalacsonyabb ár az egész másfél évtized alatt.

Noha külön áruforgalmi statisztikánk teljesen megvilágítja buza- és liszt kivételi viszonyainkat; a közös vámterület áruforgalmi statisztikájának adatai szintén nagy érdeklődéssel bírnak, mert azokból tűnik ki, hogy e nagy egységes fogyasztási terület bír-e vagy sem gabonafölösleggel?

Az osztrák-magyar monarchia buza-termését s a közös vámterület buza-, liszt- és korpa-forgalmát a következő kimutatás állítja szem elé:

É v	Az osztrák-magyar monarchia búza-termése	behozatal				kivitel				kiviteli többlet				Kikészítésre behozott búza
		Búza	Liszt ¹⁾	Korpa	Együtt	Búza	Liszt ¹⁾	Korpa	Együtt	Búza	Liszt ¹⁾	Korpa	Együtt	
m é t e r m á z s á k b a n														
1882 ...	50,140.760	2,296.073	344.532	106.628	2,747.233	4.334.769	1,815.058	483.786	6,634.219	2,038.696	1,471.126	377.158	3,886.980	59.187
1883 ...	36,964.074	1,662.040	21.613	102.209	1,785.862	2,808.279	1,817.616	647.772	5,273.667	1,146.239	1,796.003	545.563	3,487.805	206.755
1884 ...	42,910.544	1,285.602	13.742	131.213	1,430.557	1,108.576	1,529.596	552.362	3,190.534	177.026	1,515.854	421.149	1,759.977	254.559
1885 ...	46,214.261	1,391.293	15.281	160.318	1,556.882	1,575.262	1,499.699	527.732	3,062.713	193.979	1,484.418	367.434	2,045.831	190.178
1886 ...	42,371.230	226.348	22.368	159.860	493.585	2,095.529	1,454.066	539.534	4,089.129	1,869.181	1,431.698	379.665	3,680.544	123.734
1887 ...	57,088.485	78.618	7.542	152.393	238.553	2,335.025	1,283.336	508.960	4,127.321	2,256.407	1,275.794	356.567	3,888.768	186.736
1888 ...	53,941.191	11.178	730	128.620	140.528	4,141.214	2,060.070	1,007.566	7,299.750	4,130.036	2,060.240	968.046	7,159.222	266.548
1889 ...	37,173.638	17.993	446	167.855	186.294	2,559.318	1,762.281	1,070.328	5,391.927	2,541.325	1,761.835	902.473	5,205.633	377.602
1890 ...	54,976.203	42.411	585	183.288	226.284	2,363.896	1,364.046	834.307	4,568.149	2,326.485	1,364.361	651.019	4,341.865	455.844
1891 ...	50,813.430	95.187	1.212	182.620	279.028	1,548.092	993.757	1,414.735	3,956.584	1,452.905	992.545	1,232.106	3,677.556	970.032
1892 ...	54,561.603	130.539	1.076	104.672	236.287	750.565	453.759	1,587.488	2,791.812	620.026	452.683	1,482.816	2,555.525	1,323.706
1893 ...	58,051.252	207.224	1.657	173.723	382.604	761.772	418.200	1,610.522	2,790.494	554.543	416.543	1,436.799	2,407.890	1,870.836
1894 ...	55,408.290	278.160	3.673	301.419	583.252	646.239	262.380	728.541	1,667.159	368.078	258.707	427.122	1,053.907	1,711.557
1895 ...	60,276.319	270.812	8.435	412.445	691.692	678.594	113.666	384.486	1,176.746	407.782	105.231	27.959	485.034	1,074.563

¹⁾ 1882—84-ig és 1894-től 1895-ig csak megközelítő adat.

Monarchiánk évi buza-termése 37 és 60 millió métermázsza között ingadozik. A nyolczvenas években csak háromszor, 1882-, 1887- és 1888-ban haladta meg az ötven millió métermázsát, a kilenczvenes években ellenben egyetlen évben sem maradt azon alul. Daczára azonban buza-termésünk növekedésének, kivételünk nem hogy emelkednék, hanem inkább hanyatlak. A kiviteli többlet 1888-ban érte el a tetőpontot, midőn a kivitel két egymást követő jó év táplálta s a nyugofeurópai államok nem a legjobb aratása előmozdította. Azóta állandó, és pedig elég rohamos hanyatlás mutatkozik; de azért még sem lehet mondani, hogy a monarchiának egyáltalán nem volna többé buza-kivitele. Még akkor sem mondhatjuk azt, ha az őrlés-kikészítési forgalomba behozott buza s ugyanily czimen kivitt liszt különbözetét is levonjuk kiviteli többletünkből. Ez a forgalom 1891 óta vált igazán jelentékenyvé s azt látjuk, hogy az őrlés-kikészítési forgalomban 1891-ben 585,631, 1892-ben pedig 667,652, 1893-ban 918,566, 1894-ben pedig 610,162 métermázsával hoztuk be több buzát, mint a mennyi lisztet kivittünk; 1895-ben ellenben már a liszt kivitel haladta meg a buza-behozatalt 189,944 métermázsával. A négy előbbi évben tehát le kell vonnunk, az utolsó évben hozzá kell adnunk a kimutatott mennyiséget kiviteli többletünkhöz, akkor az így módosul:

1891-ben	3,091.925 métermázsza
1892-ben	1,887.873 >
1893-ban	1,489.324 >
1894-ben	443.745 >
1895-ben	674.098 >

Valódi netto-kivételünk 1894-ben süllyedt legmélyebbre. De adataink azt is mutatják, hogy buza-kivételünk nem függ a belföldi nagy termésektől, hanem a külföldi kereslet szerint igazodik. Fokozódott-e oly roppant arányokban a monarchia fogyasztási képessége, vagy a megrekedt kivitel folytán a készletek halmozódtak fel lavinászerűleg, arra nézve adataink nincsenek. Annyi azonban kétségtelennek látszik, hogy monarchiánk nem szűnt meg buza-kivivő terület lenni, s ha csak több gyöngye termés nem következik az 1890 óta szakadatlanul tartó jó termések után, mindig marad a belfogyasztás után buzafeleslegünk, melyet a külföldön kell elhelyeznünk s melyet jobb, ha liszt alakjában viszünk ki.

De ha eljön is az idő, hogy buza-termésünket a vámterület maga képes elfogyasztani, malomiparunk fontossága ezzel nem fog hanyatlani, mert igen nagy közgazdasági érdek fűződik hozzá, hogy a tökély lehető magas fokán álló őrlés, gabonánkból minél több és minél táplálóból lisztet állítson elő.

II.

TÁBLÁS KIMUTATÁSOK.

A malmok tulajdonjogi jellege és kezelése.

Sorszám	Országgrészmegye	A malmok száma	tulajdona						Özégjegyzés		Kezelési mód			
			Kincstár	Község	Közbirtokosság	Részvénytársaság	Egyházak és felekezetek	Alapok és alapítványok	Magánosok	be van jegyezve	nincs bejegyezve	háziilag	bérben	iparvállalat
a) Duna bal partja.														
Nagy vizimalmok.														
1	Árva vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bars	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Esztergom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Hont	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Liptó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Nógrád	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Nyitra	7	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	Pozsony	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	Trencsén	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10	Turóc	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	Zólyom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	10	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
b) Duna jobb partja.														
1	Baranya vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Fejér	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Győr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Komárom	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Moson	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Somogy	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Sopron	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	Tolna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	Vas	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10	Veszprém	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	Zala	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
c) Duna-Tisza köze.														
1	Bács-Bodrog vármegye	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Csongrád	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Heves	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Jász-N.-Kun-Szolnok vm.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
d) Tisza jobb partja.														
1	Abauj-Torna vármegye	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bereg vármegye	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Borsod	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Gömör	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Sáros	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Szepes	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Ung	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	Zemplén	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
e) Tisza bal partja.														
1	Békés vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bihar	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Hajdu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Mármaros	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Szabolcs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Szatmár	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Szilágy	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	Ugocsa	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
f) Tisza-Maros szöge.														
1	Arad vármegye	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Csanád	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	K.-Szörény	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Temes	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Torontál	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
g) Erdély.														
1	Alsó-Fehér vármegye	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	B.-Naszód	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Brassó	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Csik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Fogarás	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Háromszék	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Hunyad	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	Kis-Küküllő	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	Kolozs	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10	Maros-Torda	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	Nagy-Küküllő	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
12	Szeben	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
13	Sz.-Doboka	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
14	T.-Aranyos	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
15	Udvarhely	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	105	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Magyarország összesen														
		222	3	25	4	10	16	2	63	11	94	59	46	
Flume város és kerülete														
		1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	

A malmok tulajdonjogi jellege és kezelése.

Sorszám	Országrészmegye	A malmok száma	tulajdonosa						Czégjegyzés		Kezelési mód				
			Kincstár	Község	Közbirtokosság	Bésvényfőrsóság	Egyházak és felekezetek	Alapok és alapítványok	Magánosok	be van jegyezve	nincs bejegyezve	háziilag	bérben	iparvállalat	gazdasági ipar
a) Duna bal partja.		K i s v i z i m a l m o k.													
1	Árva vármegye	151	—	33	76	—	1	—	41	—	151	24	127	144	7
2	Bars	193	2	50	13	—	—	12	—	116	—	193	86	107	193
3	Esztergom vármegye	81	—	10	—	1	—	7	—	63	—	81	63	18	81
4	Hont vármegye	205	—	57	8	—	—	19	—	121	—	205	87	118	203
5	Liptó	102	2	17	8	—	—	—	—	75	—	102	59	43	102
6	Nógrád	147	—	17	21	—	2	8	—	99	—	147	42	105	147
7	Nyitra	709	—	24	8	—	—	6	—	669	—	709	581	128	701
8	Pozsony	452	—	3	2	—	1	3	—	443	—	452	404	48	451
9	Trencsén	423	—	8	5	—	1	6	—	402	—	423	328	95	407
10	Turóc	114	—	5	12	—	—	1	—	96	—	114	68	48	114
11	Zólyom	99	2	14	1	—	—	6	1	75	—	99	60	39	98
	Összesen	2.676	6	238	154	5	71	2	2.200	—	2.676	1.800	876	2.641	35
b) Duna jobb partja.															
1	Baranya vármegye	624	—	5	—	—	—	3	—	616	—	624	536	88	622
2	Fejér	159	—	8	1	—	—	3	—	147	—	159	94	65	156
3	Győr	90	—	2	3	—	—	2	—	83	—	90	80	4	90
4	Komárom	141	—	9	—	—	—	1	—	131	—	141	100	32	141
5	Moson	51	—	2	2	—	—	—	—	47	—	51	49	2	51
6	Somogy	228	—	12	10	—	—	8	—	198	—	228	99	129	227
7	Sopron	172	—	2	2	—	—	5	—	163	—	172	108	64	172
8	Tolna	254	—	20	4	—	4	1	—	225	—	254	204	50	252
9	Vas	336	—	6	2	—	—	8	—	320	—	336	223	113	336
10	Veszprém	257	1	22	23	—	4	29	1	177	—	257	82	175	255
11	Zala	538	—	7	14	—	—	19	—	498	—	538	382	156	537
	Összesen	2.850	1	95	61	8	79	1	2.605	—	2.850	1.972	878	2.839	11
c) Duna-Tisza köze.															
1	Bács-Bodrog vármegye	226	—	—	—	—	1	—	—	225	1	225	225	1	223
2	Csongrád	17	—	—	—	—	—	—	—	17	—	17	17	—	17
3	Heves	101	—	6	7	—	—	15	—	73	—	101	50	51	101
4	Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye	11	—	2	—	—	—	—	—	9	—	11	10	1	11
5	Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun	275	5	3	3	—	—	2	—	262	—	275	238	37	273
	Összesen	630	5	11	10	1	17	—	586	1	629	510	90	625	5
d) Tisza jobb partja.															
1	Abauj-Torna vármegye	108	1	11	2	—	—	12	—	82	—	108	35	73	108
2	Bereg vármegye	96	—	1	—	—	—	1	—	94	—	96	45	51	89
3	Borsod	105	—	1	27	—	—	14	—	63	—	105	37	68	105
4	Gömör	178	—	34	27	—	2	12	—	103	2	176	58	120	173
5	Sáros	226	—	9	3	—	3	5	—	206	—	226	111	115	224
6	Szepes	227	1	60	21	—	—	16	—	120	1	226	67	160	226
7	Ung	125	—	—	—	—	—	—	—	125	—	125	94	31	119
8	Zemplén	94	—	—	1	—	1	2	—	90	—	94	50	44	92
	Összesen	1.159	2	125	81	6	62	—	883	3	1.156	497	662	1.136	23
e) Tisza bal partja.															
1	Békés vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar	472	—	28	6	—	1	22	—	415	—	472	380	92	469
3	Hajdu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Máramaros	425	5	2	2	—	—	9	—	407	—	425	394	31	414
5	Szabolcs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár	243	1	25	—	—	—	17	—	200	—	243	198	45	234
7	Szilágy	286	—	—	—	—	—	—	—	286	—	286	252	34	286
8	Ugocsa	58	—	1	—	—	—	5	—	52	—	58	56	2	57
	Összesen	1.484	6	56	8	1	53	—	1.360	—	1.484	1.280	204	1.460	24
f) Tisza-Maros szöge.															
1	Arad vármegye	263	1	3	1	—	2	2	—	254	—	263	204	59	261
2	Csanád	26	—	—	—	—	—	—	—	26	—	26	26	—	26
3	Krassó-Szörény vármegye	895	—	—	3	—	1	1	—	890	—	893	877	18	889
4	Temes vármegye	130	—	—	4	—	1	1	—	124	2	130	123	7	119
5	Torontál	47	—	—	—	—	—	—	—	47	—	47	46	1	47
	Összesen	1.361	1	3	8	4	4	—	1.341	2	1.359	1.276	85	842	519
g) Erdély.															
1	Alsó-Fehér vármegye	426	5	3	—	—	—	8	5	405	—	426	367	59	414
2	B.-Naszód	212	—	14	—	—	—	6	1	188	—	212	182	30	212
3	Brassó	60	—	36	—	—	2	5	—	17	—	60	14	46	60
4	Csik	626	—	4	—	—	—	—	—	620	—	626	524	102	608
5	Fogarás	162	11	15	3	—	—	8	—	125	—	162	38	124	162
6	Háromszék	312	—	7	1	—	—	3	—	301	—	312	171	141	312
7	Hunyad	1.419	2	19	1	—	—	4	2	1.391	1	1.418	1.312	107	1.316
8	Kis-Küküllő	30	—	8	—	—	—	5	5	15	—	30	15	15	30
9	Kolozs	296	—	9	—	—	—	9	2	275	—	296	221	75	294
10	Maros-Torda	275	1	2	1	—	—	14	—	257	—	275	220	55	275
11	Nagy-Küküllő	83	—	42	1	—	—	11	—	29	—	83	29	54	83
12	Szeben	134	—	54	19	—	—	10	—	51	—	134	71	63	134
13	Sz.-Doboka	366	1	4	2	—	—	4	1	354	—	366	311	55	362
14	T.-Aranyos	466	—	3	3	—	—	12	—	448	—	466	407	59	466
15	Udvarhely	164	—	3	13	—	—	2	—	146	—	164	123	41	160
	Összesen	5.031	20	223	46	5	101	16	4.620	1	5.030	4.005	1.026	4.888	143
Magyarország összesen		15.191	41	751	368	30	387	19	13.595	7	15.184	11.370	3.821	14.431	760
Fiume város és kerülete		3	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—

Összesen.

Sorszám	Országgrész, megye	A malmok száma	tulajdona						Czégjegyzés		Kezelési mód				
			Kincstár	Község	Közbirtokosság	Részvénytársaság	Egyházak és felekezetek	Alapok és alapítványok	Magánosok	be van jegyezve	nincs bejegyezve	házilag	bérben	iparvállalat	gazdasági ipar
a) Duna bal partja.															
1	Árva vármegye	151	—	33	70	—	1	—	41	—	151	24	127	144	7
2	Bars	199	2	50	13	—	12	—	122	2	197	91	108	198	1
3	Esztergom	85	—	10	—	1	7	—	67	—	85	66	19	82	3
4	Hont	208	—	57	8	—	19	—	124	1	207	90	118	205	3
5	Liptó	102	2	17	8	—	—	—	75	—	102	59	43	102	—
6	Nógrád	199	—	18	21	2	8	—	150	15	184	89	110	195	4
7	Nyitra	724	—	25	8	1	8	—	682	4	720	593	131	711	13
8	Pozsony	464	—	3	2	1	3	—	455	6	458	416	48	461	3
9	Trencsén	424	—	8	5	1	6	1	403	—	424	329	95	408	16
10	Turócz	114	—	5	12	—	1	—	96	—	114	66	48	114	—
11	Zólyom	100	2	14	1	—	6	1	76	1	99	61	39	99	1
	Összesen	2.770	6	240	154	6	71	2	2.291	29	2.741	1.884	886	2.719	51
b) Duna jobb partja.															
1	Baranya vármegye	679	—	5	1	4	4	—	665	14	665	584	95	678	6
2	Fejér	224	—	8	1	—	3	—	212	4	220	157	67	213	11
3	Győr	115	—	2	3	—	2	—	108	7	108	110	5	110	5
4	Komárom	179	2	9	—	1	2	—	165	5	174	142	37	173	6
5	Moson	74	—	2	2	—	1	—	69	3	71	68	6	73	1
6	Somogy	325	—	12	11	2	10	—	290	6	310	187	138	315	10
7	Sopron	195	—	2	2	1	5	—	185	4	191	129	66	194	1
8	Tolna	362	—	22	4	4	1	—	331	9	353	305	57	350	12
9	Vas	374	—	6	2	—	8	—	358	10	364	256	118	373	1
10	Veszprém	294	1	23	23	5	30	1	211	2	292	118	176	289	5
11	Zala	583	—	7	14	1	20	—	541	6	577	423	160	577	6
	Összesen	3.404	3	98	63	18	86	1	3.135	70	3.334	2.479	925	3.340	64
c) Duna-Tisza köze.															
1	Bács-Bodrog vármegye	1.136	1	—	—	13	—	—	1.122	51	1.085	1.104	32	1.098	38
2	Csongrád	228	—	—	—	5	—	—	223	26	202	225	3	219	9
3	Heves	162	—	6	7	—	16	—	133	15	147	104	58	160	2
4	J.-N.-K.-Szolnok	191	—	5	—	5	1	—	180	18	173	176	15	176	15
5	Pest-P.-S.-K.-Kun	594	5	6	3	20	2	—	549	60	534	541	53	578	16
	Összesen	2.311	6	17	10	52	19	—	2.207	170	2.141	2.150	161	2.291	80
d) Tisza jobb partja.															
1	Abauj-Torna vármegye	132	1	12	2	3	14	—	100	9	123	51	81	131	1
2	Bereg vármegye	141	—	1	—	1	4	—	135	10	131	84	57	131	10
3	Borsod	138	—	1	31	1	14	—	91	3	135	63	75	133	5
4	Gömör	188	—	35	27	2	12	—	112	5	183	66	122	183	5
5	Sáros	230	—	9	3	4	5	—	209	3	227	114	116	228	2
6	Szepes	235	1	75	21	2	16	—	120	3	232	68	107	234	1
7	Ung	145	1	—	—	—	—	—	144	3	142	111	34	138	7
8	Zemplén	147	—	—	3	2	2	—	140	18	129	100	47	143	4
	Összesen	1.356	3	133	87	15	67	—	1.051	54	1.302	657	699	1.321	35
e) Tisza bal partja.															
1	Békés vármegye	98	—	2	—	2	1	—	93	31	67	98	—	83	15
2	Bihar	634	—	30	8	7	26	—	563	21	613	527	107	619	15
3	Hajdu	162	—	—	—	4	—	—	158	6	156	161	1	159	3
4	Mármaros	432	6	2	2	—	9	—	413	2	430	398	34	421	11
5	Szabolcs	216	—	3	—	—	11	—	202	9	207	199	17	197	19
6	Szatmár	444	1	31	7	3	42	—	360	16	428	388	56	430	14
7	Szilágy	334	—	—	—	—	—	—	334	10	324	294	40	333	1
8	Ugocea	72	—	1	—	—	5	—	66	—	72	69	3	70	2
	Összesen	2.392	7	69	17	16	94	—	2.189	95	2.297	2.134	258	2.312	80
f) Tisza-Maros szöge.															
1	Arad vármegye	350	1	3	2	3	2	—	339	29	321	288	62	345	5
2	Csanád	80	1	1	—	—	—	—	78	9	71	78	2	77	3
3	K.-Szörény	941	—	—	4	8	1	—	928	15	926	918	23	435	506
4	Temes	322	1	8	4	6	2	—	301	64	258	300	22	302	20
5	Torontál	838	4	38	1	8	3	—	784	64	774	815	23	775	63
	Összesen	2.531	7	59	11	25	8	—	2.430	181	2.350	2.399	132	1.934	597
g) Erdély.															
1	Alsó-Fehér vármegye	442	6	4	—	—	10	5	417	3	439	380	62	430	12
2	B.-Naszód	227	1	20	1	3	6	1	195	3	224	190	37	224	3
3	Brassó	66	—	38	—	2	—	—	20	2	64	15	51	66	—
4	Csik	626	—	4	—	—	—	—	620	—	626	524	102	608	18
5	Fogarás	166	13	15	3	—	8	—	127	1	165	39	127	166	—
6	Háromszék	318	—	7	1	—	3	—	307	2	316	176	142	318	—
7	Hunyad	1.426	2	20	1	—	4	—	1.397	3	1.423	1.318	108	1.323	103
8	Kis-Küküllő	55	—	10	1	—	9	2	31	5	50	30	25	55	—
9	Kolozs	316	—	9	—	2	11	4	287	6	310	236	80	314	2
10	Maros-Torda	293	1	4	1	—	16	7	271	3	290	235	58	293	—
11	Nagy-Küküllő	118	—	45	7	1	11	—	54	10	108	62	56	118	—
12	Szeben	154	—	63	19	—	11	—	61	5	149	82	72	154	—
13	Sz.-Doboka	380	1	6	2	—	4	—	366	5	375	321	59	373	7
14	T.-Aranyos	478	—	4	3	—	12	1	459	2	476	418	60	478	—
15	Udvarhely	171	—	3	13	—	2	—	153	3	168	130	41	165	6
	Összesen	5.236	24	252	54	8	113	20	4.765	53	5.183	4.156	1.080	5.085	151
Magyarország összesen		20.000	56	859	396	140	458	23	18.068	652	19.348	15.859	4.141	18.942	1.058
Fiume város és kerülete		5	—	1	—	—	—	—	4	2	3	1	4	5	—

Sorszám	Országgrész, megye	Gőzgépek					Gőzfejlesztő készülékek										A gőzgépek indikatív löejeje	A használt fűtőanyag tisztán			Átlagosan és évenként felhasznált		Tűzbiztonság				
		elmozdíthatatlan gépek			locomobilok		rendszer					eredete						kőszén és barnaszén	fa	szalma	egyebek	kőszén méter-mázsákban	kőmér fa	biztosítva van-e a malom tűzkar ellen			
		magasnyomású		compound	triplez kizárólag őrlés-czeljára	kizárólag őrlés-czeljára	kizárólag őrlés-czeljára	száma	csöves	cornwall	hullámcsöves	cornwall Fischbein	kizárólag csöves	alulfűtő csöves	belső fűtésű	bazar gyár									kültör földi gyár	osztrák	egyéb
		kizárólag őrlés-czeljára	egyéb czeleokra	kizárólag őrlés-czeljára																							
K i z e ö z m a l m o k .																											
a) Duna bal partja.																											
1	Árva vármegye																										
2	Bars																										
3	Esztergom																										
4	Hont																										
5	Liptó																										
6	Nógrád																										
9	Nyitra																										
7	Pozsony																										
8	Trenesén																										
10	Turóc																										
11	Zólyom																										
	Összesen	1	5	6	1	19	19	56	40	8	2	3	3	38	8	10	589	36	19		127.797	4.639	43	8			
b) Duna jobb partja.																											
1	Baranya vármegye																										
2	Fejér																										
3	Győr																										
4	Komárom																										
5	Moson																										
6	Somogy																										
7	Sopron																										
8	Tolna																										
9	Vas																										
10	Veszprém																										
11	Zala																										
	Összesen	2	7	1		19	4	33	26	4		2	1	9	5	19	372	7	29		23.100	13.856	29	4			
c) Duna-Tisza köze.																											
1	Bács-Bodrog vármegye																										
2	Csongrád																										
3	Heves																										
4	J.-N.-K.-Szolnok																										
5	Pest-P.-S.-K.-Kun																										
	Összesen	33	4	78	7	42	61	241	137	83	5	2	8	6	163	31	47	3.727	203	23	5	3	381.585	6.231	171	52	
d) Tisza jobb partja.																											
1	Abauj-Torna vmegye																										
2	Bereg																										
3	Borsod																										
4	Gömör																										
5	Sáros																										
6	Szepes																										
7	Ung																										
8	Zemplén																										
	Összesen	4	20	9		58	26	124	93	21	1	2	2	5	60	13	51	1.615	52	81		1	85.510	38.978	95	21	
e) Tisza bal partja.																											
1	Békés vármegye																										
2	Bihar																										
3	Hajdu																										
4	Mármaros																										
5	Szabolcs																										
6	Szatmár																										
7	Szilágy																										
8	Ugocsa																										
	Összesen	12	10	47	13	146	110	348	254	41	6	1	10	4	163	19	166	3.772	153	212	17	2	235.480	71.334	250	86	
f) Tisza-Maros szöge.																											
1	Arad vármegye																										
2	Csanád																										
3	K.-Szörény																										
4	Temes																										
5	Torontál																										
	Összesen	25	8	73	4	70	47	236	155	38	2	2	5	4	136	29	71	3.371	115	113	33	2	190.777	61.511	180	44	
g) Erdély.																											
1	Alsó-Fehér vármegye																										
2	B.-Naszód																										
3	Brassó																										
4	Csik																										
5	Fogaras																										
6	Háromszék																										
7	Hunyad																										
8	Kis-Küküllő																										
9	Kolozs																										
10	Maros-Torda																										
11	Nagy-Küküllő																										
12	Szeben																										
13	Sz.-Doboka																										
14	T.-Aranyos																										
15	Udvarhely																										
	Összesen	9	2	18	7	26	13	79	50	15			8	5	1	44	22	13	881	21	57	2	20.430	37.427	54	21	
Magyarország összesen		104	28	299	57	418	335	1.306	946	242	20	7	45	43	3	687	181	438	17.012	701	606	55	19	1.290.218	267.300	975	260
Fiume város éskerülete																											

1) Jegyzet. Egy benzín- és gázmotor kazán nélkül.

Sorszám	Ország-rész, megye	Víz-kerekek		Turbinák		Gőzgépek						Gőzfejlesztő készülékek				A használt fűtőanyag-típus		Átlagosan és évenként felhasznált		Tűz-biztonság				
		száma	lóereje	száma	lóereje	elmozdíthatlan gépek			mobilitás			rendszere		eredete		készülék és barnaszen	fa	közvetlen méter-műszakban	kőbányák					
						magas nyomású kiz. őrlés céljára	compound kizárólagos őrlés céljára	egyéb célokra	triplek kiz. őrlés céljára	kizárólag őrlés céljára	egyéb célokra	száma	csöves	cornwall	kihúzó csöves						alufűtő csöves	brazai gyár	kültöldi gyár	egyéb
Nagy gőz- és vízimalmok.																								
a) Duna bal partja.																								
1	Árva vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
2	Bors	—	—	9	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
3	Esztergom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
4	Hont	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
5	Liptó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
6	Nógrád	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
7	Nyitra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
8	Pozsony	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
9	Trencsén	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
10	Turóc	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
11	Zólyom	—	—	1	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	Összesen			3	135																			
b) Duna jobb partja.																								
1	Baranya vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
2	Fejér	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
3	Győr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
4	Komárom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
5	Moson	2	120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
6	Somogy	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
7	Sopron	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
8	Tolna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
9	Vas	1	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
10	Veszprém	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
11	Zala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	Összesen	5	176																					
c) Duna-Tisza köze.																								
1	Bács-Bodrog vmegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
2	Csongrád	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
3	Heves	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
4	J.-N.-K.-Szolnok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
5	Pest-P.-S.-K.-Kun vm.	1	15	1	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	Összesen	1	15	1	20																			
d) Tisza jobb partja.																								
1	Abauj-Torna vármegye	—	—	2	170	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
2	Bereg vármegye	—	—	1	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
3	Borsód	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
4	Gömör	—	—	2	240	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
5	Sáros	—	—	1	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
6	Szepes	1	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
7	Ung	—	—	1	140	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
8	Zemplén	—	—	2	77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	Összesen	1	30	10	1.192																			
e) Tisza bal partja.																								
1	Békés vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
2	Bihar	—	—	1	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
3	Hajdu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
4	Mármaros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
5	Szabolcs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
6	Szatmár	1	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
7	Szilágy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
8	Ugocsa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	Összesen	1	15	1	40																			
f) Tisza-Maros szöge.																								
1	Arad vármegye	—	—	1	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
2	Csanád	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
3	K.-Szörény	—	—	1	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
4	Temes	15	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
5	Torontál	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	Összesen	15	200	2	80																			
g) Erdély.																								
1	Alsó-Fehér vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
2	B.-Naszód	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
3	Brassó	—	—	2	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
4	Csik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
5	Pogaras	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
6	Háromszék	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
7	Hunyad	—	—	2	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
8	Kis-Küküllő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
9	Kolozs	3	120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
10	Maros-Torda	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
11	Nagy-Küküllő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
12	Szeben	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
13	Sz.-Doboka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
14	T.-Aranyos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
15	Udvarhely	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	Összesen	3	120	4	112																			
	Magyarország összesen	26	556	21	1.579																			
	Fiúme város és ker.																							

Sorszám	Vizkerekek		Turbinák		Tűzbiztonság		Vizkerekek		Turbinák		Tűzbiztonság		Tűzbiztonság		Tűzbiztonság		Tűzbiztonság			
	száma	létszáma	száma	létszáma	igen	bi- zto- sít- va vane a malom tűzkár ellen?	száma	létszáma	száma	létszáma	igen	bi- zto- sít- va vane a malom tűzkár ellen?	száma	létszáma	száma	létszáma	Járgányok száma	igen	bi- zto- sít- va vane a malom tűzkár ellen?	
Országgrész, megye																				
a) Duna bal partja.																				
1	Árva vármegye	—	—	—	—	—	166	487	—	—	56	95	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bars	—	—	1	30	1	289	1.073	—	—	141	52	—	—	—	—	—	—	—	
3	Bsztergom	—	—	—	—	—	96	452	—	—	26	55	—	—	—	—	—	—	—	
4	Hont	—	—	—	—	—	274	996	1	10	181	24	—	—	—	—	—	—	—	
5	Liptó	—	—	—	—	—	161	580	—	—	84	18	—	—	—	—	—	—	—	
6	Nógrád	4	16	—	—	1	210	891	—	—	128	19	—	—	—	—	—	—	—	
7	Nyitra	22	403	—	—	7	924	3.166	1	12	381	328	—	—	—	—	—	—	—	
8	Pozsony	—	—	—	—	—	590	2.216	—	—	219	233	—	—	—	—	—	—	—	
9	Trenesén	1	22	—	—	1	538	1.639	—	—	289	134	—	—	—	—	—	—	—	
10	Turócs	—	—	—	—	—	168	477	—	—	86	28	—	—	—	—	—	—	—	
11	Zólyom	—	—	—	—	—	160	740	1	14	95	4	—	—	—	—	—	—	—	
Összesen		27	441	1	30	9	3.576	12.717	3	36	1.686	990	—	—	—	—	—	8	6	2
b) Duna jobb partja.																				
1	Baranya vármegye	—	—	—	—	—	737	1.778	—	—	232	392	—	—	—	—	—	1	—	1
2	Fejér	6	18	—	—	1	244	821	—	—	71	88	—	—	—	—	—	48	31	17
3	Győr	—	—	—	—	—	100	347	—	—	9	81	—	—	—	—	—	11	5	6
4	Komárom	20	125	—	—	5	184	782	1	10	59	82	—	—	—	—	—	17	7	7
5	Moson	13	181	1	140	5	54	393	—	—	17	34	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Somogy	3	12	—	—	1	356	1.166	—	—	148	80	—	—	—	—	—	12	8	4
7	Sopron	3	20	—	—	1	379	1.336	—	—	162	10	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Tolna	—	—	—	—	—	315	898	—	—	135	119	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Vas	58	405	3	100	11	694	2.609	4	150	246	90	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Veszprém	—	—	—	—	—	431	1.453	1	23	240	17	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zala	3	66	1	40	3	732	2.421	—	—	229	309	—	—	—	—	—	3	2	1
Összesen		106	827	5	370	27	4.226	13.986	6	183	1.548	1.302	—	—	—	—	—	32	8	22
c) Duna-Tisza köze.																				
1	Bács-Bodrog vármegye	—	—	8	206	7	233	825	3	44	9	217	—	—	—	—	—	212	11	173
2	Csongrád	—	—	—	—	—	17	62	—	—	—	17	—	—	—	—	—	168	11	135
3	Heves	6	24	—	—	1	202	653	—	—	91	10	—	—	—	—	—	7	1	6
4	J.-N.-K.-Szolnok	13	73	—	—	2	14	45	—	—	2	9	—	—	—	—	—	99	6	82
5	Pest-P.-S.-K.-Kun	—	—	—	—	—	348	1.442	—	—	77	198	—	—	—	—	—	116	4	102
Összesen		19	97	8	206	10	814	3.027	3	44	179	451	—	—	—	—	—	602	33	498
d) Tisza jobb partja.																				
1	Abauj-Torna vármegye	49	480	3	159	9	236	828	3	62	102	6	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bereg vármegye	—	—	1	36	1	127	407	—	—	64	32	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Borsod	7	31	1	25	2	265	833	—	—	94	11	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Gömör	5	18	—	—	1	387	1.354	—	—	165	13	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Sáros	2	30	—	—	1	352	870	—	—	187	39	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes	22	150	1	80	5	393	1.298	—	—	186	41	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung	5	40	—	—	1	183	482	—	—	66	59	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Zemplén	—	—	—	—	—	149	481	—	—	84	10	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen		99	749	6	309	20	2.092	6.553	3	62	948	211	—	—	—	—	—	—	—	—
e) Tisza bal partja.																				
1	Békés vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	1	15
2	Bihar	31	176	1	28	5	623	1.543	—	—	67	405	—	—	—	—	—	3	—	3
3	Hajdu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	2	4
4	Máramaros	8	130	—	—	4	618	1.720	—	—	58	367	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Szabolcs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár	13	60	—	—	1	338	880	—	—	63	180	—	—	—	—	—	1	—	1
7	Szilágy	8	40	—	—	1	407	1.145	—	—	29	257	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocsa	15	68	1	25	1	71	216	—	—	3	55	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen		75	474	2	53	12	2.059	5.504	—	—	220	1.261	—	—	—	—	—	31	3	23
f) Tisza-Maros szöge.																				
1	Arad vármegye	39	328	—	—	9	318	1.037	—	—	64	199	—	—	—	—	—	4	—	4
2	Csanád	—	—	—	—	—	26	118	—	—	—	26	—	—	—	—	—	16	—	16
3	K.-Szörény vármegye	27	240	4	330	6	1.103	2.753	—	—	77	818	—	—	—	—	—	1	1	—
4	Temes	2	24	1	24	3	197	684	—	—	22	108	—	—	—	—	—	5	1	4
5	Torontál	—	—	—	—	—	47	176	—	—	3	44	—	—	—	—	—	94	18	74
Összesen		68	592	5	354	18	1.691	4.768	3	30	166	1.195	—	—	—	—	—	120	20	98
g) Erdély.																				
1	Alsó-Fehér vármegye	31	234	—	—	5	545	1.164	2	8	91	335	—	—	—	—	—	—	—	—
2	B.-Naszód	31	252	—	—	9	313	834	—	—	43	169	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó	8	116	—	—	3	109	472	—	—	50	10	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik	—	—	—	—	—	806	1.851	—	—	95	531	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogarás	15	54	—	—	3	332	877	1	25	40	122	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék	15	64	—	—	2	548	1.229	10	62	144	168	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad	17	104	—	—	4	1.599	3.313	—	—	66	1.353	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-küküllő	90	734	—	—	16	83	341	—	—	14	16	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs	29	182	—	—	4	463	1.200	—	—	65	251	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Maros-Torda	91	596	—	—	18	454	1.427	2	51	105	170	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő	11	68	—	—	3	171	579	—	—	49	34	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Szeben	49	591	—	—	13	263	976	1	40	51	83	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Sz.-Doboka	44	304	—	—	4	540	1.373	—	—	43	323	—	—	—	—	—	—	—	—
14	T.-Aranyos	69	400	—	—	3	583	1.226	—	—	30	436	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely	6	12	—	—	1	321	836	—	—	28	136	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen		506	3.571	—	—	82	7.128	17.698	16	186	914	4.117	—	—	—	—	—	1	—	1

Sorszám	Ország rész, megye	Szélkerekek száma	Járgányok száma	Vízkerékek		Turbinák		Gőzgépek																				
				száma	lóereje	száma	lóereje	elmozdíthatlan gépek						locomobilok														
								magas nyomású		compound		triplex		kizárólag őrlés ezélfjára	egyéb őrlés ezélfjára	kizárólag őrlés ezélfjára	egyéb őrlés ezélfjára											
								kizárólag őrlés ezélfjára	egyéb őrlés ezélfjára	kizárólag őrlés ezélfjára	egyéb őrlés ezélfjára	kizárólag őrlés ezélfjára	egyéb őrlés ezélfjára															
a) Duna bal partja.																												
1	Árva vármegye	—	—	166	487	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
2	Bars	1	—	291	1.079	3	75	—	—	2	1	—	—	—	—	1												
3	Esztergom	2	—	96	452	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—												
4	Hont	1	—	274	996	3	38	—	—	1	—	—	—	—	—	1												
5	Liptó	—	—	161	580	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
6	Nógrád	4	—	214	907	—	—	2	1	7	3	1	—	—	—	16												
7	Nyitra	—	1	948	3.581	1	12	—	—	2	3	—	—	—	—	1												
8	Pozsony	—	—	594	2.238	1	10	2	—	1	5	—	—	—	—	1												
9	Trancsén	—	—	539	1.661	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2												
10	Turóc	—	—	168	477	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
11	Zólyom	—	—	160	740	2	104	—	—	1	—	—	—	—	—	—												
	Összesen	8	1	3.611	13.198	10	245	4	2	14	12	1	—	—	—	22												
b) Duna jobb partja.																												
1	Baranya vármegye	1	1	754	1.843	—	—	6	—	24	3	—	—	—	6	14												
2	Fejér	48	—	256	863	—	—	1	2	2	—	—	—	—	3	9												
3	Győr	11	1	100	347	—	—	3	1	5	1	—	—	—	—	3												
4	Komárom	17	9	205	895	1	10	2	—	2	2	—	—	—	—	6												
5	Moson	—	7	69	696	1	140	4	—	5	1	—	—	—	1	—												
6	Somogy	12	—	369	1.221	1	15	9	2	15	4	—	—	—	35	19												
7	Sopron	—	3	390	1.386	1	10	4	—	11	3	—	—	—	—	1												
8	Tolna	62	4	329	952	—	—	1	1	20	—	—	—	—	9	11												
9	Vas	9	2	762	3.104	9	392	—	—	9	1	—	—	—	3	1												
19	Veszprém	23	5	433	1.477	2	43	—	—	4	—	1	—	—	2	2												
11	Zala	3	—	736	2.493	3	81	3	—	7	2	—	—	1	22	4												
	Összesen	186	32	4.403	15.279	18	691	33	6	104	17	1	1	—	81	70												
c) Duna-Tisza köze.																												
1	Bács-Bodrog vármegye	671	213	234	829	11	250	23	1	26	9	—	—	1	13	26												
2	Csongrád	24	168	17	62	—	—	7	2	22	8	—	—	—	4	2												
3	Heves	3	7	212	686	—	—	10	3	23	—	—	—	—	11	5												
4	J.-N.-K.-Szolnok	5	103	27	118	—	—	11	3	35	8	1	—	—	5	21												
5	Pest-P.-S.-K.-Kun vm.	93	116	336	1.487	1	20	18	3	82	2	8	2	—	16	12												
	Összesen	796	607	846	3.182	12	270	69	12	188	27	9	3	—	49	66												
d) Tisza jobb partja.																												
1	Abauj-Torna vármegye	—	—	288	1.326	8	391	—	—	5	3	1	—	—	4	1												
2	Bereg vármegye	14	—	127	407	2	81	—	—	6	2	1	—	—	11	11												
3	Borsod	—	—	292	950	1	25	3	—	5	1	—	—	—	12	11												
4	Gömör	—	—	363	1.376	2	240	1	—	1	—	—	—	—	6	1												
5	Sáros	—	—	354	900	1	400	—	—	2	2	—	—	—	—	—												
6	Szepes	—	—	416	1.478	2	200	1	—	1	1	—	—	—	—	—												
7	Ung	—	—	188	522	1	140	—	—	7	—	—	—	—	11	1												
8	Zemplén	2	—	149	481	3	98	3	1	16	3	—	—	—	24	5												
	Összesen	16	—	2.207	7.440	20	1.575	8	1	43	12	2	—	—	68	30												
e) Tisza bal partja.																												
1	Békés vármegye	9	21	—	—	—	—	11	4	30	3	—	—	—	20	9												
2	Bihar	34	3	659	1.731	2	68	8	1	25	6	—	—	—	54	24												
3	Hajdu	117	6	—	—	—	—	6	4	16	—	—	—	—	16	3												
4	Mármaros	—	—	627	1.865	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1												
5	Szabolcs	144	—	—	—	—	—	2	7	12	7	—	—	—	22	31												
6	Szatmár	125	1	353	975	—	—	1	3	4	11	—	—	—	25	35												
7	Szilágy	6	—	416	1.193	—	—	—	—	2	2	—	—	—	26	10												
8	Ugocea	1	—	88	290	1	25	—	—	1	1	—	—	—	4	5												
	Összesen	436	31	2.143	6.054	3	93	28	20	90	31	—	—	2	167	118												
f) Tisza-Maros szöge.																												
1	Arad vármegye	2	4	357	1.365	1	50	11	—	18	4	—	—	1	19	20												
2	Csanád	2	16	26	118	—	—	6	2	15	—	—	—	—	7	6												
3	K.-Szörény	2	1	1.134	3.053	8	408	1	1	7	4	—	—	—	14	5												
4	Temes	90	5	218	976	5	90	8	2	54	3	—	—	—	32	10												
5	Torontál	676	96	47	176	—	—	19	4	51	2	2	—	—	12	13												
	Összesen	772	122	1.782	5.688	14	548	45	9	145	13	4	1	—	84	54												
g) Erdély.																												
1	Alsó-Fehér vármegye	—	—	574	1.398	2	8	2	1	3	—	—	—	—	2	1												
2	B.-Naszód	—	—	344	1.086	—	—	1	—	3	—	—	—	—	1	—												
3	Brassó	—	—	117	588	2	52	—	—	2	—	—	—	—	—	—												
4	Csik	—	—	806	1.851	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
5	Fogarás	—	—	347	931	1	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
6	Háromszék	—	—	564	1.303	10	62	—	—	—	—	—	—	—	—	1												
7	Hunyad	—	—	1.616	3.417	2	60	—	—	—	—	—	—	—	1	1												
8	Kis-Küküllő	—	—	173	1.085	—	—	—	—	4	—	—	—	—	2	—												
9	Kolozs	—	—	497	1.539	1	30	2	—	5	1	—	—	—	1	—												
10	Maros-Torda	—	—	545	1.933	2	51	—	—	—	—	—	—	—	—	5												
11	N.-Küküllő	—	1	182	647	—	—	3	—	4	1	—	—	—	1	1												
12	Szeben	—	—	312	1.507	2	60	—	1	4	3	1	—	—	16	3												
13	Sz.-Doboka	—	—	584	1.677	—	—	1	—	2	—	—	—	—	2	—												
14	T.-Aranyos	—	—	652	1.626	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	1												
15	Udvarhely	—	—	320	856	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—												
	Összesen	—	1	7.642	21.444	22	348	10	2	28	11	2	—	—	32	14												
Magyarország összesen													2.214	794	22.634	72.285	90	3.770	197	52	612	123	19	7	32	14		
Flume város és kerülete													—	—	13	62	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	503	374

Gőzfejlesztő készülékek										A gőgépek indicált löereje	A használt fűtőanyag tisztán				Átlagosan és, évenként felhasznált		Tűzbiztonság		Sorszám	
száma	rendszer							eredete			kőszén és barnaszén	fa	szalma	egyebek	kőszén méter-mázsákban	kőbméter fa	biztosítva van-e a malom tűzkár ellen?			
	csöves	cornwall	hullámcsöves	cornwall Fschlein	kíhuzható csöves	alulfűtő csöves	belső fűtésű	hazai gyár	osztrák								egyéb	igen		nem
4	3	1						3		1	130	4	2			9.075	105	56	95	1
3	3							3			22	2				7.000		147	52	2
2	1							1		1	40	2				3.100		30	55	3
53	33	13	2	1	4			37	9	7	1.126	33	17			90.180	4.430	182	26	4
10	5	3						4	3	3	238	6	1			31.400	120	84	18	5
21	9	10		1				7	12	2	494	12	2			137.700	240	171	28	6
																		231	233	8
																		289	135	9
																		86	28	10
2		2							2		120	1				80.000		96	4	11
95	54	29	2	2	5	3		55	26	14	2.170	60	22			358.455	4.904	1.766	1.004	
60	37	15			2	6		22	22	16	932	44	14			155.524	9.607	277	402	1
18	13	5						8	2	8	278	16	1			22.886	80	113	111	2
20	6	9	2	3				10	8	2	789	12	1			81.680	350	27	88	3
16	6	6	1	1		2		11	5		512	9	5			87.280	1.322	82	97	4
12	8	4						3	6	3	322	11				28.000		34	40	5
87	62	16	3		2	4		30	15	42	1.331	26	59	10		78.587	28.649	229	96	6
22	13	9						9	12	1	647	18		1		52.980		184	11	7
46	28	8	1		5	4		30	10	6	870	39	6			100.488	2.650	212	150	8
17	11	3				3		8	2	7	570	9	5			57.116	3.130	278	96	9
10	7				3			5	5		142	7	2			16.800	260	271	23	10
41	28	4	2	2	4	1		13	8	20	984	12	31			42.050	14.456	269	314	11
349	219	79	9	6	16	20		149	95	105	7.377	203	124		11	723.391	60.501	1.976	1.428	
123	59	50	3	3		8		81	25	17	3.694	90	8	2	5	354.160	4.720	230	906	1
69	29	32	2		1	5		35	27	7	2.856	43	2		3	302.127	1.645	55	173	2
61	36	21	1			3		43	9	9	1.610	45	7			149.850	5.400	138	24	3
99	45	44	1	1	4	4		65	15	19	2.884	71	11	6		233.540	7.204	80	111	4
227	66	102	6	43	7	3		135	75	17	21.313	120	9			1.730.183	1.312	232	362	5
579	235	249	13	47	12	23		359	151	69	32.377	369	37	8	8	2.769.860	20.281	735	1.576	
19	13	4		1		1		12	2	5	798	6	8		1	60.800	4.830	123	9	1
34	27	6				1		15	6	13	697	5	29			4.820	24.578	97	44	2
35	23	10	1			1		26	6	3	936	31	3			104.270	535	121	17	3
10	7	1			1	1		3	3	4	202	5	6			18.525	1.991	174	14	4
6	6							1	5		660	1	3			17.000	7.050	189	41	5
4	2	2						2	2		175	2	1			21.800	1.500	194	41	6
23	14	8				1		9	3	11	404	4	18			7.400	15.323	83	62	7
57	42	10	1	3	1			22	7	28	1.114	24	35			85.520	16.001	132	15	8
188	134	41	2	4	2	5		90	34	64	4.986	78	103		1	320.135	71.808	1.113	243	
85	45	35	1		1	3		43	14	28	1.874	73	11	7	2	186.220	2.416	61	37	1
130	99	15	1	5	9	1		69	16	45	2.544	46	74	7		126.110	30.899	179	455	2
50	24	11	10	1	3		1	25	15	10	1.818	37	4			153.940	1.620	65	97	3
5	1	2				2		3	2		58		2		1		1.600	64	368	4
89	65	14	1		4	3		36	9	44	1.254	56	41			107.150	13.300	165	51	5
84	65	14	1	3		1		45	6	33	1.486	18	69	4	1	71.760	36.110	205	239	6
40	39					1		16	1	23	385		40				21.798	62	272	7
11	9	1				1		8	2	1	131	5	9			4.160	4.552	13	59	8
494	347	92	14	9	17	12	3	245	65	184	9.550	235	250	18	4	649.340	112.385	814	1.578	
88	66	15	1		2	4		41	16	31	2.495	23	52	3	2	168.600	30.290	127	223	1
37	21	12	1		3			20	8	9	741	32	4	5		66.900	465	27	53	2
34	29	3		2				21	5	8	722	10	23		2	69.880	16.640	112	829	3
123	95	20	1	4	1	2		75	21	27	3.799	42	76	10	1	107.912	81.139	126	196	4
118	63	39	2	6	1	7		72	24	22	3.181	90	12	18	1	290.052	4.128	249	589	5
400	274	89	5	12	7	13		229	74	97	10.938	197	167	36	6	703.344	132.662	641	1.890	
7	5	1				1		2	2	3	128	7	1		2	10.850	1.250	102	340	1
6	2					4		1	5		79		5				7.900	57	170	2
2					1	1			1	1	90	1	2			1.000	2.200	55	11	3
																		95	531	4
1	1										6		1				90	43	123	5
4	3						1	3		1	30	1	3			2.000	620	148	170	6
3	3							1	2		76		3				2.025	72	1.354	7
5	3	2						3	2		80		5				3.200	32	23	8
15	10	4				1		6	4	5	290	7	7			35.500	5.540	81	235	9
3	3							2		1	38	1	2			2.000	433	121	172	10
32	15	9			7	1		21	9	2	373	5	28		1	5.080	18.519	74	44	11
6	1	2			3			5	1		70	1	5			3.000	3.440	68	86	12
10	7	3						8	1	1	94	1	7			900	6.110	52	328	13
4	2	2						1	2	1	37	3				6.600		36	442	14
7	6	1						1	3	3	52	2	4			900	2.140	33	138	15
105	61	24			11	8	1	55	32	18	1.443	29	73		3	67.830	53.467	1.069	4.167	
2.210	1.324	603	45	80	70	84	4	1.182	477	551	68.821	1.171	776	62	33	5.592.355	456.011	8.114	11.886	
1	1								1		8	1				986		5		

III. Műberendezés.

Sorszám	Országrészt, megye	A koptatóban van darab							Malomkőjáratok			Malmok száma										Malom							
		rögszita	tarár	boby	tisztító-henger	Eureka	triour-henger	hegyező-kópár	kefélő-gép	száma	átlagos átmérője méterekben	rendszere			kőjárattal									hengersizékkel					
												magyar	francia	egyéb	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 és ezen felüli	1	2	3	4	5
Magyarország összesen																													
Fiume város és kerülete																													
*) Jegyzet. Egy malomnak nincs őrlőjárata, csak hengersizéke van.																													

Sorszám	Ország rész, megye	A koptatóban van darab							Malomkőjáratok			Malomok száma								
		rögszita	tarár	boby	tisztító-henger	Eureka	trieur-henger	hegyező-kőpár	kefélő-gép	száma	átlagos átmérője méterekben	rendszere			1	2	3	4	5	6
												magyar	francia	egyéb						
		Kis gőzmalomok.																		
a) Duna bal partja.																				
1	Árva vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	2	0'95	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	4	6	4	2	1	1	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom »	2	—	3	—	—	—	—	—	5	1'04	4	1	—	—	—	—	—	—	—
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	9	1	3	5	6	6	—	—	74	1'00	64	10	—	8	27	4	—	—	—
7	Nyitra »	2	—	—	3	2	—	1	—	9	0'96	4	3	2	2	2	1	—	—	—
8	Pozsony »	6	2	—	3	2	3	1	1	9	1'05	3	5	1	—	3	1	—	—	—
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turócs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen		23	9	10	13	11	10	4	3	99	1'00	77	19	3	10	34	7	—	—	—
b) Duna jobb partja.																				
1	Baranya vármegye	15	18	11	15	14	19	2	2	81	1'01	53	24	4	4	21	9	2	—	—
2	Fejér »	3	1	1	—	2	—	—	—	*) 12	1'01	11	1	—	6	3	—	—	—	—
3	Győr »	4	1	1	4	3	4	—	—	*) 16	1'10	7	9	—	—	1	2	2	—	—
4	Komárom »	1	1	—	—	1	2	—	—	*) 6	0'99	5	1	—	2	2	—	—	—	—
5	Moson »	1	3	—	1	1	2	1	—	19	1'07	2	5	12	1	6	2	—	—	—
6	Somogy »	25	9	18	16	24	43	6	3	129	1'00	105	24	—	11	45	8	1	—	—
7	Sopron »	7	6	4	5	5	8	3	1	23	1'05	4	10	9	2	4	3	1	—	—
8	Tolna »	13	7	6	6	14	15	3	2	48	1'01	26	22	—	5	16	2	—	1	—
9	Vas »	6	4	4	—	3	4	—	1	19	1'01	10	7	2	1	1	1	2	1	—
10	Veszprém »	4	3	6	11	3	2	—	—	16	1'04	10	6	—	2	2	2	1	—	—
11	Zala »	14	6	5	17	6	12	14	—	82	1'00	70	12	—	2	19	8	3	—	—
Összesen		93	59	53	75	76	111	29	9	451	1'00	303	121	27	36	120	37	12	2	1
c) Duna-Tisza köze.																				
1	Bács-Bodrog vármegye	32	21	8	18	29	29	1	1	154	1'03	106	42	6	7	44	17	2	—	—
2	Csongrád »	13	3	—	5	9	14	—	—	61	1'05	38	23	—	—	4	12	3	1	—
3	Heves »	18	15	—	5	20	23	—	—	84	1'02	66	18	—	2	23	9	1	1	—
4	J.-N.-K.-Szolnok »	7	4	—	2	19	18	—	—	85	1'03	45	40	—	8	20	11	1	—	—
5	P.-P.-S.-K.-Kun »	37	19	10	20	27	31	1	—	136	1'03	100	34	2	7	26	20	3	1	—
Összesen		107	62	18	50	104	115	2	1	520	1'03	355	157	8	24	117	69	10	3	—
d) Tisza jobb partja.																				
1	Abauj-Torna vármegye	4	5	1	1	3	6	1	—	14	0'99	13	1	—	2	6	—	—	—	—
2	Bereg vármegye	3	1	—	3	5	4	—	—	45	1'03	42	3	—	7	16	2	—	—	—
3	Borsod »	7	2	4	5	3	4	—	1	48	1'01	43	5	—	3	15	5	—	—	—
4	Gömör »	1	1	1	1	2	2	1	—	13	1'05	7	6	—	1	4	—	1	—	—
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung »	8	13	6	19	3	14	2	1	39	0'95	36	2	1	1	15	1	—	—	1
8	Zemplén »	16	8	2	7	9	17	3	1	67	0'97	61	5	1	8	23	3	1	—	—
Összesen		39	30	14	36	25	47	7	3	227	1'00	203	22	2	23	79	11	2	1	—
e) Tisza bal partja.																				
1	Békés vármegye	23	5	5	6	18	15	—	—	128	1'04	58	70	—	4	16	20	8	—	—
2	Bihar »	24	7	2	7	22	27	2	3	175	1'02	103	69	3	19	50	16	2	—	—
3	Hajdu »	4	1	—	—	3	4	—	—	57	1'10	39	17	1	1	6	6	5	—	—
4	Mármaros »	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1'08	3	—	—	1	1	—	—	—	1
5	Szabolcs »	3	4	1	1	6	11	2	—	120	1'11	103	13	4	24	40	4	1	—	—
6	Szatmár »	2	3	—	1	1	7	1	—	117	1'01	103	14	—	24	37	5	1	—	—
7	Szilágy »	—	—	—	—	—	—	—	—	54	1'03	51	3	—	18	15	2	—	—	—
8	Ugocsa »	—	1	—	—	—	—	1	—	15	1'01	13	2	—	5	3	—	1	—	—
Összesen		56	21	8	15	50	64	6	3	669	1'03	473	188	8	96	168	53	18	—	1
f) Tisza-Maros szöge.																				
1	Arad vármegye	24	8	8	10	14	20	—	—	106	1'02	65	41	—	1	33	9	3	—	—
2	Csanád »	22	8	3	6	14	24	—	1	72	1'08	38	34	—	1	12	10	3	—	—
3	K.-Szörény »	—	1	—	1	1	2	—	—	42	1'05	31	6	5	—	15	4	—	—	—
4	Temes »	45	22	16	19	16	22	2	1	142	1'06	109	18	15	3	49	11	2	—	—
5	Torontál »	47	17	13	37	28	38	8	4	149	1'06	101	43	5	6	43	15	3	—	—
Összesen		138	56	40	73	73	103	10	7	511	1'06	344	142	25	11	152	49	11	1	—
g) Erdély.																				
1	Alsó-Fehér vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	18	1'04	12	6	—	—	6	2	—	—	—
2	B.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	—	14	1'06	13	1	—	—	2	2	1	—	—
3	Brassó »	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogaras »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0'90	1	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1'00	1	2	1	1	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1'10	3	—	—	—	1	1	—	—	—
9	Kolozs »	—	—	—	—	—	—	—	—	8	1'06	7	1	—	—	4	—	—	—	—
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—	18	1'02	16	2	—	3	1	3	1	—	—
11	Nagy-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—	7	0'96	2	5	—	—	2	1	—	—	—
12	Szeben »	—	—	—	—	1	3	—	—	55	1'03	46	9	—	1	19	4	1	—	—
13	Sz.-Doboka »	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1'02	5	—	—	—	1	1	—	—	—
14	T.-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—	17	1'09	14	3	—	—	7	1	—	—	—
15	Udvarhely »	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1'05	4	2	—	—	1	—	—	—	—
Összesen		—	—	—	—	—	1	5	—	8	0'95	8	—	—	2	3	—	—	—	—
Magyarország összesen		456	237	146	262	340	458	58	26	2.641	1'03	1.887	680	74	208	719	240	57	7	2
Flume város és kerülete		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

*) Fejér és Komárom megyében egy-egy malom csak hengerszékekkel dolgozik, kőjárata nincs.

Malom					Örlőhengerek származása		Hengerek			Nagy és vizimalmok.											A malom raktárainak befogadási képessége métermázsákban		sorszám			
2	3	4	5	6-10	11-15	21-30	1	2	Hengerek összes száma	A hengerpárok összesen	A hengerek összesen	Hengersizita	Centrifugális szita	Sík szita	Oscilláló szita	Daratisztító	Derezéztető	Egyéb gépek	Vonó-állat	Közvetlen szűrőszekélyes van	A malom raktárainak befogadási képessége métermázsákban	sorszám				
hengerekkel					belföldi gyár	külföldi	pár hengerrel	három hengerrel											ló	egyéb	mellék-vágány		szárnyvonal	gabona	őrlemény	
1	1	1	1	1	1	1	11	8	3	11	10	41	30	3	9	4	5	18	18			15.000	15.000	1		
1	1	1	1	1	1	1	9	5	4	9	10	32		2	28	6	2	1	4			90.000	100.000	10		
1	2						20	13	7	20	26	73	30	5	37	10	7	1	22			75.000	115.000	11		
1	1	1	1	1	1	1	9	3	9	6	12	18	45	21		8	1	2				3.000	10.000	5		
1	1	1	1	1	1	1	2	2		2	4	3	4									25	25	6		
1	1	1	1	1	1	1	3	3	3	6	12	8	2	3		2		4				4.000	4.000	9		
1	1	1	1	1	1	1	14	3	14	3	17	28	65	33	2	3	10	1	2	4		7.025	14.025	1		
1	1	1	1	1	1	1																		2		
1	1	1	1	1	1	1	0	5	1	6	10	23	16			4	2		6			24.000	12.000	5		
1	1	1	1	1	1	1	6	5	1	6	10	23	16			4	2		6			24.000	12.000	5		
1	1	1	1	1	1	1	23		23		23	46	92		3		2				1	24.000	18.000	1		
1	1	1	1	1	1	1	5	5		5	5	10				5						800	800	2		
1	1	1	1	1	1	1	14		14		14	28	56	7	2	10	11	6	5		1	5.000	3.000	4		
1	1	1	1	1	1	1	24		20	4	24	40	92	08	11	8	3	33	6		1	40.000	10.000	5		
1	1	1	1	1	1	1	10	9	4	12	3	19	28	65	26		1	2	1	8		8.000	8.000	6		
1	1	1	1	1	1	1	14		10	4	14	20	52	2	6	22		7	1	12		9.000	9.000	7		
1	1	1	1	1	1	1	10		6	4	10	12	36	13	10			5		5		15.000	3.000	8		
1	1	2	3	2			100	9	9	85	15	109	179	403	116	29	36	11	37	13	36	31	101.800	51.800	1	
1	1	1	1	1	1	1	3		3		3	6	12	3		1						300	200	2		
1	1	1	1	1	1	1	3		3		3	6	12	14		2			4			3.000	3.000	6		
1	1	1	1	1	1	1	6		6		6	12	24	17		1		2				3.300	3.200	1		
1	1	1	1	1	1	1	1	6	7		7	14	28	8	2	1		4			1	6.000	4.000	3		
1	1	1	1	1	1	1	26	6	5	16	5	26	37	89	87	2		25	1	16		40.250	41.250	4		
1	1	1	1	1	1	1	27	6	5	23	5	33	51	117	91	4	1		20	1		46.250	45.250	5		
1	1	1	1	1	1	1																		1		
1	1	1	1	1	1	1	5	3	6		8	6	18	23		16		9	1	14		800	400	3		
1	1	1	1	1	1	1																		4		
1	1	1	1	1	1	1	4		3	1	4	6	15	14	1			1		2	6			5		
1	1	1	1	1	1	1	22	22		22	22	44	23	5			12	4		50		35.000	25.000	8		
1	1	1	1	1	1	1																		9		
1	1	1	1	1	1	1																		10		
1	1	1	1	1	1	1																		11		
1	1	1	1	1	1	1																		12		
1	1	1	1	1	1	1																		13		
1	1	1	1	1	1	1																		14		
1	1	1	1	1	1	1																		15		
2	5	4	2	6	7	2	5	29	28	3	3	34	34	77	60	16		22	5		66	6	35.800	25.400	1	
2	5	4	2	6	7	2	178	47	42	149	34	225	340	782	363	46	94	11	114	29	39	149	6	293.175	266.675	2

Sorszám	Ország rész, megye	A koptatóban van darab							Malomkőjáratok					Malmok száma															
		rögszita	tarár	boby	tisztító-henger	Eureka	trieur-henger	hegyező-kőpár	kefélő-gép	száma	átlagos átmérője méterekben	rendszere			1	2	3	4	5	6	7	8							
												magyar	francia	egyéb															
												kőjáratokkal																	
K i s z ó z s ó g y i z i m a l m o k .																													
1	Árva vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	2	0'94	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hont	1	1	—	—	—	—	—	—	6	1'00	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Liptó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Nyitra	1	1	—	—	—	—	—	—	3	1'00	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	Pozsony	9	4	6	1	2	4	3	—	9	1'12	—	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	Trencsén	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	11	6	6	1	5	9	4	—	20	1'05	6	11	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
b) Duna jobb partja.																													
1	Baranya vármegye	6	3	4	8	7	6	1	—	28	1'00	20	3	5	1	4	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Fejér	1	1	—	1	1	—	—	—	6	1'00	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Győr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Komárom	2	—	—	—	1	—	—	—	2	0'95	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Moson	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Somogy	6	1	2	1	4	7	—	—	17	1'02	16	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Sopron	1	2	—	—	2	3	—	—	16	1'01	11	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	Tolna	6	2	6	—	7	3	—	—	20	0'99	16	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	Vas	3	6	3	—	2	9	2	1	22	1'01	14	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10	Veszprém	3	2	2	2	3	1	—	—	4	1'03	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	Zala	3	2	1	1	4	5	1	1	10	1'10	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	31	19	18	13	30	36	5	2	125	1'11	88	29	8	1	22	11	4	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	
c) Duna-Tisza köze.																													
1	Bács-Bodrog vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1'00	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Csongrád	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Heves	—	—	—	—	1	2	—	—	9	1'00	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	J.-N.-K.-Szolnok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Pest-P.-S.-K.-Kun	5	1	8	—	1	2	—	—	7	1'04	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	5	1	8	—	2	4	—	—	18	1'02	17	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
d) Tisza jobb partja.																													
1	Abauj-Torna vármegye	2	2	1	—	1	2	1	—	3	0'98	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bereg vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Borsod	3	2	1	—	4	2	1	1	23	1'07	21	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Gömör	2	—	—	—	—	—	—	—	1	1'00	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Sáros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Szepes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Ung	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	Zemplén	1	1	—	—	—	—	—	—	1	0'85	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	8	5	2	—	5	5	2	1	28	1'05	26	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
e) Tisza bal partja.																													
1	Békés vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bihar	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1'14	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Hajdu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Mármaros	3	3	3	1	—	1	—	—	3	1'10	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
5	Szabolcs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Szatmár	1	2	1	—	1	—	—	—	2	1'10	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
7	Szilágy	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1'10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	Ugocea	—	—	—	—	—	—	—	—	3	0'95	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	4	5	4	1	1	1	—	—	13	1'08	11	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
f) Tisza-Maros szöge.																													
1	Arad vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Csanád	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	K.-Szörény vármegye	7	5	7	2	5	7	—	—	19	1'04	12	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
4	Temes	3	3	2	2	1	4	1	—	14	1'08	7	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Torontál	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Összesen	10	8	9	4	6	11	1	—	33	1'06	19	12	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
g) Erdély.																													
1	Alsó-Fehér vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	B.-Naszód	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Brassó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Csik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Fogarás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—</													

Malom					Örlőhengerek származása			Hengerek		Készítés vizimalmok										A malom raktárainak befogadási képessége méter-műszakban		Sorszám						
1	2	3	4	5	1	különb.	2	1	2	Készítés vizimalmok										gabona	űrtelvény							
hengerekkel					helyi gyár	különb.	egyéb	pár hengerrel	három hengerrel	Hengerek összes száma	A hengerpárok összesen	A hengerek összesen	Hengerszáma	Centrifugális szita	Sík szita	Oscilláló szita	Daraisztító	Derezisztító	Egyéb gépek	Vonó-állat	Közvetlen sínösszeköttetés van	gabona	űrtelvény					
					6-10	gyár	gyár												ló	egyéb	mellevágány	szárnyvonal	gabona	űrtelvény				
Készítés vizimalmok																												
1	1				4			2	2	4	0	12	12	1				2			2					1.075	1.075	1
1	3				2	4		2	4	6	10	20	8		5		6			11					700	200	2	
1	4	1			6	6		6	6	12	18	36	23	1	6		9			15					1.775	1.275	3	
4	2	1			11			7	4	11	15	30	24				7			10					1.045	1.345	4	
1					1			1		1	1	2	2		1		1									500	500	5
4	2				7	1		2	6	8	14	28	10	3	1		3			14					695	695	6	
2					2	2		2	2	4	6	12	2		4					2	1				200	200	7	
5	3				11			1	10	11	21	42	28				3			5	2				1.800	1.000	8	
1	1	1	1		12			3	3	12	15	30	53		6	1	5	3		14					1.475	3.075	9	
2					4			3	1	4	6	15	13				7	1	1	12					250	250	10	
2	1				7			5	1	7	7	17	20	1			5	2		8					1.300	800	11	
15	14	2	1	1	55	3		21	32	58	85	185	158	4	12	1	34	6	1	65	3				7.865	8.465	12	
																									250	250	13	
													5														14	
2					2			2	2	4	4	8	1												50	50	15	
2					2			2	2	4	4	8	6												300	300	16	
2					9			2	2	4	8	8	5	2						2		1			300	300	17	
1	2	1			8			1	7	8	15	30	22					1	2	2					3.550	3.550	18	
																											19	
1					1			1	1	2	4	4	4							2							20	
4	2	1			11			1	10	11	21	42	31	2				1	2	8		1			3.850	3.850	21	
																									20	20	22	
1					1			1	1	2	4	8	1							2							23	
1					2			2	2	4	4	8								2							24	
1	1				3			1	2	3	5	10	1				2		2	2					20	20	25	
																											26	
3		1			8			1	6	8	13	29	26		1	1	4	3		3					2.643	843	27	
2			1		9			2	7	9	16	32	18				3	1		1					600	600	28	
5			1	1	17			3	13	17	29	61	44		1	1	7	3	1	3					3.243	1.443	29	
																											30	
																											31	
																											32	
																											33	
																											34	
																											35	
																											36	
																											37	
																											38	
																											39	
																											40	
																											41	
																											42	
																											43	
																											44	
																											45	
																											46	
																											47	
																											48	
																											49	
																											50	
3	2	1			14	3		4	10	3	17	24	57	21	3	6	1	8	2	1	19		1			4.800	4.750	51
28	24	6	1	3	108	9	3	36	75	9	120	186	399	284	19	25	3	60	12	7	112	3	1	1	21.853	20.103	52	
																									150	150	53	

Sorszám	Ország-rész, megye	A koptatóban van darab							Malomkőjáratok			Malomok száma											
		rögzítve	tarár	boby	tisztító-lenger	Eureka	tritur-henger	hegyező-kőpár	kefélő-gép	száma	átlagos átmérője méterekben	rendszere			2	3	4	5	6	7	8	9	10 és ezen feletti
												magyar	francia	egyéb									
a) Duna bal partja.																							
Nagy vizimalmok.																							
1	Árva vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars	1	4	—	9	2	6	1	1	4	1'35	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hont	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1'00	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Nyitra	11	7	5	11	5	14	5	1	33	1'08	11	15	7	1	2	2	—	—	—	—	—	—
8	Pozsony	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Trencsén	3	1	1	1	—	—	1	—	2	1'10	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	15	12	6	21	7	20	7	2	43	1'05	17	19	7	2	2	4	—	—	—	—	—	—
b) Duna jobb partja.																							
1	Baranya vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Fejér	2	1	—	—	2	1	—	—	6	1'00	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Győr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Komárom	10	5	—	7	6	8	4	1	23	1'08	6	17	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Moson	3	7	9	6	5	10	2	2	25	1'07	7	14	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Somogy	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1'09	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Sopron	1	1	1	—	1	1	1	—	3	1'10	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Tolna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Vas	45	16	6	10	11	44	12	3	78	1'01	44	29	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Veszprém	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zala	3	3	—	1	2	5	—	—	10	1'06	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	64	33	16	31	27	69	19	6	148	1'04	73	61	11	2	3	7	6	9	1	2	—	—
c) Duna-Tisza köze.																							
1	Bács-Bodrog vármegye	18	8	4	2	11	20	—	1	18	1'17	11	7	—	3	4	—	—	—	—	—	—	—
2	Csongrád	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Heves	—	—	2	1	1	1	—	—	5	1'10	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	J.-N.-K.-Szolnok	4	—	—	—	3	—	—	—	13	1'03	11	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Pest-P.-S.-K.-Kun	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	22	8	6	3	15	21	—	1	36	1'11	27	9	—	3	4	2	2	—	—	—	—	—
d) Tisza jobb partja.																							
1	Abauj-Torna vármegye	10	2	4	18	5	7	6	1	48	1'11	43	5	—	2	2	1	2	1	—	—	—	—
2	Bereg vármegye	—	1	2	1	—	2	1	1	3	1'10	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Borsod	3	1	—	2	2	3	—	1	7	1'12	1	4	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Gömör	3	—	—	—	—	—	—	—	5	1'10	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Sáros	3	3	2	6	1	2	1	1	2	1'10	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes	7	5	—	—	—	—	—	—	24	0'94	24	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung	—	1	—	—	—	—	—	—	4	1'10	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Zemplén	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	26	13	8	27	9	15	11	4	93	1'07	78	9	6	5	3	2	6	3	1	—	—	—
e) Tisza bal partja.																							
1	Békés vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar	3	2	2	3	2	3	—	1	32	1'18	20	3	—	1	3	4	1	—	—	—	—	—
3	Hajdu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Mármaros	13	4	6	2	3	5	5	2	12	1'20	7	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Szabolcs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Szilágy	—	—	—	—	—	—	—	—	13	1'01	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocea	—	—	—	—	—	—	—	—	8	1'25	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	16	6	8	5	5	8	5	3	50	1'13	30	3	2	1	7	3	3	—	—	—	—	—
f) Tisza-Maros szöge.																							
1	Arad vármegye	6	2	4	2	5	11	2	2	42	1'23	28	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Csanád	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	K.-Szörény	5	8	7	7	3	26	3	2	40	1'10	25	6	9	1	7	3	1	—	—	—	—	—
4	Temes	3	—	1	2	—	1	—	—	9	1'03	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Torontál	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	14	10	12	11	8	35	5	4	91	1'16	61	21	9	2	9	11	2	1	—	—	—	—
g) Erdély.																							
1	Alsó-Fehér vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	B.-Naszód	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó	6	3	4	3	—	10	1	—	43	1'20	38	5	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik	5	2	1	3	4	4	1	1	14	1'12	10	2	2	1	3	4	2	—	—	—	—	—
5	Fogarás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék	—	—	—	—	—	—	—	—	15	1'24	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad	—	—	—	—	—	—	—	—	15	1'10	14	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő	—	—	—	—	—	—	—	—	17	1'19	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs	—	—	—	—	—	—	—	—	90	1'26	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Maros-Torda	—	—	—	—	—	—	—	—	29	1'10	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő	4	2	—																			

Sorszám	Országrészt, megye	A koptatóban van darab							Malomkőjáratok					Malomok száma								
		rögszita	tarár	boby	tisztító-henger	Eureka	tritur-henger	hegyező-kőpár	kefélő-gép	száma	átlagos átmérője méterekben	rendszere			1	2	3	4	5	6	7	8
												magyar	francia	egyéb								
Kisvizimalmok.																						
a) Duna bal partja.																						
1	Árva vármegye	2	1	1	—	—	1	1	168	0'99	105	2	61	140	7	3	—	—	1	—	—	
2	Bars »	52	7	39	2	3	9	3	301	1'00	293	8	—	108	67	14	3	1	—	—		
3	Besztergom »	37	6	39	10	15	12	16	99	0'99	97	1	1	67	10	4	—	—	—	—		
4	Hont »	61	40	43	4	—	3	4	276	0'97	274	2	—	136	67	2	—	—	—	—		
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	163	0'96	163	—	—	53	38	10	1	—	—	—		
6	Nógrád »	9	—	—	—	—	—	—	213	1'01	211	2	—	94	42	9	2	—	—	—		
7	Nyitra »	261	386	171	33	25	36	93	969	0'94	859	65	45	510	152	34	12	1	—	—		
8	Pozsony »	311	83	190	16	2	15	23	611	0'93	493	28	90	327	93	30	2	—	—	—		
9	Trencsén »	114	54	62	29	4	14	46	560	0'91	536	15	9	303	107	10	2	1	—	—		
10	Turóc »	61	26	4	3	12	2	6	167	1'02	166	1	—	66	43	5	—	—	—	—		
11	Zólyom »	56	26	33	19	—	—	8	171	1'00	168	—	3	38	54	5	1	—	1	—		
	Összesen	964	629	582	116	61	92	202	3.698	0'96	3.365	124	269	1.842	680	126	23	4	1	—		
b) Duna jobb partja.																						
1	Baranya vármegye	147	28	28	67	152	80	8	751 *)	0'95	732	12	7	508	104	6	3	1	—	—		
2	Fejér »	101	13	60	3	18	3	2	251	1'00	240	11	—	96	43	15	2	2	1	—		
3	Győr »	30	—	42	1	—	—	—	100	0'99	100	—	—	81	8	1	—	—	—	—		
4	Komárom »	87	11	4	22	54	50	11	187	0'98	142	42	3	111	20	6	3	—	1	—		
5	Moson »	46	12	34	—	2	6	3	62	0'98	26	10	26	44	5	1	—	1	—	—		
6	Somogy »	19	2	4	8	16	13	2	348	0'98	345	3	—	119	98	11	—	—	—	—		
7	Sopron »	134	34	38	11	13	26	25	403	0'93	238	33	132	32	66	61	9	4	—	—		
8	Tolna »	58	7	14	16	30	4	3	312	0'96	300	5	7	199	53	1	1	—	—	—		
9	Vas »	121	59	34	32	20	35	19	787	0'95	584	62	141	71	137	84	34	7	2	1		
10	Veszprém »	26	12	14	41	16	30	4	457	0'99	374	76	7	87	144	23	2	1	—	—		
11	Zala »	128	61	5	7	12	16	3	786	0'98	700	23	63	347	139	47	5	—	—	—		
	Összesen	897	239	277	208	333	263	89	4.444	0'97	3.781	277	386	1.695	817	256	59	16	4	1		
c) Duna-Tisza köze.																						
1	Bács-Bodrog vármegye	50	7	63	20	80	78	2	229 *)	0'99	226	1	2	203	13	—	—	—	—	—		
2	Csongrád »	1	2	3	—	—	—	—	27	1'09	27	—	—	7	10	—	—	—	—	—		
3	Heves »	10	4	1	4	3	10	2	201	1'07	199	2	—	27	55	15	2	1	1	—		
4	J.-N.-K.-Szolnok »	—	—	—	—	—	—	—	14	1'10	11	3	—	9	1	1	—	—	—	—		
5	Pest-P.-S.-K.-Kun »	40	18	2	5	40	23	4	325 *)	0'99	324	1	—	179	50	14	1	—	—	—		
	Összesen	101	31	69	29	123	111	8	796	1'03	777	7	2	425	129	39	3	1	1	—		
d) Tisza jobb partja.																						
1	Abauj-Torna vármegye	10	6	1	5	3	8	5	219	1'03	215	4	—	34	49	13	12	—	—	—		
2	Bereg vármegye	2	2	—	—	2	3	2	131	0'98	130	1	—	68	21	7	—	—	—	—		
3	Borsod »	14	5	—	1	6	7	—	271	1'12	271	—	—	28	31	27	5	6	7	1		
4	Gömör »	74	19	13	—	1	7	10	389 *)	1'01	384	5	—	52	58	48	18	1	—	—		
5	Sáros »	2	6	2	4	1	2	2	356	1'02	317	3	36	138	66	8	11	—	3	—		
6	Szepes »	49	12	36	14	7	12	9	403	0'96	363	2	38	115	73	19	15	5	—	—		
7	Ung »	2	—	—	2	—	1	—	192	1'00	189	3	—	76	35	10	4	—	—	—		
8	Zemplén »	2	—	2	4	—	1	—	152	1'22	151	1	—	53	29	7	5	—	—	—		
	Összesen	155	50	54	30	20	41	28	2.113	1'02	2.020	19	74	564	362	139	70	12	10	1		
e) Tisza bal partja.																						
1	Békés vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
2	Bihar »	3	14	3	1	1	4	1	626	1'02	617	9	—	350	96	21	4	1	—	—		
3	Hajdu »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
4	Mármaros »	17	12	18	2	2	1	6	631	1'01	629	2	—	248	155	15	7	—	—	—		
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
6	Szatmár »	2	1	2	1	—	2	—	342	1'02	336	6	—	167	58	13	5	—	—	—		
7	Szilágy »	1	—	—	—	—	—	—	413	1'07	412	1	—	204	48	24	9	1	—	—		
8	Ugocsa »	—	—	—	—	—	—	—	71	1'15	71	—	—	48	7	3	—	—	—	—		
	Összesen	23	27	23	4	3	7	7	2.083	1'03	2.065	18	—	1.017	364	76	25	2	—	—		
f) Tisza-Maros szöge.																						
1	Arad vármegye	50	7	18	20	4	7	11	319	1'02	296	3	20	212	47	3	1	—	—	—		
2	Csanád »	—	—	—	—	—	—	—	29	1'05	25	4	—	23	3	—	—	—	—	—		
3	K.-Szörény »	37	23	17	20	10	33	5	1.132	0'92	1.087	18	27	701	166	17	9	—	2	—		
4	Temes »	82	37	25	20	9	11	18	220	1'00	188	13	19	86	28	2	6	3	2	3		
5	Torontál »	—	—	—	—	1	1	—	53	1'06	51	2	—	41	6	—	—	—	—	—		
	Összesen	169	67	60	60	24	52	34	1.753	0'95	1.647	40	66	1.063	250	22	16	3	4	3		
g) Erdély.																						
1	Alsó-Fehér vármegye	6	2	2	1	—	3	—	549	1'00	545	—	4	338	60	21	7	—	—	—		
2	B.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	321	1'11	321	—	—	122	75	11	4	—	—	—		
3	Brassó »	17	16	8	13	10	15	9	134	1'07	108	10	16	17	27	7	5	3	—	1		
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	810	0'97	810	—	—	448	174	2	2	—	—	—		
5	Fogarás »	2	3	2	3	2	2	1	339	1'11	337	1	1	18	119	21	3	—	—	—		
6	Háromszék »	2	2	1	7	2	2	2	552	1'00	547	4	1	119	163	17	11	—	2	—		
7	Hunyad »	5	3	3	—	—	3	—	1.615	0'83	1.610	1	4	1.245	156	15	2	1	—	—		
8	Kis-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	89	1'16	89	—	—	5	6	4	15	—	—	—		
9	Kolozs »	—	—	—	—	—	—	—	466	1'08	466	—	—	174	92	20	6	—	4	—		
10	Maros-Torda »	5	2	4	2	3	2	1	466	1'11	461	5	—	154	76	26	16	—	3	—		
11	Nagy-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	171	1'10	171	—	—	14	55	9	5	—	—	—		
12	Szeben »	1	2	1	2	2	3	—	273	1'08	259	3	11	23	90	16	4	—	1	—		
13	Sz.-Doboka »	—	—	—	2	—	—	8	546	1'00	545	1	—	283	107	13	8	3	1	1		
14	T.-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	583	1'04	554	—	29	365	89	8	4	—	—	—		
15	Udvarhely »	—	—	—	—	—	—	—	324	1'01	324	—	—	32	115	8	7	2	—	—		
	Összesen	38	30	21	30	19	30	21	7.238	0'99	7.147	25	66	3.307	1.404	198	99	9	11	2		
	Magyarország összesen	2.347	1.073	1.086	477	583	596	380	22.													

Ö s z e s e n .

Malom										Örlőhenger- székek szár- mazása			Hengerek				Hengerek összesen	Hengerszá- ta	Centrifugális szá- ta	Sík szá- ta	Oscilláló szá- ta	Daratisztító	Dereztisztító	Egyéb gépek	Vonó- állat		Közvetlen szárny- vonal			A malom rak- tárainak befoga- dási képessége métermázsákban		Sorszám		
5	6-10	11-15	16-20	21-30	31-40	41-50	50-en felül	hengerszékekkel	bel- földi	kül- földi	egyéb	1	2	3	4	három hengerrel									Hengerek száma	A henger- párok száma	A henger- ek összesen	Hengerszá- ta	Centrifugális szá- ta	Sík szá- ta	Oscilláló szá- ta		Daratisztító	Dereztisztító
1	1	1	1	1	1	1	1	1	19	1	1	1	15	1	1	1	19	31	71	106	3	49	50	69	5	1	36	1	1	1	1	16.250	15.650	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	11	1	1	3	8	1	1	11	19	38	31	1	40	1	75	3	1	2	1	1	1	1	1.175	1.175	3	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	4	1	1	4	4	1	1	4	8	12	24	78	1	57	4	28	1	1	14	1	1	1	1.075	1.075	4	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	35	3	7	31	1	1	1	38	69	138	85	1	39	8	21	2	3	57	2	1	1	1	40.947	40.947	6	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	74	24	48	39	3	6	2	98	159	324	342	29	292	79	106	16	39	117	8	1	1	1	25.748	17.287	7	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	44	17	10	49	1	1	1	62	115	233	189	13	371	28	126	47	19	163	2	1	1	28.800	29.300	8		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	3	5	2	1	1	1	8	9	21	88	3	107	56	25	1	4	44	15	1	1	3.335	1.050	9		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	6	7	1	1	1	1	8	9	18	9	1	15	21	1	1	1	18	2	1	1	1	1	1	10	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	6	5	5	1	4	9	9	10	32	15	2	53	1	26	6	1	33	1	1	1	60.000	100.000	11		
1	4	1	2	1	1	1	1	1	207	54	1	86	154	4	7	11	262	434	901	953	56	1.049	247	476	80	68	485	29	1	1	177.330	206.484	1	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	128	30	50	108	1	1	1	158	266	532	542	19	120	6	275	33	3	138	7	1	1	40.715	26.625	1		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	20	6	6	12	1	2	20	30	66	74	7	106	23	87	27	3	222	2	1	1	13.415	6.915	2			
1	1	1	1	1	1	1	1	1	28	12	14	25	1	1	40	67	134	148	39	95	36	52	11	11	37	1	2	46.675	27.285	3				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	105	5	15	80	1	15	110	175	395	288	32	81	4	179	42	2	50	1	1	23.090	21.960	4				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	31	13	5	34	1	5	44	73	161	83	2	8	22	56	6	5	20	1	1	7.380	13.380	5				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	103	8	18	93	1	1	111	204	408	188	16	50	7	23	4	2	181	4	1	604.990	604.450	6				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	54	5	12	46	1	1	59	104	211	131	4	132	20	74	14	1	124	9	1	20.930	15.535	7				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	68	1	6	60	1	3	69	126	261	196	9	88	28	99	19	18	199	3	1	19.330	17.215	8				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	83	16	31	62	2	4	99	163	338	409	32	348	44	153	23	3	293	21	1	41.102	32.724	9				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	69	4	1	52	21	1	74	94	191	200	1	138	6	121	14	2	371	4	1	2.075	2.075	10				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	78	10	5	36	52	4	1	93	156	315	211	18	139	37	44	12	2	239	4	1	10.088	6.997	11			
3	4	3	2	1	1	1	1	1	767	104	6	245	593	1	6	32	877	1.458	3.012	2.470	169	1.305	233	1.163	205	52	1.874	54	2	1	829.770	775.171	1	
3	9	1	1	1	1	1	1	1	274	56	1	97	187	2	15	30	331	537	1.164	628	45	483	80	262	115	14	550	8	4	133.500	108.830	1		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	112	3	7	91	1	17	115	189	429	257	40	46	1	81	5	87	1	2	54.250	50.750	2					
1	1	1	1	1	1	1	1	1	79	1	5	72	1	3	80	149	307	184	6	20	1	34	8	31	99	1	1	31.205	32.905	3				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	118	1	9	107	1	3	119	223	455	309	22	29	1	22	11	7	71	1	2	55.275	42.550	4				
1	5	1	3	1	2	9	1	1	1.109	4	14	35	956	39	97	1.127	2.064	4.419	1.910	406	459	35	510	216	49	417	2	11	885.240	663.360	5			
6	16	3	4	2	1	2	9	1	1.692	62	18	153	1.413	41	15	159	1.772	3.162	6.774	3.288	519	1.637	115	909	359	106	1.224	10	20	1	21.159.470	898.395	1	
2	1	1	1	1	1	1	1	1	91	6	1	15	60	5	9	3	92	186	381	125	7	92	6	20	9	7	81	2	2	41.100	31.200	1		
2	1	1	1	1	1	1	1	1	33	6	12	27	1	3	39	66	132	26	10	26	1	17	5	11	20	1	1	17.030	16.830	2				
2	1	1	1	1	1	1	1	1	60	1	4	50	1	6	60	104	226	98	8	50	11	49	9	3	50	2	1	30.873	30.873	3				
2	1	1	1	1	1	1	1	1	26	3	10	18	1	1	29	46	95	49	2	53	11	9	6	75	1	1	6.650	4.450	4					
1	1	1	1	1	1	1	1	1	35	7	9	29	1	4	42	67	146	129	15	70	55	11	3	34	19	1	40.800	11.100	5					
1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	10	5	15	1	3	23	35	79	100	1	134	18	22	2	2	94	9	1	8.090	8.090	6				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	39	3	2	14	25	5	44	64	143	53	6	37	1	12	3	1	30	1	1	11.157	11.157	7				
2	2	1	1	1	1	1	1	1	93	4	2	10	80	1	7	99	177	375	139	15	6	10	26	5	12	46	10	1	36.120	17.595	8			
6	5	4	3	1	1	1	1	1	399	33	5	79	394	6	10	29	428	745	1.577	719	63	468	112	166	42	70	415	23	5	2	191.820	131.295	1	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	61	1	2	52	1	7	61	106	233	158	11	13	1	24	3	6	72	1	1	24.070	28.570	1				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	112	1	7	93	1	13	113	193	425	263	16	14	1	37	26	12	47	6	1	236.605	235.615	2				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	62	3	2	60	1	3	65	122	253	88	22	46	24	21	6	40	38	1	1	84.335	29.135	3				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	11	3	4	10	1	14	24	48	48	2	23	1	11	1	1	12	2	1	7.450	4.950	4					
1	1	1	1	1	1	1	1	1	24	1	3	22	1	25	47	94	37	5	1	17	8	7	1	22	34	8	1	5.895	5.890	5				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	41	1	37	1	1	4	41	74	160	85	4	17	8	40	12	37	62	2	1	45.808	34.517	6				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	8	16	16	5	1	1	1	1	1	5	10	2	1	1.180	1.030	7				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	850	850	8			
1	1	4	1	1	1	1	1	1	313	8	18	274	1	2	27	321	574	1.229	685	63	113	33	142	49	126	277	20	3	2	406.193	340.557	1		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	104	1	4	64	1	36	104	132	372	239	18	80	43	178	51	15	44	1	1	97.725	87.365	1				
1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	1	4	24	1	1	29	52	107	62	1	7	1	18	1	4	44	1	1	4.730	5.730	2				
1	4	1	1	1	1	1	1	1	65	9	13	53	1	8	74	119	262	184	13	40	3	73	19	6	61	1	1	40.268	25.468	3				
2	2	3	1	1	1	1	1	1	215	7	34	167	4	17	222	380	811	531	34	72	2	134	48	19	110	2	1	159.802	158.085	4				
2	4	1	1	1	1	1	1	1	195	7	29	150	4	11	204	385	800	393	33	170	24	172	36	20	275	10	1	93.417	81.137	5				
5	11	4	1	1	2	1	1	1	608	23</																								

A munkások száma								munkabér				A munkások a munkabért		A munkások biztosítottak-e baleset ellen?	Baleset elleni biztosítás				Sorszám
iparosok				kocsis	egyéb alkalmazott		állandó tüzér	összege az egész évben forintokban	legkisebb	legnagyobb	átlagban		természetben kapják		a keresetből részt kapnak	résztvény-társaságnál	kölcsönös biztosító szövetkezeteknél		
ács	bognár	kőműves	egyéb		állandó munkás	napszámos					legkisebb	legnagyobb					természetben	a keresetből részt kapnak	
—	—	—	—	—	—	—	—	964	50	100	67	80	—	—	—	—	—	—	1
2	—	—	—	6	—	—	9	17.693	18	250	58	94	47	32	—	—	—	—	2
—	—	—	—	1	—	—	—	4.538	30	200	106	110	5	44	—	—	—	—	3
—	—	—	—	6	—	—	—	8.149	20	100	51	79	22	14	—	—	—	—	4
—	—	—	—	1	—	—	4	1.433	20	100	38	49	10	—	—	—	—	—	5
2	—	—	—	23	—	—	2	58.840	15	200	58	102	12	15	—	—	—	—	6
—	—	—	—	42	—	—	1	61.327	12	200	52	94	103	106	—	—	—	—	7
—	—	—	—	56	—	—	1	68.589	10	210	64	102	92	74	—	—	—	—	8
—	—	—	—	10	—	—	—	5.372	13	70	36	53	35	4	—	—	—	—	9
—	—	—	—	1	—	—	—	2.406	25	120	63	85	1	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	14	—	—	—	15.599	12	140	53	100	20	—	—	—	—	—	11
4	—	2	3	162	15	9	18	244.972	10	250	60	92	347	289	8	5	1	—	2
—	—	—	—	41	—	—	3	81.659	15	225	55	104	207	35	4	4	—	—	1
—	—	—	—	62	—	—	1	32.449	25	200	65	88	73	100	1	1	—	—	2
—	—	—	—	9	—	—	8	64.374	20	200	67	104	55	18	4	2	2	—	3
—	—	—	—	14	—	—	3	51.434	10	180	63	97	61	94	3	3	—	—	4
1	—	—	—	7	—	—	2	32.801	15	200	63	113	10	6	—	—	—	—	5
—	—	—	—	60	—	—	1	53.620	15	200	40	80	24	134	2	—	—	1	6
—	—	—	—	60	—	—	4	48.206	10	250	59	108	63	23	1	—	—	1	7
—	—	—	—	11	—	—	12	43.899	15	240	52	85	55	80	2	1	—	—	8
—	—	—	—	126	—	—	8	92.206	20	220	74	117	159	77	2	—	—	2	9
—	—	—	—	130	—	—	—	42.604	20	200	37	68	145	43	—	—	—	—	10
1	—	—	—	86	—	—	3	44.914	20	250	77	99	141	125	1	—	—	—	11
4	2	—	1	608	11	34	38	588.256	10	250	59	84	993	735	20	11	4	4	1
—	—	—	—	45	—	—	9	267.293	10	350	59	94	155	156	13	9	3	1	1
—	—	—	—	43	—	—	26	218.763	20	300	64	112	8	56	5	—	1	3	2
—	—	—	—	42	—	—	5	88.178	20	200	44	93	25	33	4	1	2	—	3
—	—	—	—	27	—	—	129	175.908	20	300	60	99	23	30	8	8	—	—	4
8	5	16	43	198	86	84	91	2.047.590	20	275	63	107	173	270	24	24	—	—	5
9	6	16	40	355	141	268	155	2.797.738	10	350	59	100	384	545	54	42	6	4	2
—	—	—	—	33	—	—	2	61.886	18	250	49	130	49	37	2	2	—	—	1
—	—	—	—	5	—	—	10	31.180	20	230	50	131	8	33	1	—	—	—	2
—	—	—	—	21	—	—	6	50.679	20	250	53	94	44	44	1	1	—	—	3
—	—	—	—	21	—	—	2	28.656	10	150	53	108	79	9	1	1	—	—	4
—	—	—	—	7	—	—	4	58.835	20	150	50	107	20	2	1	—	—	—	5
—	—	—	—	28	—	—	5	37.197	10	150	46	94	53	4	—	—	—	—	6
—	—	—	—	15	—	—	5	41.847	15	200	55	113	3	16	1	—	—	—	7
—	—	—	—	20	—	—	15	76.987	20	280	54	104	12	13	3	2	—	—	8
3	—	1	4	150	14	45	52	396.267	10	280	51	111	268	158	10	6	1	2	1
—	—	—	—	35	—	—	3	110.472	20	280	55	110	33	58	10	2	—	7	1
—	—	—	—	18	—	—	5	158.464	20	300	64	107	18	31	3	3	—	—	2
—	—	—	—	9	—	—	2	105.591	12	260	45	87	41	35	3	2	—	—	3
—	—	—	—	3	—	—	1	13.397	17	150	44	89	15	5	—	—	—	—	4
—	—	—	—	13	—	—	4	33.791	20	250	53	94	21	90	2	2	—	—	5
—	—	—	—	29	—	—	6	102.452	17	270	60	100	10	23	4	4	—	—	6
—	—	—	—	4	—	—	9	18.636	20	275	54	115	9	42	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	5	5.133	40	120	54	78	6	25	—	—	—	—	8
2	1	2	1	111	35	137	26	547.936	12	300	55	98	153	300	22	13	—	8	1
—	—	—	—	19	—	—	10	151.696	30	340	61	89	74	47	3	1	1	—	1
—	—	—	—	17	—	—	2	30.484	20	175	48	98	8	44	3	2	—	—	2
—	—	—	—	27	—	—	8	99.471	15	250	63	120	55	37	4	1	—	—	3
—	—	—	—	30	—	—	22	287.300	20	300	67	106	85	77	10	3	4	3	4
—	—	—	—	37	—	—	10	289.503	10	200	53	88	55	81	13	8	3	2	5
—	—	—	—	130	29	109	52	858.454	10	340	69	100	277	286	33	15	8	10	—
—	—	—	—	13	—	—	1	11.490	10	200	55	118	14	28	—	—	—	—	1
—	—	—	—	8	—	—	2	14.338	17	150	50	79	16	13	—	—	—	—	2
—	—	—	—	29	—	—	—	30.984	20	200	56	97	53	3	—	—	—	—	3
—	—	—	—	4	—	—	—	2.371	20	100	43	58	24	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	3	—	—	—	3.329	18	100	55	61	30	9	—	—	—	—	5
—	—	—	—	43	—	—	6	9.267	10	200	35	76	28	13	—	—	—	—	6
—	—	—	—	2	—	—	—	6.927	20	200	47	130	17	9	—	—	—	—	7
—	—	—	—	1	—	—	—	5.195	30	100	45	66	12	45	—	—	—	—	8
—	—	—	—	20	—	—	1	41.386	30	266	58	111	6	20	—	—	—	—	9
—	—	—	—	7	—	—	—	17.712	15	150	43	80	25	53	—	—	—	—	10
—	—	—	—	5	—	—	—	25.724	20	200	54	103	6	13	—	—	—	—	11
—	—	—	—	8	—	—	—	14.492	17	167	41	81	58	54	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	21.649	20	262	45	97	21	21	—	—	—	—	13
—	—	—	—	38	—	—	—	10.143	18	200	59	103	16	36	—	—	—	—	14
—	—	—	—	3	—	—	—	4.385	20	160	39	80	10	6	—	—	—	—	15
1	—	1	1	184	14	174	11	219.592	10	266	48	93	335	323	2	2	—	—	—
23	9	22	65	1.698	259	776	352	5.653.215	10	350	50	82	2.758	2.645	149	94	26	28	7
—	—	—	—	5	—	—	—	6.930	20	150	47	144	—	—	—	—	—	—	—

Sorszám	Országgrész, megye	A munkanapok közül volt 1894-ben			Átlag hány napon szünetelt évenként a munka	A munkaidő tartama			A malom				A malom a vámot			Az eladásra is örök malmoknál az elárusítás helye			
		egész napos	fél napos	együtt		csak nappal	éjjel és nappal		eladásra	vámra	saját szükség- letre	vegyesen	pénzben	gabonában	vegyesen	helyben	az országban	Ausztriában	egyéb külföldön
							rendszerezés	kivételesen											
a) Duna bal partja.		Kis gőz- és vízimalmok.																	
1	Árva vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	90	150	240	125	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hont »	435	100	535	103	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Nyitra »	110	165	275	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Pozsony »	570	480	1.050	410	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Trencsén »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	1.205	895	2.100	820	—	—	2	6	1	6	3	1	1	3	3	2	2	—
b) Duna jobb partja.																			
1	Baranya vármegye	917	1.213	2.130	1.520	1	3	6	1	3	4	6	—	8	1	4	3	—	—
2	Fejér »	265	—	265	100	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
3	Győr »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Komárom »	60	120	180	185	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Moson »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Somogy »	370	1.100	1.400	1.520	4	1	3	—	7	3	1	—	8	—	—	—	—	—
7	Sopron »	104	596	700	760	1	—	3	—	4	1	—	—	3	—	—	—	—	—
8	Tolna »	1.070	629	1.699	1.221	—	—	3	5	7	3	1	—	8	—	—	—	—	—
9	Vas »	750	405	1.155	1.035	1	1	4	1	4	2	1	—	4	—	—	—	—	—
10	Veszprém »	480	—	480	250	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—
11	Zala »	823	73	898	197	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	4.774	4.133	8.907	6.788	7	14	22	2	29	15	12	4	35	2	13	9	1	—
c) Duna-Tisza köze.																			
1	Bács-Bodrog vármegye	30	60	90	275	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Csongrád »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Heves »	40	480	520	210	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	J.-N.-K.-Szolnok »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	P.-P.-S.-K.-Kun »	60	480	540	555	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	130	1.020	1.150	1.040	2	—	4	—	6	2	—	—	6	—	—	—	—	—
d) Tisza jobb partja.																			
1	Abauj-Torna vármegye	620	—	620	110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bereg vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Borsod »	480	624	1.104	721	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Gömör »	30	30	60	305	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Sáros »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Ung »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Zemplén »	120	180	300	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	1.250	834	2.084	1.201	—	—	3	6	—	8	3	—	4	5	—	—	—	—
e) Tisza bal partja.																			
1	Békés vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar »	380	40	420	310	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Hajdu »	—	300	300	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Mármaros »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár »	300	—	300	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Szilágy »	—	350	350	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Ugocea »	—	90	90	275	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	680	780	1.460	730	3	2	1	1	4	2	—	—	3	1	—	—	—	—
f) Tisza-Maros szöge.																			
1	Arad vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Csanád »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	K. Szörény »	685	1.130	1.815	740	1	—	6	1	5	—	—	—	4	2	—	—	—	—
4	Temes »	435	660	1.095	730	1	2	2	1	4	—	—	—	3	1	—	—	—	—
5	Torontál »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	1.120	1.790	2.910	1.470	2	2	8	2	9	—	—	—	7	3	—	—	—	—
g) Erdély.																			
1	Alsó-Fehér vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	B.-Naszód »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Brassó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Pégaras »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	200	12	212	153	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Hunyad »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kis-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kolozs »	890	100	990	105	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Maros-Torda »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Nagy-Küküllő »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Szeben »	220	80	300	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Sz.-Doboka »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	T.-Aranyos »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Udvarhely »	—	180	180	185	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	1.310	372	1.682	508	1	5	—	3	3	2	—	—	1	—	—	—	—	—
	Magyarország összesen	10.469	9.824	20.293	12.557	15	28	47	9	65	27	15	5	61	14	19	16	3	—
	Fiume város és kerülete	360	—	360	5	—	—												

A malinok 24 óra alatti őrlőképességek buzából métermázsában	M a l m o k					Az őrlött gabonaneműek						A gyártott búzalisztek száma										Sorszám
	11—20	31—30	31—40	41—50	50—90	e l s ő s o r b a n						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
						búza	rozsa	árpa	tengeri	rizs	zab											
K i s g ő z - é s v i z i m a l m o k .																						
24	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
90	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
35	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
202	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
351	—	2	4	—	2	8	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
400	1	1	4	3	1	10	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
85	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
25	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
311	1	2	2	1	2	8	7	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
208	—	1	1	—	2	3	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
394	—	—	2	4	2	8	5	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
356	—	—	2	1	3	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
70	—	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
136	—	—	1	1	1	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
1.985	2	6	13	10	12	42	28	8	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42
30	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
90	—	—	1	1	—	2	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
119	—	1	—	1	1	2	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
239	—	2	1	2	1	5	1	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
80	—	1	—	—	—	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
320	—	—	1	1	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
23	—	1	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
50	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
473	—	2	1	1	5	9	4	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
95	—	—	—	1	1	2	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
56	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
36	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
65	—	—	—	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
34	—	—	1	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
286	—	2	1	3	3	6	2	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
324	—	1	3	—	3	5	1	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
323	—	—	—	2	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
647	—	1	3	2	6	10	1	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
138	—	1	—	1	1	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
35	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
56	—	—	—	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
249	2	—	1	1	2	6	2	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
4.230	4	13	25	17	31	86	40	20	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86
55	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1

Sorszám	Ország rész, megye	A munkanapok közül volt 1894-ben			Átlag hány napon szünetelt évenként a munka	A munkaidő tartama			A malom				A malom a vámot		
		egész napos	fél napos	együtt		csak pappal	éjjel és nappal		eladásra	vámra	saját szükségletre	vegyesen	pénzben	gabonában	vegyesen
							rendszeresen	kivételesen							
a) Duna bal partja.															
Nagyvizimalmok.															
1	Árva vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars »	300	—	300	65	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hont »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád »	141	44	185	180	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1
7	Nyitra »	1.759	192	1.951	604	—	6	1	—	2	3	—	2	—	2
8	Pozsony »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Trencsén »	310	52	362	3	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
10	Turócs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen ...	2.510	288	2.798	852	—	8	2	—	4	4	—	3	—	2
b) Duna jobb partja.															
1	Baranya vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Fejér »	40	160	200	165	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1
3	Győr »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Komárom »	1.281	180	1.461	364	1	4	—	1	2	—	—	2	—	3
5	Moson »	1.095	350	1.445	380	—	3	2	1	3	—	2	—	1	3
6	Somogy »	120	120	240	125	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1
7	Sopron »	20	70	90	275	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1
8	Tolna »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Vas »	2.235	912	3.147	1.963	—	6	8	—	7	—	5	—	7	11
10	Veszprém »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zala »	475	265	740	355	—	3	—	—	3	—	—	—	—	3
	Összesen ...	5.266	2.057	7.323	3.627	1	16	13	—	2	18	—	7	—	10
c) Duna-Tisza köze.															
1	Bács-Bodrog vármegye	1.710	410	2.120	435	—	6	1	—	—	—	—	7	—	—
2	Csongrád »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Heves »	30	90	120	245	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1
4	J.-N.-K.-Szolnok »	—	423	423	672	2	—	1	—	—	3	—	—	—	3
5	Pest-P.-S.-K.-Kun »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen ...	1.740	923	2.663	1.352	2	7	2	—	4	—	—	7	—	11
d) Tisza jobb partja.															
1	Abauj-Torna vármegye	1.275	1.195	2.470	1.180	1	5	4	2	5	3	—	3	—	7
2	Bereg »	265	—	265	100	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
3	Borsod »	120	430	550	180	—	1	1	—	1	—	—	1	—	2
4	Gömör »	100	200	300	65	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1
5	Sáros »	120	180	300	65	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
6	Szepes »	600	860	1.460	365	—	1	4	—	3	—	1	2	—	3
7	Ung »	50	100	150	215	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1
8	Zemplén »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen ...	2.530	2.965	5.495	2.170	1	9	11	3	11	—	4	7	—	14
e) Tisza bal partja.															
1	Békés vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar »	620	1.310	1.930	1.355	1	1	7	—	—	—	—	1	—	9
3	Hajdu »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Mármaros »	1.040	160	1.200	260	—	3	1	—	—	1	—	4	—	3
5	Szabolcs »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár »	73	310	383	712	1	—	2	—	3	—	—	—	—	3
7	Szilágy »	460	140	600	130	—	1	1	—	1	—	1	—	—	2
8	Ugocea »	230	230	460	270	—	—	2	—	1	—	1	—	—	2
	Összesen ...	2.423	2.150	4.573	2.727	2	5	13	—	13	—	3	7	—	17
f) Tisza-Maros szöge.															
1	Arad vármegye	1.140	1.510	2.650	1.000	1	3	6	—	8	6	—	2	—	10
2	Csanád »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Kr.-Szörény »	1.366	1.735	3.101	1.279	—	3	9	3	9	1	—	—	—	9
4	Temes »	95	535	630	465	1	—	2	—	3	—	—	—	—	3
5	Torontál »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen ...	2.601	3.780	6.381	2.744	2	6	17	3	20	—	7	2	—	22
g) Erdély.															
1	Alsó-Fehér vármegye	1.022	708	1.730	825	—	2	5	—	6	5	—	1	—	7
2	B.-Naszód »	2.270	615	2.885	765	—	5	5	4	5	1	—	1	—	6
3	Brassó »	1.100	150	1.250	210	—	3	1	—	3	—	—	1	—	2
4	Csik »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogaras »	—	900	900	195	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék »	400	470	870	225	—	1	1	—	2	1	—	1	—	3
7	Hunyad »	329	766	1.095	365	—	—	2	—	2	—	—	1	—	2
8	Kis-Küküllő »	3.795	1.891	5.686	1.614	—	4	—	—	4	—	1	—	—	4
9	Kolozs »	608	810	1.418	772	—	7	13	—	18	10	—	2	—	20
10	Maros-Torda »	2.130	2.050	4.180	1.295	—	1	5	—	4	1	—	2	—	5
11	Nagy-Küküllő »	305	460	765	330	—	6	9	1	7	9	—	7	—	13
12	Szeben »	1.396	2.264	3.660	1.450	3	2	9	1	3	—	—	—	—	3
13	Szolnok-Doboka »	799	1.089	1.888	302	—	3	3	1	12	1	—	1	—	13
14	Torda-Aranyos »	1.107	1.346	2.453	832	—	3	6	—	4	3	—	1	—	5
15	Udvarhely »	25	300	325	40	—	—	3	—	6	3	—	3	—	9
	Összesen ...	15.286	13.819	29.105	9.220	5	34	66	7	77	35	—	21	—	1
	Magyarország összesen ...	32.356	25.982	58.338	22.692	13	85	124	19	147	59	—	56	—	93
	Fiúne város és kerülete ...	360	—	360	5	—	1	—	1	—	—	—	—	—	183

Sorszám	Országgrész, megye	A munkanapok száma 1894-ben együtt	Átlag hány napon szünetelt évenként a munka	A malom				A malom a vámtól			Az eladásra is őrlő malomoknál, az elárusítás helye				A malomok 24 óra alatt őrlőképességük búzából méterezésében
				eladásra dolgozik	vámra	saját szükség- letre	vegyesen	pénzben	gabonában	vegyesen	helyben	az ország- ban	Ausztriában	egyéb kül- földön	
K i s v i z i m a l m o k.															
a) Duna bal partja.															
1	Árva vármegye	27.095	28.020	1	138	7	5	9	116	18	6	—	—	—	614
2	Bars	37.664	32.781	—	193	—	—	—	193	—	—	—	—	—	1.575
3	Esztergom	11.505	18.060	—	78	—	3	—	81	—	3	—	—	—	831
4	Hont	33.188	41.637	—	202	2	1	—	202	1	1	—	—	—	1.634
5	Liptó	19.045	17.285	—	102	—	—	—	98	4	—	—	—	—	747
6	Nógrád	21.620	32.035	—	147	—	—	—	147	—	—	—	—	—	1.425
7	Nyitra	120.233	138.552	—	701	8	—	12	635	54	—	—	—	—	5.133
8	Pozsony	77.703	87.277	2	445	1	4	4	408	37	3	3	1	—	4.047
9	Trencsén	60.024	85.371	—	401	16	6	8	397	2	3	—	—	—	1.649
10	Túróc	23.455	18.155	—	114	—	—	—	114	—	—	—	—	—	826
11	Zólyom	16.970	19.165	—	95	1	3	—	98	—	3	—	—	—	965
	Összesen	458.402	518.338	3	2.616	35	22	33	2.489	116	19	7	1	—	19.446
b) Duna jobb partja.															
1	Baranya vármegye	107.391	120.369	1	586	2	35	8	591	22	33	3	—	—	3.539
2	Fejér	22.213	35.822	2	132	3	2	—	140	14	4	1	—	—	1.626
3	Győr	12.220	20.630	—	90	—	—	—	90	—	—	—	—	—	1.555
4	Komárom	22.815	28.650	—	139	—	2	2	131	8	2	—	—	—	1.901
5	Moson	8.006	9.709	—	51	—	—	—	51	—	—	—	—	—	801
6	Somogy	38.203	45.017	—	227	1	—	—	227	—	—	—	—	—	2.350
7	Sopron	28.765	34.015	—	171	—	1	4	149	19	1	—	—	—	2.637
8	Tolna	42.134	50.576	—	252	2	—	—	251	1	—	—	—	—	1.545
9	Vas	58.677	63.963	7	322	—	7	—	316	13	14	5	—	—	4.324
10	Veszprém	42.790	51.015	—	249	2	6	22	231	2	3	3	—	—	3.728
11	Zala	89.176	107.194	—	537	1	—	—	537	—	—	—	—	—	4.794
	Összesen	473.290	566.960	10	2.776	11	53	36	2.714	79	57	12	—	—	28.500
c) Duna-Tisza köze.															
1	Bács-Bodrog vármegye	37.310	43.180	—	163	3	60	—	219	4	59	1	1	1	4.189
2	Csongrád	4.010	2.195	—	17	—	—	—	17	—	—	—	—	—	242
3	Heves	14.002	22.863	—	101	—	—	—	101	—	—	—	—	—	1.256
4	J.-N.-K.-Szolnok	1.409	2.606	—	11	—	—	—	11	—	—	—	—	—	116
5	Pest-P.-S.-K.-Kun	43.816	56.559	1	243	2	29	—	269	3	30	—	—	—	3.007
	Összesen	100.547	129.403	1	535	5	89	—	617	7	89	1	1	1	8.810
d) Tisza jobb partja.															
1	Abauj-Torna vármegye	19.031	20.389	—	108	—	—	—	103	5	—	—	—	—	1.207
2	Bereg	17.010	18.030	1	88	7	—	1	85	3	—	—	—	—	643
3	Borsod	18.422	19.003	—	104	—	1	1	100	4	1	1	—	—	1.546
4	Gömör	32.533	32.437	—	170	5	3	—	167	6	3	—	—	—	2.257
5	Sáros	32.622	49.868	1	223	2	—	—	222	1	1	1	—	—	1.235
6	Szeps	43.519	39.336	1	204	1	21	3	214	8	14	21	3	—	2.249
7	Ung	18.775	26.850	—	118	6	1	—	119	—	1	—	—	—	821
8	Zemplén	11.357	22.933	1	91	2	—	—	91	—	1	—	—	—	682
	Összesen	193.269	229.766	4	1.106	23	26	5	1.101	27	21	23	4	—	10.640
e) Tisza bal partja.															
1	Békés vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar	82.827	89.453	—	468	3	1	—	468	1	1	—	—	—	3.044
3	Hajdu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Máramaros	84.592	70.533	—	409	11	5	—	414	—	5	—	—	—	3.285
5	Szabolcs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár	41.968	46.727	1	230	9	3	—	233	—	2	2	—	—	1.691
7	Szilágy	48.117	56.273	—	286	—	—	—	284	2	—	—	—	—	2.135
8	Ugocea	8.375	12.795	—	57	1	—	—	57	—	—	—	—	—	437
	Összesen	265.879	275.781	1	1.450	24	9	—	1.456	3	8	2	—	—	10.592
f) Tisza-Maros szöge.															
1	Arad vármegye	43.849	52.146	1	259	2	1	—	260	—	2	—	—	—	1.790
2	Csanád	5.460	4.030	—	26	—	—	—	26	—	—	—	—	—	178
3	K.-Szörény	138.950	187.725	1	384	507	3	—	377	10	4	—	—	—	4.145
4	Temes	23.905	23.545	—	120	10	—	7	112	1	—	—	—	—	1.439
5	Torontál	9.325	7.630	—	47	—	—	—	47	—	—	—	—	—	294
	Összesen	221.689	275.076	2	836	519	4	7	822	11	6	—	—	—	7.846
g) Erdély.															
1	Alsó-Fehér vármegye	67.763	87.727	—	414	12	—	—	414	—	—	—	—	—	1.880
2	B.-Naszód	36.782	40.598	6	206	—	—	—	206	—	6	6	—	—	1.327
3	Brassó	16.442	5.458	1	53	—	6	8	44	7	7	5	—	—	823
4	Csik	127.683	100.807	—	608	18	—	—	608	—	—	—	—	—	2.228
5	Fogarás	35.911	23.210	—	161	—	1	2	160	—	1	1	—	—	2.110
6	Háromszék	61.407	52.473	2	309	—	1	—	305	5	2	2	—	—	2.717
7	Hunyad	241.522	276.413	—	1.311	103	5	—	1.315	1	3	9	—	—	4.724
8	Kis-Küküllő	5.705	5.245	—	30	—	—	—	30	—	—	—	—	—	611
9	Kolozs	52.576	55.464	—	294	2	—	—	294	—	—	—	—	—	2.110
10	Maros-Torda	50.286	50.079	2	263	—	10	—	273	—	12	1	—	—	2.268
11	N.-Küküllő	17.039	13.256	—	83	—	—	—	83	—	—	—	—	—	1.112
12	Szeben	25.563	23.347	—	131	—	3	—	132	2	2	1	—	—	1.845
13	Sz.-Doboka	73.151	60.439	—	362	4	—	—	362	—	—	—	—	—	2.599
14	T.-Aranyos	92.856	77.234	—	466	—	—	—	466	—	—	—	—	—	3.151
15	Udvarhely	32.050	27.816	—	160	4	—	—	160	—	—	—	—	—	1.264
	Összesen	938.745	899.569	11	4.851	143	26	10	4.852	15	33	18	—	—	30.769
	Magyarország összesen	2.649.822	2.894.893	32	14.170	760	229	91	14.051	258	233	63	6	1	116.903
	Finne város és környete	840	255	—	2	—	1	3	—	—	1	—	—	—	66

Üzemviszonyok, őrlőképesség.

M a l m o k								Az őrlött gabonaneműek								A gyártott búzalisztek száma									Sorszám	
első sorban																										
1	2-5	6-10	11-20	21-30	31-40	41-50		búza	rozsa	árpa	tengeri	rizs	köles	zab	egyéb	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
métermázsányi őrlőképességgel								K i s v i z i m a l m o k.																		
38	85	22	3	3	—	—	—	4	14	45	3	—	—	144	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
—	71	76	42	3	—	—	—	124	173	166	8	—	—	8	—	43	46	24	11	—	—	—	—	—	—	—
—	18	30	28	5	—	—	—	77	23	16	1	—	—	—	—	40	3	24	7	3	—	—	—	—	—	—
4	98	52	42	8	—	—	—	180	135	31	11	—	—	—	—	78	57	29	7	8	—	—	—	—	1	
8	47	23	18	5	—	—	—	3	51	92	4	—	—	34	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
2	49	40	32	13	2	—	—	126	124	50	7	—	—	7	—	61	42	20	3	—	—	—	—	—	—	—
24	284	289	87	12	11	—	—	332	631	413	117	—	—	5	—	54	100	97	64	7	2	—	—	7	1	
3	131	193	113	9	3	—	—	268	412	136	8	—	—	—	—	15	78	133	27	8	4	—	—	2	1	
40	286	83	10	3	1	—	—	129	159	403	19	—	—	60	—	17	55	47	9	—	1	—	—	—	—	
—	57	37	16	3	1	—	—	22	76	77	—	—	—	19	—	20	2	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	31	27	36	2	2	1	—	52	69	39	1	—	—	3	—	12	13	27	—	—	—	—	—	—	—	
119	1.157	881	427	66	22	4	1.317	1.867	1.468	179	1	—	—	280	2	344	397	402	129	26	7	—	—	9	3	
31	356	155	75	7	—	—	—	533	454	100	156	—	—	—	—	195	119	142	47	22	7	—	—	1	—	
—	27	86	34	7	5	—	—	147	109	20	5	—	—	—	—	2	28	50	59	5	2	—	—	1	—	
—	—	3	53	34	—	—	—	90	31	10	10	—	—	—	—	—	9	64	13	4	—	—	—	—	—	
—	7	48	73	12	1	—	—	132	22	25	3	—	—	—	—	7	21	57	40	2	3	—	2	—	—	
—	9	6	19	15	1	—	—	51	16	5	1	—	—	—	—	3	7	31	10	—	—	—	—	—	—	
—	60	91	58	13	6	—	—	173	162	52	137	—	—	6	—	91	26	51	4	1	—	—	—	—	—	
—	28	46	47	32	12	7	—	162	143	50	—	—	—	—	—	22	59	45	34	1	—	—	1	—	—	
10	139	64	39	2	—	—	—	223	156	30	53	—	—	—	—	51	38	106	25	2	1	—	—	—	—	
2	67	114	93	36	15	9	—	316	287	93	77	—	—	22	4	16	88	81	88	24	17	1	—	1	—	
—	26	67	116	31	13	4	—	94	198	50	22	—	—	—	—	2	16	35	16	10	11	2	—	2	—	
3	204	184	103	38	3	3	—	410	338	99	254	—	—	—	—	141	127	105	26	8	2	1	—	—	—	
46	923	861	710	227	56	24	2.331	1.916	531	718	—	—	—	28	4	530	538	767	362	79	43	8	—	—	4	
—	8	89	52	9	63	5	—	210	27	15	8	—	—	—	—	49	29	93	39	—	—	—	—	—	—	
—	7	9	1	—	—	—	—	16	—	1	—	—	—	—	—	15	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
—	21	31	34	9	6	—	—	97	47	13	18	—	—	1	—	82	5	5	4	1	—	—	—	—	—	
—	—	7	3	1	—	—	—	8	1	4	3	—	—	—	—	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	39	124	100	12	—	—	—	212	131	7	17	—	—	—	—	57	38	40	39	36	2	—	—	—	—	
—	75	260	190	31	69	5	543	206	40	46	2	—	—	—	2	210	73	139	82	37	2	—	—	—	—	
2	31	35	24	13	2	—	—	87	89	41	8	—	—	3	—	28	32	21	5	—	—	—	1	—	—	
4	46	35	7	2	—	1	—	23	21	2	63	—	—	—	—	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	29	30	18	13	7	8	—	97	73	13	4	—	—	—	—	47	29	12	7	2	—	—	—	—	—	
5	47	45	45	23	8	5	—	123	137	55	3	—	—	—	—	23	50	42	8	—	—	—	—	—	—	
34	116	50	18	6	2	—	—	55	171	196	2	—	—	—	—	14	35	5	1	—	—	—	—	—	—	
—	98	56	44	19	8	2	—	8	117	182	—	—	—	—	—	4	2	2	—	—	—	—	—	—	—	
5	79	18	16	7	—	—	—	55	54	2	11	—	—	—	—	18	30	7	—	—	—	—	—	—	—	
—	45	39	6	—	4	—	—	48	24	19	—	—	—	—	—	32	13	2	—	—	—	—	—	—	—	
50	491	308	178	83	31	18	496	686	510	91	—	—	—	180	—	187	191	91	21	2	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	327	74	37	17	8	2	—	347	217	1	282	—	—	—	—	43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	196	92	73	20	7	2	—	87	75	41	380	—	—	—	—	43	43	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	119	57	35	5	5	1	—	124	46	9	199	—	—	—	—	116	1	6	—	—	—	—	—	—	—	
—	163	63	43	11	3	3	—	266	137	17	213	—	—	—	—	266	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	32	12	10	2	1	—	—	34	13	1	54	—	—	—	—	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
64	837	298	198	55	24	8	858	488	69	1.128	—	—	—	173	17	803	45	7	—	—	—	—	—	—	—	
—	133	88	36	3	3	—	—	254	3	3	153	—	—	—	—	192	32	3	21	4	1	—	—	—	—	
—	13	8	5	—	—	—	—	25	—	3	3	—	—	—	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
254	398	136	85	13	6	3	—	132	15	1	841	—	—	—	—	102	18	3	5	—	—	—	—	—	—	
—	48	47	12	15	8	—	—	117	12	2	33	—	—	—	—	49	36	31	—	1	—	—	—	—	—	
—	26	17	4	—	—	—	—	47	3	2	3	—	—	—	—	26	1	20	—	—	—	—	—	—	—	
254	618	296	142	31	17	3	575	33	11	1.033	—	—	—	—	—	394	87	57	26	5	2	—	—	—	—	
179	164	49	16	6	10	2	—	386	96	13	321	—	—	—	—	383	—	—	—	2	—	—	—	—	—	
—	132	51	24	2	1	2	—	109	41	28	210	—	—	—	—	109	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	11	23	15	5	3	3	—	39	26	19	30	—	—	—	—	24	1	—	3	—	—	—	—	—	—	
177	345	76	27	1	—	—	—	286	441	95	314	—	—	—	—	286	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	13	60	69	13	3	4	—	27	153	2	148	—	—	—	—	26	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
4	134	106	45	11	6	6	—	194	264	159	162	—	—	—	—	179	11	—	—	1	—	—	—	—	—	
327	965	68	34	17	5	3	—	459	364	—	1.340	—	—	—	—	459	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	4	7	5	6	6	2	—	19	8	1	27	—	—	—	—	18	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
16	157	62	51	5	3	2	—	231	160	45	101	—	—	—	—	231	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
40	117	29	69	13	3	4	—	155	63	1	244	—	—	—	—	150	—	2	1	—	—	—	—	—	—	
—	13	28	29	7	4	2	—	68	20	3	65	—	—	—	—	68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	33	34	31	20	9	4	—	108	9	—	101	—	—	—	—	106	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
18	186	97	52	4	5	4	—	344	77	9	336	—	—	—	—	342	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	170	227	57																							

Üzemviszonyok, őrlőképesség.

Sorszám	Ország-rész, megye	A munkanapok száma 1894-ben együtt	Átlag hány napon szünetelt évenként a munka	A malom		A malom a vámot		Az eladásra is őrölt malomkál, az elárúváltás helye helyben	A malomok 24 óra alatti őrölt-képessége buzából métermázsában	Malomok						Az őrölt gabonaneműek első sorban					A gyártott búzalisztek száma			
				csak vámrá dolgozik	saját szükségletre vegyesen	gabonában szedi	vegyesen			2-5	6-10	11-20	21-30	31-40	41-49	búza	rozsa	árpa	tengeri köles	1	2	4	5	
																								mm.-nyi őrölt-képességgel
K i s s z é l m a l m o k .																								
a) Duna bal partja.																								
1	Arva vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
2	Bars	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
3	Esztergom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
4	Hont	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
5	Liptó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
6	Nógrád	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
7	Nyitra	90	275	1	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
8	Pozsony	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
9	Trencsén	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
10	Turóc	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
11	Zólyom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	Összesen	90	275	1	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
b) Duna jobb partja.																								
1	Baranya vármegye	70	295	1	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
2	Fejér	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
3	Győr	90	275	1	—	—	—	—	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
4	Komárom	1.180	1.740	8	—	—	—	—	85	1	2	5	—	—	—	—	—	—	—	—				
5	Moson	825	1.730	7	—	—	—	—	93	1	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—				
6	Somogy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
7	Sopron	340	755	3	—	—	—	—	20	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
8	Tolna	460	1.000	4	—	—	—	—	48	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—				
9	Vas	90	275	1	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
10	Veszprém	460	1.365	5	—	—	—	—	31	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
11	Zala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	Összesen	3.515	7.435	30	—	—	—	—	304	7	10	12	—	—	—	—	—	—	—	—				
c) Duna-Tisza köze.																								
1	Bács-Bodrog vmegye	21.775	45.385	178	2	4	182	—	4	3.032	9	44	85	31	10	5	143	21	60	56				
2	Csongrád	17.380	35.910	136	6	4	140	—	4	2.396	2	31	77	29	5	2	85	54	9	—				
3	Heves	701	1.854	7	—	—	7	—	—	135	—	—	5	2	—	—	7	3	5	4				
4	J.-N.-K.-Szoln.	8.930	23.190	87	1	—	85	—	2	1.848	—	4	59	16	6	3	86	19	38	39				
5	Pest-P.-S.-K.-K. vm.	11.525	27.165	104	2	—	104	—	—	1.535	11	28	51	15	1	—	59	55	31	39				
	Összesen	60.311	133.504	512	11	8	518	—	2	8.946	22	107	277	93	22	—	103	152	143	138				
d) Tisza jobb partja.																								
1	Abauj-Torna vmegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
2	Bereg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
3	Borsod	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
4	Gömör	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
5	Sáros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
6	Szepes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
7	Ung	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
8	Zemplén	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	Összesen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
e) Tisza bal partja.																								
1	Békés vármegye	1.299	4.541	13	3	—	13	—	—	440	—	—	6	5	3	2	13	1	4	—				
2	Bihar	270	825	3	—	—	3	—	—	46	—	—	1	1	—	—	1	2	1	—				
3	Hajdu	1.235	955	6	—	—	5	—	—	111	—	—	4	2	—	—	6	5	—	—				
4	Mármaros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
5	Szabolcs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
6	Szatmár	180	185	1	—	—	1	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
7	Szilágy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
8	Ugocsa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	Összesen	2.984	6.506	23	3	—	22	—	—	613	—	—	2	11	8	3	2	21	9	6				
f) Tisza-Maros szöge.																								
1	Arad vármegye	440	1.020	4	—	—	4	—	—	85	—	—	2	2	—	—	4	3	2	1				
2	Csanád	3.260	2.580	15	—	1	16	—	—	186	1	10	4	1	—	—	14	—	2	6				
3	Kr.-Szörény vmegye	90	275	1	—	—	1	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
4	Temes	530	1.295	4	1	—	4	—	—	66	—	—	3	—	—	—	4	1	1	—				
5	Torontál	11.360	22.220	89	3	—	89	—	—	1.702	6	16	34	27	8	1	87	1	4	13				
	Összesen	15.680	27.390	113	4	—	114	—	—	2.049	7	29	43	30	8	—	110	5	9	20				
g) Erdély.																								
1	Alsó-Fehér vmegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
2	B.-Naszód	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
3	Brassó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
4	Csik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
5	Fogaras	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
6	Háromszék	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
7	Hunyad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
8	Kis-Küküllő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
9	Kolozs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
10	Maros-Torda	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
11	Nagy-Küküllő	90	275	1	—	—	1	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
12	Szeben	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
13	Sz.-Doboka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
14	T.-Aranyos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
15	Udvarhely	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	Összesen	90	275	1	—	—	1	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
	Magyarorsz. össz.	82.670	175.385	680	18	9	686	3	9	11.936	36	148	345	131	34	13	517	175	176	1				

Összesen.

Sorszám	Országrészt, megye	A munkanapok közül volt 1894-ben			Átlag hány napon szünetelt évenként a munka	A munkaidő tartama			A malom				A malom a vámot			Az eladásra is őrölt malmoknál, az elárulási helye				A malmok 24 óra alatti őrlelőképességük buzából mértékében	
		egész napos	fél napos	együtt		csak nappal	rendszeresen	éjjel és nappal	kivételesen	eladásra	vámra	saját szükség- letre	vegyesen	pénzben	gabonában	vegyesen	helyben	az országban	Ausztriában		egyéb kül- földön
a) Duna bal-partja.																					
1	Árva vármegye	—	—	27.095	28.020	—	—	—	1	138	7	5	—	116	18	6	—	—	—	614	
2	Bars »	800	400	38.754	33.881	1	2	2	2	195	1	1	—	195	1	2	3	3	—	2.322	
3	Esztergom vármegye	—	540	12.425	18.600	2	—	—	—	79	3	3	—	82	—	3	—	—	—	942	
4	Hont vármegye	435	100	33.813	42.107	—	1	1	1	203	3	1	—	203	1	2	2	—	—	1.728	
5	Liptó »	—	—	19.545	17.285	—	—	—	—	102	—	—	—	98	4	—	—	—	—	747	
6	Nógrád »	1.170	4.769	27.919	44.716	19	1	28	2	187	20	6	—	191	2	5	5	1	1	5.439	
7	Nyitra »	2.169	1.132	123.024	140.636	5	7	2	3	706	16	2	13	638	57	2	4	3	1	6.408	
8	Pozsony »	1.375	1.027	80.705	88.655	5	3	4	5	451	7	5	5	413	38	7	7	4	1	5.106	
9	Trencsén »	310	52	69.886	85.374	—	1	—	1	401	17	6	8	397	2	3	4	1	—	1.702	
10	Turóc »	—	—	23.455	18.155	—	—	—	—	114	—	—	—	114	—	—	—	—	—	826	
11	Zólyom »	50	270	17.290	19.210	—	1	—	1	95	1	3	—	98	—	4	1	1	1	1.265	
	Összesen	6.109	8.890	474.411	536.639	32	16	37	16	2.671	75	32	35	2.545	123	34	26	13	4	27.099	
b) Duna jobb partja.																					
1	Baranya vármegye	2.884	9.101	119.566	128.269	28	7	18	6	615	23	52	9	628	30	50	12	1	—	6.532	
2	Fejér »	635	1.374	28.736	53.024	14	2	1	3	207	11	3	1	193	16	5	3	1	—	3.010	
3	Győr »	1.425	1.354	16.109	25.866	9	2	9	2	106	9	2	2	105	1	4	4	3	1	3.681	
4	Komárom »	1.881	1.362	28.434	36.901	8	5	3	2	163	8	6	3	158	10	7	5	3	—	3.379	
5	Moson »	1.549	1.757	13.037	13.973	8	4	4	2	68	4	3	—	99	2	4	4	3	1	2.250	
6	Somogy »	1.772	13.601	54.881	63.744	42	7	36	4	301	37	10	—	309	2	8	8	2	1	7.444	
7	Sopron »	1.196	2.724	33.025	38.150	6	2	12	—	185	7	9	6	168	20	8	5	1	—	4.065	
8	Tolna »	2.660	4.607	55.951	76.179	17	6	19	—	340	22	10	1	347	2	10	3	1	—	4.994	
9	Vas »	3.915	2.137	65.749	70.761	2	8	18	10	347	10	16	1	346	16	26	15	4	1	6.505	
10	Veszprém »	1.030	668	47.410	59.900	3	3	3	—	293	5	6	24	262	3	3	3	—	—	4.375	
11	Zala »	2.982	5.206	97.744	115.051	12	10	20	1	564	20	12	—	570	6	10	7	1	—	7.876	
	Összesen	21.929	43.891	569.642	681.818	142	56	143	30	3.191	156	129	47	3.155	108	135	69	20	4	54.111	
c) Duna-Tisza köze.																					
1	Bács-Bodrog vármegye	4.405	17.759	142.468	272.172	60	14	33	8	980	52	101	2	1.072	16	98	35	11	2	19.543	
2	Csongrád »	2.487	8.696	34.663	48.557	22	5	17	6	198	15	15	2	208	3	18	7	3	3	10.165	
3	Heves »	1.801	8.663	25.358	33.772	27	4	21	5	151	13	4	—	154	1	5	8	3	2	6.364	
4	J.-N.-K.-Szolnok »	410	15.593	26.792	42.923	63	2	22	2	165	20	9	—	172	2	5	4	2	1	12.834	
5	P.-P.-S.-K.-Kam »	7.060	20.752	91.643	125.167	73	17	35	21	512	26	45	—	536	21	64	26	22	17	48.965	
	Összesen	16.163	71.468	320.924	522.591	245	42	128	42	2.015	126	174	4	2.142	43	190	80	41	25	97.873	
d) Tisza jobb partja.																					
1	Abauj-Torna vármegye	2.700	2.903	24.634	23.546	5	9	10	5	120	6	0	—	116	10	7	10	4	1	3.639	
2	Bereg vármegye	1.640	5.053	25.833	25.632	13	4	14	3	120	26	7	1	119	8	7	4	3	—	2.543	
3	Borsod »	1.156	4.562	24.140	26.230	19	3	11	—	129	10	4	2	125	6	4	3	1	1	4.214	
4	Gömör »	775	1.443	34.751	33.869	3	1	6	1	176	6	6	—	175	7	5	3	1	1	3.080	
5	Sáros »	500	580	33.702	50.248	1	2	1	2	225	3	1	2	222	2	3	3	2	1	2.580	
6	Szepes »	1.375	1.080	45.974	39.801	—	3	5	3	208	2	23	4	217	10	16	25	6	2	2.939	
7	Ung »	1.300	2.933	23.008	29.917	8	2	10	1	133	11	4	1	135	1	4	3	2	1	2.002	
8	Zemplén »	2.249	8.548	22.504	31.151	20	2	29	2	121	7	20	—	135	6	19	11	2	1	4.704	
	Összesen	11.695	27.102	234.516	260.394	69	26	86	17	1.232	65	71	10	1.244	50	65	62	21	8	25.701	
e) Tisza bal partja.																					
1	Békés vármegye	452	16.789	18.990	16.780	64	1	12	1	73	26	8	—	79	3	10	3	1	1	8.054	
2	Bihar »	2.932	20.441	109.621	121.789	84	5	39	4	600	22	16	1	608	6	18	9	3	—	14.552	
3	Hajdu »	870	8.398	21.278	37.852	31	3	5	—	152	9	7	8	134	17	6	2	1	1	6.069	
4	Mármaros »	1.040	678	36.310	71.370	3	3	1	—	412	12	9	3	417	1	9	3	—	—	3.640	
5	Szabolcs »	928	10.999	26.658	52.782	63	2	15	2	187	45	8	1	181	13	9	4	1	—	5.077	
6	Szatmár »	2.061	11.330	69.458	92.602	61	5	15	4	417	27	9	—	418	8	8	9	3	—	7.847	
7	Szilágyság »	660	7.238	56.555	65.355	32	2	8	—	328	8	5	—	329	4	3	2	—	—	4.316	
8	Ugocea »	230	2.249	11.014	15.266	10	—	3	—	68	9	2	—	68	2	2	1	—	—	1.285	
	Összesen	9.223	78.131	399.234	473.796	348	21	98	11	2.237	158	64	13	2.234	54	65	33	9	2	50.840	
f) Tisza-Maros szöge.																					
1	Arad vármegye	3.663	13.613	61.685	66.065	41	5	36	6	327	25	12	—	333	6	16	8	4	1	10.730	
2	Csanád »	621	6.416	16.027	13.173	22	1	13	—	70	11	7	—	74	3	7	—	—	—	3.145	
3	K.-Szörény vármegye	2.966	6.722	148.908	194.557	11	4	28	8	421	512	5	—	411	15	9	7	6	1	7.382	
4	Temes vármegye	3.844	18.930	53.442	62.088	70	12	28	6	283	38	14	8	269	20	18	14	7	5	13.150	
5	Torontál »	2.906	19.671	109.615	196.255	61	7	37	4	753	80	18	—	760	11	17	14	6	2	17.121	
	Összesen	14.000	65.352	391.677	532.138	205	29	142	24	1.854	666	56	8	1.847	53	67	43	23	9	51.528	
g) Erdély.																					
1	Alsó-Fehér vármegye	1.099	2.133	70.995	90.335	6	2	8	1	424	17	5	1	428	—	4	2	—	—	3.118	
2	B.-Naszód »	2.310	1.615	40.707	42.148	4	5	6	10	213	4	1	—	214	—	8	10	3	—	2.356	
3	Brassó »	1.710	215	18.367	5.723	—	4	2	2	56	—	8	10	46	8	10	8	—	—	1.305	
4	Csik »	—	—	127.683	100.807	—	—	—	—	608	18	—	—	608	—	—	—	—	—	2.228	
5	Fogarás »	—	990	36.901	23.689	3	—	1	—	164	1	2	—	164	—	2	1	—	—	2.301	
6	Háromszék »	630	662	62.699	53.371	—	2	4	3	312	—	3	—	309	6	4	4	—	—	3.057	
7	Hunyad »	633	964	243.119	277.371	1	1	5	1	1.315	106	7	—	1.321	1	6	4	—	—	5.168	
8	Kis-Küküllő »	3.965	2.465	12.135	7.940	2	7	16	—	51	11	4	—	55	—	3	3	—	—	2.743	

M a l m o k												Az őrölt gabonaneműek							A gyártott búzalisztek száma														
métermázsányi őrítőképességgel												első sorban																					
1	2-5	6-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-100	101-500	501-1000	1001-1500	1501-2000	2001 felüli	búza	rozsa	árpa	tengeri	rizs	köles	zab	egyéb	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sorszám		
38	85	22	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	4	14	45	3	—	—	144	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	72	76	42	4	1	—	2	2	—	—	—	—	129	174	167	9	1	—	8	—	43	46	25	12	—	—	—	—	—	—	—	2	
—	19	31	28	5	1	—	1	—	—	—	—	—	79	24	19	3	—	—	—	—	41	3	25	7	3	—	—	—	—	—	—	3	
4	99	52	42	9	1	—	1	—	—	—	—	—	182	136	32	11	—	—	—	—	79	57	29	7	9	—	—	—	—	—	4		
8	47	23	18	5	—	1	—	—	—	—	—	—	3	51	92	4	—	—	34	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	5	
2	53	49	34	18	12	9	14	7	1	—	—	—	171	173	55	8	—	—	7	2	86	45	30	8	1	—	—	—	—	—	6		
24	284	289	88	15	13	3	4	4	—	—	—	—	342	638	417	121	—	—	5	—	54	100	101	65	7	2	—	8	4	1	7		
3	131	193	113	9	8	—	3	4	—	—	—	—	277	417	141	10	—	1	—	—	15	79	135	29	9	4	—	3	3	—	8		
40	286	83	10	3	1	—	1	—	—	—	—	—	130	160	403	19	—	—	60	—	17	55	47	—	1	1	—	—	—	—	9		
—	57	37	16	3	1	—	—	—	—	—	—	—	22	76	77	—	—	—	19	—	20	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	
—	31	27	36	2	2	1	—	1	—	—	—	—	53	69	39	1	—	—	3	—	12	13	27	—	—	—	—	—	—	—	—	11	
119	1.164	882	430	76	40	14	26	18	1	—	—	—	1.392	1.932	1.487	189	1	1.280	2	371	401	420	138	29	7	1	11	12	2	—	—		
31	357	155	79	14	12	11	13	7	—	—	—	—	583	470	107	169	—	—	1	4	206	128	152	56	23	8	5	3	1	1	1		
—	63	99	34	9	8	1	5	5	—	—	—	—	162	119	63	31	—	—	1	—	10	28	52	60	6	3	—	2	1	—	2		
—	11	3	54	35	2	—	2	7	1	—	—	—	97	38	24	18	—	1	—	—	—	9	67	14	4	—	—	—	—	—	—		
—	20	51	79	14	1	—	9	5	—	—	—	—	145	29	49	23	—	—	—	—	8	23	59	41	2	3	6	1	2	—	—		
—	10	7	23	16	5	3	6	4	—	—	—	—	60	29	15	3	—	—	—	—	3	7	32	14	1	—	—	1	2	—	—		
—	69	94	61	28	18	15	29	11	—	—	—	—	254	225	82	178	—	—	6	—	113	41	84	12	3	—	—	—	—	—	1		
—	30	48	47	34	14	8	9	5	—	—	—	—	177	153	59	3	—	—	—	—	25	60	47	38	2	1	2	2	—	—	6		
10	192	75	42	3	6	10	14	10	—	—	—	—	305	185	48	116	—	1	1	1	98	43	121	30	7	2	—	3	1	—	8		
5	73	115	94	36	19	11	18	3	—	—	—	—	343	306	101	84	—	—	22	4	18	88	87	94	27	20	3	4	2	—	9		
—	41	80	116	32	15	5	5	—	—	—	—	—	101	206	76	33	—	—	—	—	2	17	37	17	11	12	3	2	—	—	10		
3	206	185	104	43	13	11	15	2	1	—	—	—	448	377	111	267	—	—	—	—	147	133	116	33	10	5	2	—	—	—	11		
49	1.072	912	733	264	113	75	125	59	2	—	—	—	2.675	2.137	735	925	—	2	30	10	630	577	854	409	96	54	23	18	12	2	—		
5	390	309	190	73	89	19	31	30	—	—	—	—	942	84	198	243	3	1	—	—	490	236	133	47	2	6	2	11	7	8	1		
—	19	48	81	31	10	3	12	21	3	—	—	—	156	68	19	7	—	1	—	—	57	75	10	5	4	—	—	1	3	1	2		
—	22	31	40	14	11	10	21	13	—	—	—	—	158	79	27	31	—	1	1	—	108	14	16	13	1	2	—	3	1	—	3		
—	1	15	62	20	17	11	23	40	1	1	—	—	176	37	80	78	—	—	1	—	115	18	23	11	2	1	1	4	—	—	4		
1	100	176	164	34	9	12	33	49	4	2	4	6	421	323	86	103	1	4	—	5	160	63	70	63	42	4	2	—	—	—	5		
6	532	579	537	172	136	55	120	153	8	3	4	6	1.853	591	410	462	4	8	1	6	930	406	252	139	51	13	5	19	28	10	—		
2	31	35	24	16	2	5	13	3	1	—	—	—	109	105	48	10	—	—	3	—	31	32	27	10	2	1	1	—	4	1	1		
4	56	39	9	4	8	7	9	5	—	—	—	—	62	39	8	79	—	—	32	—	45	2	4	4	1	—	—	2	4	—	2		
—	29	30	19	19	14	12	12	2	1	—	—	—	126	90	21	12	—	—	—	—	54	38	22	7	3	—	—	1	1	—	3		
5	47	45	46	24	9	7	3	2	—	—	—	—	133	143	56	4	—	—	12	—	25	52	43	11	—	—	—	—	2	—	4		
34	116	50	18	6	2	—	—	3	1	—	—	—	59	174	196	2	—	—	30	—	15	35	6	1	—	—	—	1	1	—	5		
—	98	56	44	19	9	2	5	2	—	—	—	—	11	123	187	—	—	—	69	—	4	3	2	—	—	—	—	2	—	—	6		
5	79	18	16	9	5	7	5	1	—	—	—	—	75	70	8	19	—	—	25	—	21	32	18	2	—	—	—	—	2	—	7		
—	47	39	6	3	16	5	16	15	—	—	—	—	100	62	30	5	—	—	10	—	43	25	18	7	1	—	—	1	4	1	8		
50	503	312	182	100	65	45	63	33	3	—	—	—	675	806	554	131	—	—	181	—	238	219	140	42	7	1	1	7	18	2	—		
—	3	1	8	9	11	9	28	29	—	—	—	—	89	5	20	16	—	5	—	2	56	15	12	3	1	—	—	—	—	—	1		
7	347	82	43	28	22	16	58	29	2	—	—	—	493	339	26	318	—	1	43	—	445	17	14	7	2	1	1	2	4	—	2		
—	40	70	10	4	3	3	12	19	—	—	—	—	156	120	7	11	—	1	—	2	140	4	5	5	—	—	—	—	2	—	3		
35	196	92	73	21	8	2	5	—	—	—	—	—	93	76	42	382	—	—	115	—	45	43	1	—	—	—	—	1	3	—	4		
1	110	25	3	15	19	7	25	11	—	—	—	—	172	192	11	42	—	1	—	—	156	6	5	2	2	—	—	—	1	—	5		
25	200	84	42	18	10	12	34	9	1	—	—	—	315	115	18	239	—	—	3	—	294	3	10	1	—	1	—	2	3	1	6		
—	168	65	45	21	10	10	11	4	—	—	—	—	314	170	25	255	—	—	12	17	313	—	—	—	1	—	—	—	—	—	7		
1	33	12	10	3	3	3	6	1	—	—	—	—	47	17	4	66	—	—	1	—	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8		
69	1.097	431	234	119	95	62	179	102	3	1	—	—	1.679	1.034	153	1.329	—	—	8	174	21	1.495	88	47	18	6	3	1	5	15	1		
—	133	89	38	8	9	4	41	26	2	—	—	—	341	19	13	184	—	—	1	—	253	40	12	23	5	2	—	2	1	3	2		
—	16	18	9	4	7	2	15	9	—	—	—	—	75	9	12	15	—	1	—	—	51	8	8	5	2	—	1	—	—	—	1		
254	400	137	87	16	14	6	19	8	—	—	—	—	172	17	2	869	1	—	—	—	120	28	6	8	—	1	2	2	5	—	3		
—	78	87	26	23	21	18	32	36	—	1	—	—	302	32	6	65	—	—	—	—	134	98	50	4	2	1	—	6	3	4	4		
3	345	199	143	38	16	17	41	35	—	1	—	—	736	38	26	211	—	—	2	—	535	118	51	16	3	3	1	7	1	1	5		
257	972	539	303	89	67	47	148	114	2	2	—	—	1.626	115	59	1.344	1	1	1	2	1.093	292	127	56	12	7	4	17	10	8	—		
179	164	49	16	8	13																												

Az 1894. évi termelés.

Rizsből			Kölesből			Kétszeresből			Zabból		Egyébből			Gabonából általában			Sorszám
hántott rizs	takarmány	összesen	kása	takarmány	összesen	liszt és dara	takarmány	összesen	takarmány	összesen	liszt és dara	takarmány	összesen	liszt és egyéb őrlemény	takarmány	összesen	
m e t e r m é n y s á b a n																	
N a g y g ö z m a l m o k.																	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.532	—	3.532	250.940	20.224	280.164	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	111.640	1.725	113.365	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	114.700	2.000	116.700	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.532	—	3.532	477.280	32.949	510.229	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	142.009	31.213	173.222	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.500	2.500	60.038	17.170	77.208	3
—	—	—	30.000	10.000	40.000	—	—	—	—	—	—	—	—	260.721	141.367	402.088	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.549	5.549	161.302	16.195	177.497	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.690	350	3.040	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.157	1.157	151.431	13.278	164.709	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	63.885	13.938	77.823	8
—	—	—	—	90	90	—	—	—	—	—	—	—	—	141.966	9.625	151.591	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	150.500	—	150.500	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23.230	880	24.110	1
—	—	—	30.000	10.090	40.090	—	—	—	—	—	—	9.206	9.206	1.157.772	244.016	1.401.788	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	652.802	49.265	702.067	3
—	—	—	1.689	138	1.827	—	—	—	—	—	202	376	578	1.088.173	31.078	1.119.251	4
—	—	—	10.955	137	11.092	—	—	—	—	—	—	—	—	413.770	22.428	436.198	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	897.855	99.228	997.083	6
150.000	40.000	190.000	5.550	—	5.550	10.496	2.789	13.285	—	—	37.784	—	37.784	8.977.617	618.922	9.596.539	7
150.000	40.000	190.000	78.068	33.090	111.158	10.496	2.789	13.285	—	—	37.986	376	38.362	12.030.217	820.921	12.851.138	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79.334	25.782	105.116	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	63.171	8.430	71.601	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	252.513	19.812	272.325	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4.000	100	4.100	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18.660	2.490	21.150	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	187.776	14.529	202.305	8
—	—	—	11	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	605.454	71.143	676.597	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	482.106	138.405	620.511	2
—	—	—	199	—	199	4.200	—	4.200	4.550	4.550	—	—	—	705.888	90.107	795.995	3
—	—	—	1.690	—	1.690	—	—	—	—	—	—	—	—	465.962	61.868	527.830	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	109.938	11.693	121.631	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	268.233	31.022	299.255	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22.759	6.671	29.430	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9.750	20	9.770	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	1.889	—	1.889	4.200	—	4.200	4.550	4.550	—	—	—	2.064.636	339.786	2.404.422	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	704.840	38.495	743.335	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99.526	34.023	133.549	5
—	—	—	60	—	60	—	—	—	1.072	1.072	—	—	—	87.106	5.471	92.577	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	420	420	721.185	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	237	1.061.843	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	187	50	237	1.061.843	25.944	1.087.787	1
—	—	—	60	—	60	—	—	—	1.072	1.072	187	1.184	1.371	2.674.500	162.210	2.836.710	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.568	—	2.568	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.130	—	1.130	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4.883	367	5.250	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37.641	13.850	51.491	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	600	600	—	—	—	—	—	—	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25.099	9.083	34.182	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9.412	7.064	16.476	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	600	600	—	—	—	80.733	30.364	111.097	1
150.000	40.000	190.000	128.222	43.455	171.677	14.696	2.789	17.485	6.222	6.222	41.705	10.766	52.471	19.090.592	1.701.389	20.791.981	2

Sorszám	Országgrész, megye	Búzából				Rozsból				Árpából			Kukoriczából		
		dara és liszt	takarmányliszt	korpa és egyéb hulladékok	összesen	liszt	takarmányliszt	korpa	összesen	árpagöngy, dara, stb.	takarmány	összesen	liszt és dara	takarmány	összesen
m é t e r m á z s á b a n															
a) Duna bal partja.															
K i s g ö z m a l m o k.															
1	Árva vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars	480	—	120	600	64	—	16	80	220	—	220	700	—	700
3	Esztergom	604	—	184	878	604	—	184	878	4.300	878	5.178	21.100	878	21.978
4	Hont	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád	26.465	370	5.555	32.390	25.825	710	5.808	32.343	10.972	5.305	16.277	10.096	1.740	11.836
7	Nyitra	1.540	—	447	1.987	2.813	—	727	3.540	66	1.575	1.641	33	2.767	2.800
8	Pozsony	4.200	20	1.381	5.610	3.341	50	886	4.277	—	3.300	3.300	750	4.400	5.150
9	Trencsén	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turóc	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	33.388	390	7.687	41.465	32.737	760	7.621	41.118	15.558	11.058	26.616	32.679	9.785	42.464
b) Duna jobb partja.															
1	Baranya vármegye	79.031	454	16.823	96.308	37.503	580	6.778	44.861	1.128	17.965	19.093	31.929	9.059	40.988
2	Fejér	2.308	—	459	2.767	2.428	300	490	3.218	52	2.156	2.208	53	3.514	3.567
3	Győr	3.251	425	368	4.044	4.586	650	613	5.849	—	1.343	1.343	50	679	729
4	Komárom	2.000	—	800	2.800	3.000	100	1.000	4.100	1.000	1.220	2.220	1.350	1.390	2.740
5	Moson	2.395	—	635	3.030	4.503	—	1.197	5.700	3.000	11.500	15.100	2.800	4.450	7.250
6	Somogy	64.286	857	16.567	81.710	65.576	2.724	15.332	83.632	2.514	33.349	35.863	34.946	13.860	48.806
7	Sopron	15.181	770	3.198	19.158	11.545	772	3.259	15.576	2.107	2.432	4.539	5.332	815	6.147
8	Tolna	71.064	3.340	16.099	91.403	32.340	2.065	8.667	43.081	4.780	5.520	10.300	5.223	13.829	19.052
9	Vas	9.929	300	2.586	13.315	11.021	1.068	3.216	15.305	10	3.425	3.435	1.160	4.425	5.585
10	Veszprém	5.311	30	1.351	6.692	4.187	30	1.017	5.234	—	6.231	6.231	4.580	5.480	10.069
11	Zala	35.440	360	9.915	45.715	46.589	1.224	10.817	58.630	8.085	4.353	13.338	20.151	5.493	25.644
	Összesen	290.196	7.045	69.701	366.942	223.287	9.513	52.386	285.186	21.176	89.494	113.670	107.574	63.003	170.577
c) Duna-Tisza köze.															
1	Bács-Bodrog vármegye	122.379	6.474	38.000	166.853	7.187	1.111	1.579	9.877	3.878	41.807	45.685	45.966	12.611	58.577
2	Csongrád	39.392	6	10.496	49.894	25.787	129	7.066	32.982	15.653	17.928	33.581	19.260	1.948	21.208
3	Heves	51.935	302	12.557	64.794	36.028	1.550	7.681	45.259	12.289	9.718	22.007	13.539	5.778	19.317
4	J.-N.-K.-Szolnok	57.169	388	13.338	70.895	10.916	200	2.454	13.570	9.305	18.985	28.290	9.958	18.598	28.556
5	P.-P.-S.-K.-Kun	79.093	148	18.523	97.764	85.961	1.023	20.793	107.777	25.261	35.604	60.925	23.872	25.554	49.426
	Összesen	349.968	7.318	92.914	450.290	165.879	4.013	39.573	209.465	66.386	124.162	190.488	112.595	64.489	177.084
d) Tisza jobb partja.															
1	Abauj-Torna vármegye	13.569	400	3.605	17.574	7.512	—	1.601	9.113	2.690	810	3.500	1.500	750	2.250
2	Bereg vármegye	25.235	100	5.619	30.954	24.565	220	5.949	30.734	3.143	10.995	14.138	16.142	7.232	23.374
3	Borsod	14.374	848	3.429	18.651	13.694	240	3.330	17.264	2.940	15.903	18.843	3.144	13.769	16.913
4	Gömör	11.728	—	2.860	14.597	4.960	—	1.214	6.174	1.806	1.875	3.681	1.502	1.875	3.377
5	Sáros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szepes	—	—	—	—	1.500	60	90	1.650	130	120	250	—	—	—
7	Ung	29.796	1.000	8.564	39.360	22.945	—	6.536	29.481	1.446	11.330	12.776	5.928	7.866	12.894
8	Zemplén	48.217	312	11.043	59.572	42.336	624	10.866	53.826	17.265	12.709	29.974	22.693	2.680	25.373
	Összesen	142.919	2.660	35.129	180.708	117.512	1.144	29.586	148.242	29.420	53.742	83.162	50.009	34.172	84.181
e) Tisza bal partja.															
1	Békés vármegye	113.868	1.000	22.644	137.512	6.092	—	2.048	8.140	11.750	57.975	69.725	18.097	21.299	39.396
2	Bihar	97.537	301	24.908	122.746	68.393	1.119	17.966	87.478	23.186	17.288	40.474	36.968	10.945	47.913
3	Hajdu	28.512	—	7.528	36.040	31.804	—	8.511	40.315	6.031	12.785	18.816	13.986	3.236	17.222
4	Mármaros	1.136	—	304	1.440	1.136	—	304	1.440	—	—	—	600	—	600
5	Szabolcs	50.729	—	12.920	63.649	73.467	2.500	18.372	94.339	690	20.359	21.049	38.754	1.990	40.744
6	Szatmár	75.698	120	20.187	96.005	32.478	2.891	8.778	44.147	10.748	18.476	29.224	47.009	2.342	49.351
7	Szilágyság	24.141	—	6.410	30.551	11.354	80	3.024	14.458	2.867	753	3.620	26.043	1.008	27.051
8	Ugocea	9.601	—	2.590	12.191	4.793	—	1.537	6.330	6.683	10	6.693	9.216	20	9.236
	Összesen	401.222	1.421	97.491	500.134	229.517	6.590	60.540	296.647	61.955	127.646	189.601	199.673	40.840	231.513
f) Tisza-Maros szöge.															
1	Arad vármegye	89.144	5.535	10.088	113.767	18.420	480	4.845	23.745	1.873	11.150	13.022	34.910	4.278	39.188
2	Csanád	65.756	600	16.826	83.182	7.093	—	1.742	8.745	4.766	20.286	25.052	15.574	2.506	18.080
3	K.-Szörény	31.026	1.514	8.457	40.997	10.125	—	2.677	12.802	790	2.230	3.020	34.252	3.608	37.860
4	Temes	152.132	5.092	35.371	192.595	24.513	2.351	6.072	32.936	1.493	15.465	16.958	70.037	10.141	80.178
5	Torontál	200.132	2.638	53.576	265.346	13.502	8	3.807	17.317	3.786	29.875	33.661	54.842	24.366	79.208
	Összesen	547.190	15.379	133.318	695.887	73.563	2.839	19.143	95.545	12.708	79.015	91.723	209.615	44.899	254.514
g) Erdély.															
1	Alsó-Fehér vármegye	8.210	30	1.874	10.114	5.716	30	1.319	7.065	550	3.970	4.520	5.348	844	6.192
2	B.-Naszód	1.366	—	274	1.640	270	—	20	290	—	—	—	18.130	—	18.130
3	Brassó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Csik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogarás	232	—	61	293	282	—	61	343	—	293	293	—	293	293
6	Háromszék	1.607	—	420	2.027	100	—	20	120	—	50	50	1.925	—	1.925
7	Hunyad	410	—	108	518	152	—	40	192	—	—	—	914	—	914
8	Kis-Küküllő	1.726	6	453	2.185	702	—	183	885	—	—	—	5.042	20	5.062
9	Kolozs	2.198	—	560	2.758	2.109	—	535	2.644	1.748	464	2.212	13.192	3.495	16.687
10	Maros-Torda	2.062	—	533	2.595	2.062	—	333	2.595	—	2.595	—	2.595	—	2.595
11	Nagy-Küküllő	61.668	560	14.645	76.873	34.767	1.362	9.021	45.150	750	3.800	4.050	56.301	14.886	71.187
12	Szeben	4.918	—	1.312	6.230	1.383	—	367	1.750	—	—	—	5.750	—	5.750
13	Sz.-Doboka	11.150	—	2.966	14.125	7.263	—	1.924	9.187	2.325	520	2.845	28.177	—	28.177
14	T.-Aranyos	2.999	—	796	3.795	2.999	—	796	3.795	—	—	—	—	—	3.795
15	Udvarhely	8.338	—	2.207	10.545	—	—	—	—</						

Rizsből			Kölesből			Kétszeresből		Zabból		Egyébből			Gabonából általán			Sorszám
hántott rizs	takarmány	összesen	kása	takarmány	összesen	liszt és dara	összesen	takarmány	összesen	liszt és dara	takarmány	összesen	liszt és egyéb örlemény	takarmány	összesen	
m é t e r m á z s á b a n																
K i s g ő z m a l m o k.																
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.600	—	1.600	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27.156	1.756	28.912	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84.721	8.125	92.846	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.626	4.342	9.968	6
2.800	1.200	4.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13.367	8.970	22.337	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
2.800	1.200	4.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	132.470	23.193	155.663	
—	—	—	10	415	425	—	—	1.386	1.386	13.000	337	13.337	186.202	30.196	216.398	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.000	—	2.000	7.790	5.970	13.760	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8.868	3.097	11.965	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9.150	2.710	11.860	4
—	—	—	—	200	200	—	—	—	—	—	—	—	15.130	16.150	31.280	5
—	—	—	—	235	235	3.000	3.000	250	250	18	390	408	202.239	51.665	253.904	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40.622	4.798	45.420	7
—	—	—	—	140	140	—	—	2.045	2.045	—	2.170	2.170	139.082	29.109	168.191	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27.922	9.718	37.640	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16.446	11.780	28.226	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.050	320	1.370	132.947	11.750	144.697	11
—	—	—	10	990	1.000	3.000	3.000	3.681	3.681	16.068	3.217	19.285	786.398	176.943	963.341	
3.900	680	4.580	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	222.889	62.683	285.572	1
—	—	—	86	—	86	—	—	—	—	—	—	—	117.740	20.011	137.751	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	134.029	17.348	151.377	3
—	—	—	40	—	40	—	—	—	—	—	850	850	103.180	39.021	142.201	4
—	—	—	—	62	62	—	—	—	—	—	250	250	253.503	62.701	316.204	5
3.900	680	4.580	126	62	188	—	—	—	—	—	1.100	1.100	831.341	201.764	1.033.105	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30.477	1.960	32.437	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80.653	18.547	99.200	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40.911	30.760	71.671	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24.079	3.750	27.829	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.720	180	1.900	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77.931	20.608	98.539	7
—	—	—	30	—	30	—	—	412	412	3.616	—	3.616	152.450	16.325	168.775	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	30	—	30	—	—	412	412	3.616	—	3.616	408.221	92.130	500.351	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	174.499	80.274	254.773	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	269.345	29.653	298.998	2
—	—	—	18	12	30	387	387	—	—	—	—	—	96.390	16.033	112.423	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.480	—	3.480	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	194.982	24.849	219.831	5
—	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	1.000	1.000	195.178	24.829	220.007	6
—	—	—	280	—	280	—	—	—	—	—	—	—	73.839	1.841	75.680	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34.420	30	34.450	8
—	—	—	348	12	360	387	387	—	—	—	1.000	1.000	1.042.133	177.509	1.219.642	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	168.280	21.452	189.732	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	111.667	23.392	135.059	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87.327	7.352	94.679	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	289.618	33.049	322.667	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	338.645	56.887	395.532	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	995.537	142.132	1.137.669	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23.017	4.874	27.891	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	450	—	450	20.510	—	20.510	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	929	293	1.222	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4.072	50	4.122	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.624	—	1.624	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8.106	26	8.132	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20.342	3.959	24.301	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.190	5.190	10.380	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	177.152	20.108	197.260	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13.730	—	13.730	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53.814	520	54.334	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7.590	5.670	13.260	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16.795	1.350	18.145	15
6.700	1.880	8.580	514	1.064	1.578	3.387	3.387	4.093	4.093	450	5.317	450	352.871	42.040	394.911	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20.134	—	20.134	4.548.971	855.711	5.404.682	

Kukoriczából			Kölesből		Zabból		Egyébből		Gabonából általán			Sorszám
liszt és dara	takarmány	összesen	kása	összesen	takarmány	összesen	liszt és dara	összesen	liszt és egyéb őrlemény	takarmány	összesen	
m é t e r m á z s á b a n												
N a g y s ö z - é s v i z i m a l m o k.												
—	—	—	—	—	—	—	—	—	125.360	221	125.581	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	78.100	1.900	80.000	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	203.460	2.121	205.581	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
1.200	—	1.200	—	—	—	—	1.200	1.200	63.300	3.400	66.700	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	21.200	—	21.200	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	18.200	2.500	20.700	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
1.200	—	1.200	—	—	—	—	1.200	1.200	102.700	5.900	108.600	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	18.300	2.900	21.200	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	18.300	2.900	21.200	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	101.917	—	101.917	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	74.000	—	74.000	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	69.390	1.510	70.900	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	277.725	—	277.725	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	113.738	—	113.738	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	82.947	—	82.947	11
315	131	446	1.200	1.200	—	—	—	—	59.566	3.620	63.186	12
315	131	446	1.200	1.200	—	—	—	—	779.283	5.130	784.413	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.060	75	2.135	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	31.815	680	32.495	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	33.875	755	34.630	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	52
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	63
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	69
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	76
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	82
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	85
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	92
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	94
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	96
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
3.810	948	4.758	1.200	1.200	387	387	1.200	1.200	136.985	28.382	136.985	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.464.327	—	1.464.327	2

Sorszám	Országrészt megye	Búzából				Rozsból				Árpából			Kukoriczából		
		dara és liszt	takarmányliszt	korpa és egyéb hulladékok	összesen	liszt	takarmányliszt	korpa	összesen	árpagyöngy, dara, stb.	takarmány	összesen	liszt és dara	takarmány	összesen
m é t e r m á z s á b a n															
a) Duna bal partja.															
1	Árva vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars	25.500	1.500	6.600	33.600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Esztergom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hont	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Liptó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád	2.576	—	684	3.260	2.576	—	684	3.260	—	3.260	—	3.260	—	3.260
7	Nyitra	57.091	8.033	10.598	76.322	28.907	2.797	6.932	38.726	3.563	16.004	19.567	20.850	93	20.943
8	Pozsony	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Trencsén	300	150	250	700	6.500	350	1.300	8.150	—	—	—	—	—	—
10	Turóc	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	86.037	9.683	18.132	113.852	38.073	3.147	8.916	50.136	3.563	19.264	22.827	20.850	3.353	24.203
b) Duna jobb partja.															
1	Baranya vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Fejér	1.422	—	378	1.800	1.822	—	378	2.200	—	1.800	1.800	—	1.800	1.800
3	Győr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Komárom	31.610	4.630	10.640	46.880	2.000	20	600	2.680	—	1.040	1.040	30	100	130
5	Moson	27.113	435	6.304	33.854	28.278	435	6.851	35.564	1.250	18.134	19.384	200	12.264	12.464
6	Somogy	800	—	200	1.000	2.400	—	600	3.000	1.000	—	1.000	4.000	—	4.000
7	Sopron	431	—	115	546	765	—	191	956	1.366	—	1.366	1.367	—	1.367
8	Tolna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Vas	23.399	1.479	5.819	30.697	10.139	1.207	4.690	25.036	—	4.228	4.228	6.160	7.750	13.910
10	Veszprém	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zala	18.746	4.223	5.311	28.280	3.250	—	1.050	4.300	—	500	500	250	250	500
	Összesen	103.523	10.767	28.767	143.057	57.654	1.662	14.420	73.736	3.616	25.702	29.318	12.007	22.164	34.171
c) Duna-Tisza köze.															
1	Bács-Bodrog vármegye	60.044	6.685	16.401	84.120	2.054	—	546	2.600	3.700	2.600	6.300	17.410	2.600	20.010
2	Csongrád	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Heves	1.264	—	336	1.600	1.221	—	329	1.550	—	95	95	—	86	86
4	J.-N.-K.-Szolnok	2.986	—	794	3.780	6.778	—	1.722	8.500	730	194	924	730	194	924
5	Pest-P.-S.-K.-Kun	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	65.194	6.685	17.621	89.500	10.053	—	2.597	12.650	4.430	2.880	7.319	18.140	2.880	21.020
d) Tisza jobb partja.															
1	Abauj-Torna vármegye	29.456	200	7.173	36.829	21.836	258	4.770	26.864	1.000	16.259	17.259	23	4.250	4.273
1	Bereg vármegye	6.000	640	1.120	7.760	1.860	—	715	2.575	—	—	—	—	—	—
3	Borsod	19.580	—	5.100	24.680	16.765	—	3.535	20.300	—	31.200	31.200	400	11.300	11.700
4	Gömör	3.210	—	640	3.850	1.100	—	190	1.290	610	130	740	500	125	625
5	Sáros	5.000	1.900	489	7.389	2.014	400	100	2.514	96	96	—	—	—	—
6	Szepes	300	—	100	400	8.842	—	2.351	11.193	13.425	10.260	23.685	1.975	7.200	9.175
7	Ung	1.013	—	270	1.283	1.013	—	270	1.283	—	1.283	1.283	—	—	—
8	Zemplén	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	64.556	2.740	14.892	82.191	53.430	658	11.931	66.019	15.131	59.132	74.263	2.898	22.875	25.773
e) Tisza bal partja.															
1	Békés vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bihar	12.339	150	3.334	15.843	13.869	260	3.786	17.915	4.266	—	4.266	8.853	1.700	10.553
3	Hajdu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Máramaros	27.200	—	5.800	33.000	1.800	—	250	2.050	1.960	—	1.960	13.000	—	13.000
5	Szabolcs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Szatmár	4.740	—	1.260	6.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Szilágy	1.027	—	273	1.300	395	—	105	500	—	130	130	1.350	600	1.950
8	Ugocsa	2.686	—	714	3.400	948	—	232	1.200	300	150	450	2.550	—	2.550
	Összesen	47.992	150	11.401	59.543	17.012	260	4.393	21.665	6.526	380	6.906	28.553	2.300	30.853
f) Tisza-Maros szöge.															
1	Arad vármegye	48.393	—	12.505	60.898	5.292	—	1.346	6.638	1.060	4.131	5.191	6.752	5.219	11.971
2	Csanád	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	K.-Szörény	124.896	9.640	31.854	166.390	2.204	—	586	2.790	550	1.660	2.210	12.200	20	12.220
4	Temes	7.806	—	1.947	9.753	1.402	—	245	1.647	—	1.997	1.997	4.475	—	4.475
5	Torontál	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	181.095	9.640	46.303	237.041	8.898	—	2.177	11.075	1.610	7.788	9.398	23.427	5.239	28.666
g) Erdély.															
1	Alsó-Fehér vármegye	22.121	—	5.596	27.717	13.341	—	3.406	16.807	3.175	11.450	14.625	22.555	10.000	32.555
2	B.-Naszód	43.535	3.600	14.055	61.190	4.842	—	1.281	6.123	—	2.736	2.736	12.933	8.000	20.933
3	Brassó	15.240	1.550	3.672	20.462	3.519	300	864	4.683	—	4.262	4.262	1.300	5.742	7.042
4	Csik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogarás	5.916	—	1.436	7.352	5.608	—	1.057	6.665	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék	2.454	70	546	3.070	2.412	50	568	3.030	1.620	4.500	4.500	5.868	—	5.868
7	Hunyad	10.710	—	3.224	13.934	3.049	—	1.189	4.238	1.250	2.870	2.420	200	200	2.620
8	Kis-Küküllő	53.364	143	17.550	71.057	37.750	—	9.984	47.734	12.131	112	12.243	86.712	—	86.712
9	Kolozs	22.109	—	5.900	28.009	27.495	—	7.335	34.830	2.844	2.256	5.100	29.399	7.919	37.318
10	Maros-Torda	53.714	180	14.379	68.273	28.728	160	9.243	38.131	19.885	15.239	35.124	36.960	11.445	48.405
11	Nagy-Küküllő	10.051	18	2.340	12.409	9.145	12	2.367	11.524	—	10.152	10.152	5.420	8.651	14.071
12	Szeben	47.560	11.130	12.002	70.692	22.050	10	5.932	28.001	—	2.145	2.145	77.180	600	77.780
13	Sz.-Doboka	37.844	—	10.056	47.900	14.374	7.300	3.055	24.729	2.000	—	2.000	45.080	—	45.080
14	T.-Aranyos	36.686	—	9.721	46.407	22.678	—	5.997	28.675	3.507	18.497	22.004	25.521	18.697	44.218
15	Udvarhely	3.865	—	1.060	5.525	—	—	—	—	—	—	—	5.525	—	5.525
	Összesen	365.160	16.691	102.137	483.988	195.000	7.832	52.338	255.170	47.462	73.589	121.051	359.709	72.114	431.823
Magyarország összesen		913.590	56.356	239.256	1.209.202	380.120	13.559	96.772	490.451	82.338	188.744	271.082	475.584	130.925	606.509
Fiume város és kerülete		1.896	—	504	2.400	—	—	—	—	7.584	2.016	2.660	7.584	2.016	9.600

Sorszám	Országgrész, megye	Buzából				Rozsból				Árpából			Kukoricából		
		dara és liszt	takarmányliszt	korpa és egyéb hulladékok	összesen	liszt	takarmányliszt	korpa	összesen	árpagöngy, dara, stb.	takarmány	összesen	liszt és dara	takarmány	összesen
		m é t e r m á z s á b a n													
a) Duna bal partja.															
1	Árva vármegye	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Bars	145.535	1.693	13.325	160.553	1.501	38	419	1.958	220	1.320	1.540	700	—	700
3	Esztergom	694	—	184	878	694	—	184	878	4.300	878	5.178	21.100	878	21.978
4	Hont	16.185	—	3.715	19.900	1.185	—	315	1.500	—	—	—	—	—	—
5	Liptó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Nógrád	198.830	10.186	52.400	261.422	47.100	1.110	11.119	59.329	15.037	17.005	32.042	14.157	14.068	28.825
7	Nyitra	143.951	0.625	32.270	185.846	37.810	2.942	8.970	49.731	3.640	17.709	21.358	20.885	2.860	23.743
8	Pozsony	62.668	1.600	16.373	80.701	23.617	1.300	7.861	37.778	20.500	4.100	24.600	750	4.400	5.150
9	Trencsén	300	150	250	700	6.500	350	1.300	8.150	—	—	—	—	—	—
10	Turócs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Zólyom	64.000	1.900	14.100	80.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen	632.169	25.214	132.617	790.000	123.407	5.740	30.177	159.324	43.703	41.912	85.618	57.590	22.806	80.396
b) Duna jobb partja.															
1	Baranya vármegye	163.859	3.484	35.543	202.886	88.760	1.953	15.904	106.617	1.613	26.975	28.588	39.054	20.989	60.043
2	Fejér	45.306	1.800	0.709	56.815	14.694	300	3.884	18.878	3.852	14.771	18.623	3.593	10.419	14.012
3	Győr	148.414	4.305	40.391	193.110	28.058	1.340	6.786	36.184	6.945	24.843	31.788	8.995	103.976	112.971
4	Komárom	91.094	5.902	92.867	189.863	22.978	3.638	7.273	33.890	1.900	5.889	7.789	2.280	3.717	5.997
5	Moson	80.710	4.035	20.479	105.224	33.781	585	8.298	42.664	4.850	29.634	34.484	3.000	16.714	19.714
6	Somogy	151.935	857	38.829	191.621	111.894	2.724	27.001	141.619	3.738	50.330	54.068	67.730	14.940	82.670
7	Sopron	52.027	3.467	12.030	67.524	27.906	772	12.369	41.047	6.361	16.082	22.389	9.104	1.115	10.219
8	Tolna	162.345	7.850	40.997	211.192	75.235	2.715	19.576	97.526	11.812	8.263	20.075	11.535	18.867	30.402
9	Vas	178.379	7.300	49.094	234.779	55.966	4.789	14.958	75.707	10	11.497	11.507	8.620	16.985	25.605
10	Veszprém	17.749	30	4.863	22.642	4.187	30	1.017	5.234	—	6.231	6.231	4.580	5.489	10.069
11	Zala	73.483	5.283	19.946	98.712	64.139	1.224	15.147	80.510	11.235	6.233	17.468	20.991	6.493	27.484
	Összesen	1.165.301	44.319	364.748	1.574.368	527.598	20.964	132.213	679.875	52.256	209.748	253.004	179.482	228.704	408.186
c) Duna-Tisza köze.															
1	Bács-Bodrog vármegye	646.987	18.596	175.612	841.195	32.688	1.117	7.818	41.623	10.721	77.565	88.286	102.099	25.361	127.460
2	Csongrád	701.545	1.606	179.617	882.768	80.078	829	22.076	102.983	79.861	44.195	124.056	131.695	4.322	136.017
3	Heves	319.004	10.822	81.503	411.329	85.227	2.890	19.930	108.047	21.136	20.534	41.670	30.349	6.306	36.655
4	J.-N.-K.-Szolnok	636.975	1.494	160.467	798.936	85.594	200	22.065	107.799	60.840	67.924	128.764	45.220	72.001	117.221
5	Pest-P.-S.-K.-Kun	5.955.846	123.509	1.694.260	7.773.615	737.639	30.947	188.254	956.840	230.893	284.541	515.434	170.704	177.597	348.101
	Összesen	8.269.357	156.027	2.291.459	10.707.843	1.021.226	35.983	260.983	1.317.292	493.451	494.759	898.210	480.637	285.387	763.454
d) Tisza jobb partja.															
1	Abauj-Torna vármegye	177.942	600	45.219	223.761	45.577	258	10.901	56.736	5.623	32.950	38.573	1.523	17.891	19.414
2	Bereg vármegye	97.712	770	21.647	120.129	70.505	220	14.177	84.902	3.186	17.295	20.481	20.292	9.332	29.624
3	Borsod	219.708	2.448	64.504	286.660	47.950	405	12.672	61.027	8.285	49.823	58.108	7.593	40.766	48.359
4	Gömör	71.758	1.510	16.829	90.097	8.373	—	1.989	10.369	2.422	2.105	4.527	2.510	2.000	4.510
5	Sáros	227.060	1.900	58.011	286.971	14.255	400	2.462	17.117	2.296	2.490	4.786	—	—	—
6	Szepes	38.190	—	14.207	52.397	42.515	60	10.809	53.384	13.555	10.380	23.935	1.975	7.200	9.175
7	Ung	88.704	1.000	24.223	113.927	31.496	—	8.931	40.427	1.446	12.613	14.059	5.028	7.866	12.894
8	Zemplén	175.548	3.672	47.497	226.717	88.003	1.620	23.179	112.802	32.414	24.231	56.645	36.740	4.951	41.691
	Összesen	1.116.622	11.900	292.137	1.420.659	348.674	2.963	85.120	438.757	69.227	151.887	221.114	75.661	90.906	165.637
e) Tisza bal partja.															
1	Békés vármegye	452.763	20.232	102.095	575.090	23.529	500	7.803	31.832	24.103	107.265	131.368	46.113	86.132	132.245
2	Bihar	475.601	45.526	119.274	640.401	209.228	1.379	57.659	268.266	68.066	46.170	114.236	94.109	28.870	122.979
3	Hajdu	309.967	6.723	91.594	408.284	83.293	250	20.338	103.881	14.596	60.930	75.526	40.856	9.986	50.842
4	Mármaros	28.636	50	6.124	34.810	3.156	60	584	3.800	1.960	—	1.960	14.250	80	14.330
5	Szabolcs	82.273	—	20.758	103.026	113.728	2.500	27.828	144.056	690	30.452	31.142	59.598	3.590	63.188
6	Szatmár	283.027	4.739	77.117	364.883	55.128	2.891	14.836	72.855	10.748	45.699	56.437	72.180	2.942	75.122
7	Szilágy	38.507	—	10.190	48.697	19.148	80	4.993	24.221	2.867	1.053	3.920	34.454	9.770	44.224
8	Ugocsa	20.407	—	4.324	24.731	5.941	—	1.829	7.770	6.993	220	7.213	12.346	50	12.396
	Összesen	1.691.181	77.270	431.471	2.199.922	513.151	7.690	135.870	656.681	130.023	291.779	421.802	373.906	141.429	515.326
f) Tisza-Maros szöge.															
1	Arad vármegye	613.103	15.039	152.196	780.338	61.873	680	16.263	78.816	9.526	36.281	45.807	101.934	18.409	120.343
2	Csanád	117.061	1.177	25.077	143.915	20.803	—	5.218	26.111	9.666	38.610	48.276	32.618	15.842	48.460
3	K.-Szörény vármegye	258.434	18.790	68.118	345.342	14.852	—	3.870	18.722	1.704	3.990	5.694	64.162	4.478	68.640
4	Temes	786.474	30.488	214.462	1.031.424	43.222	3.941	10.870	58.033	3.383	47.550	50.933	147.845	22.826	170.671
5	Torontál	997.391	14.428	270.829	1.282.648	23.064	8	6.225	29.237	7.260	41.483	48.743	96.297	26.862	123.159
	Összesen	2.773.063	79.922	730.692	3.583.667	162.844	4.629	42.443	210.919	31.533	167.914	199.453	442.853	88.417	531.273
g) Erdély.															
1	Alsó-Fehér vármegye	31.511	30	7.718	39.259	10.057	30	4.785	23.872	3.725	15.420	19.145	29.043	10.844	39.887
2	B.-Naszód	44.901	3.600	14.329	62.830	5.112	—	1.301	6.413	—	2.736	2.736	31.063	8.060	39.123
3	Brassó	46.610	1.550	11.887	60.047	3.519	300	864	4.683	—	4.262	4.262	1.300	5.742	7.042
4	Csik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Fogarás	6.148	—	1.497	7.645	5.890	—	1.118	7.008	—	—	—	—	—	—
6	Háromszék	5.561	70	1.466	7.097	2.512	50	588	3.150	1.620	1.300	2.920	4.345	200	4.545
7	Hunyad	25.120	—	7.132	32.252	3.201	—	1.229	4.430	2.300	990	3.290	13.750	800	14.550
8	Kis-Küküllő	53.240	149	18.043	73.432	38.593	—	10.206	48.799	12.131	112	12.243	92.514	20	92.534
9	Kolozs	121.435	1.200	33.829	156.458	31.382	—	8.342	39.724	4.592	2.920	7.512	40.344	12.411	58.755
10	Maros-Torda	55.776	180	14.012	70.868	30.790	160	9.776	40.726	19.885	17.834	37.719	36.980	14.040	51.000
11	Nagy-Küküllő	85.789	578	20.434	106.801	53.584	1.374	13.923	68.881	3.296	16.827	20.123	67.090	33.412	100.502
12	Szeben	66.010	11.130	17.263	94.403	26.930	10	7.226	34.166	1.087	6.857	7.944			

Rizsből			Kölesből			Kétszeresből			Zabból			Egyéből			Gabonából általán			Sorszám
hántott rizs	takarmány	összesen	kása	takarmány	összesen	liszt és dara	takarmány	összesen	liszt és dara	takarmány	összesen	liszt és dara	takarmány	összesen	liszt és egyéb őrlemény	takarmány	összesen	
m e t e r m á s s á b a n																		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	161.700	3.051	164.751	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27.156	1.756	28.912	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21.400	—	21.400	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.532	—	3.532	342.181	43.869	386.050	6
50	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	247.592	33.136	280.728	7
2.800	1.200	4.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	139.569	12.660	152.229	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8.350	500	8.850	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78.100	1.900	80.000	11
2.850	1.200	4.050	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.532	—	3.532	1.026.048	96.872	1.122.920	
—	—	—	10	415	425	—	—	—	—	1.386	1.386	13.000	337	13.337	357.743	64.539	422.282	1
—	—	—	30.000	10.000	40.000	—	—	—	—	—	—	2.000	2.500	4.500	83.038	29.790	112.828	2
—	—	—	10	40	50	—	—	—	—	—	—	—	5.549	5.549	269.589	144.464	414.053	3
—	—	—	—	200	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	218.402	24.735	243.137	4
—	—	—	—	235	235	3.000	—	3.000	—	250	250	1.218	1.547	2.765	151.118	51.168	202.286	5
—	—	—	—	230	230	—	—	—	—	—	—	—	—	—	405.345	70.883	476.228	6
—	—	—	—	330	390	1.400	800	2.200	—	—	—	—	—	—	119.737	21.436	141.173	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.045	2.045	790	2.380	3.170	322.290	42.350	364.640	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.080	—	1.080	309.837	41.431	351.268	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32.396	11.780	44.176	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.050	320	1.370	205.991	19.553	225.544	11
—	—	—	30.350	11.180	41.530	4.400	800	5.200	—	3.681	3.681	19.138	12.633	31.771	2.475.486	522.129	2.997.615	
3.900	680	4.580	1.689	138	1.827	—	—	—	—	—	—	202	376	578	981.716	123.833	1.105.549	1
—	—	—	11.041	137	11.178	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.205.913	51.089	1.257.002	2
—	—	—	18	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	557.167	40.552	597.719	3
—	—	—	5.590	—	5.590	—	—	—	—	—	—	—	850	850	1.016.691	142.469	1.159.160	4
150.000	40.000	190.000	78.068	33.152	111.220	10.496	2.789	13.285	—	—	—	37.784	250	38.034	9.233.944	692.585	9.946.529	5
153.900	40.680	194.580	96.406	33.427	129.833	10.496	2.789	13.285	—	—	—	37.986	1.476	39.462	13.015.431	1.050.528	14.065.959	
—	—	—	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	286.795	51.609	338.404	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	227.519	27.617	255.136	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	360.712	93.442	454.154	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	103.881	5.615	109.496	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	304.084	4.790	308.874	5
—	—	—	1.200	—	1.200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	142.451	17.640	160.091	6
—	—	—	41	—	41	—	—	—	—	412	412	3.616	—	3.616	163.444	21.891	185.335	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	403.422	34.474	437.896	8
—	—	—	1.251	—	1.251	—	—	—	—	412	412	3.616	—	3.616	1.992.308	257.168	2.249.476	
—	—	—	199	—	199	—	—	—	—	4.550	4.550	—	—	—	656.605	218.679	875.284	1
—	—	—	1.708	12	1.720	4.587	—	4.587	—	—	—	—	—	—	1.028.524	121.945	1.150.469	2
—	—	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	562.352	77.901	640.253	3
—	—	—	280	—	280	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54.710	190	54.900	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	304.920	36.542	341.462	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.000	1.000	513.316	57.261	570.577	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	110.159	10.903	121.062	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	50	—	—	—	51.840	320	52.160	8
—	—	—	2.237	12	2.249	4.587	—	4.587	—	4.600	4.600	—	1.000	1.000	3.282.426	523.741	3.806.167	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	387	387	—	—	—	954.895	70.796	1.025.691	1
—	—	—	60	—	60	—	—	—	—	1.072	1.072	—	714	714	211.193	57.415	268.608	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.130	2.130	—	—	—	411.140	29.388	440.528	3
580	90	670	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	420	420	1.206.836	105.315	1.312.151	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	187	50	237	1.401.193	82.831	1.484.024	5
580	90	670	60	—	60	—	—	—	—	3.589	3.589	187	1.184	1.371	4.185.257	345.745	4.531.002	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95.839	26.324	122.163	1
—	—	—	100	120	220	—	—	—	—	10	10	450	—	450	97.156	14.406	111.562	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64.280	11.974	76.254	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20.814	4.793	25.607	5
—	—	—	50	—	50	—	—	—	—	200	200	—	—	—	16.142	1.820	17.962	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	52.732	1.790	54.522	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	226.727	281	227.008	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	245.918	16.531	262.449	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.310	5.310	—	—	—	168.099	37.524	205.623	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	600	600	—	—	—	244.116	52.791	296.907	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	208.662	22.968	231.630	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	30	50	—	50	166.303	7.820	174.123	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	121.112	49.928	171.040	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32.825	3.010	35.835	15
—	—	—	150	120	270	—	—	—	30	6.120	6.150	500	—	500	1.769.725	251.960	2.021.685	
157.330	41.970	199.300	130.454	44.739	175.193	19.483	3.589	23.072	30	18.402	18.432	64.959	16.293	81.252	27.737.681	3.048.143	30.785.824	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27.468	13.932	41.400	

306207

